

Utgiftsprognos för budgetåren 2021–2024

Förord

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2021 ska Försäkringskassan den 5 februari 2021 redovisa utgiftsprognoser för åren 2021–2024 för samtliga anslag och anslagsposter. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Denna rapport är svar på regeringsuppdraget och lämnas genom inrapportering till Regeringskansliets och myndigheternas gemensamma statsbudgetsystem Hermes.

Rapporten omfattar dels prognoser för förmånerna inom Försäkringskassans ansvarsområde, dels prognoser för Försäkringskassans förvaltningsanslag. Samtliga belopp i rapporten är angivna i löpande priser.

Prognoser är nästan alltid osäkra. Särskilt osäkra är prognoserna för de förmåner som påverkas av covid-19. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser och om reglerna för förmånen ändras. I prognoserna i denna rapport har hänsyn tagits till föreslagna regeländringar i lagda propositioner med lagförslag. Aviserade regeländringar utan lagförslag är dock inte beaktade då det saknas detaljerade underlag för att utföra beräkningarna.

Innehåll

Förord	2
Innehåll	3
Sammanfattning	6
Utvecklingen inom olika försäkringsområden	8
Utgiftsområde 9 - Hälsovård, sjukvård och social omsorg	8
Utgiftsområde 10 - Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	9
Utgiftsområde 12 - Ekonomisk trygghet för familjer och barn	12
Anslagsposter som beräknas överskrida anslagskrediten för 2021	15
Om rapporten	16
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	17
1:4 Tandvårdsförmåner	17
1:4.1 Statligt tandvårdsstöd	17
1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	20
1:6.37 Smittbärrpenning	20
1:7 Sjukvård i internationella förhållanden	22
4:3 Bilstöd för personer med funktionsnedsättning	26
4:3 Bilstöd för personer med funktionsnedsättning	26
4:4 Kostnader för statlig assistansersättning	29
4:4 Kostnader för statlig assistansersättning	29
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	34
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	34
1:1.21 Sjukpenning	35
1:1.19 Rehabiliteringspenning	48
1:1.15 Närståendepenning	51
1:1.20 Arbetshjälpedel m.m.	53
1:1.5 Boendetillägg	56
1:1.8 Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	57
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	59
1:2.7 Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättningar	66
1:2.6 Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar	68
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	70
1:3.2 Merkostnadsersättning	70
1:3.1 Handikappersättningar	73
1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.	75

1:4.5	Arbetskadeföränta	76
1:5	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	79
1:5.3	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	79
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	82
1:6.3	Finansiell samordning genom samordningsförbund	83
1:6.5	Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	84
1:6.8	Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd	86
1:6.9	Försäkringsmedicinska utredningar	88
1:6.10	Bidrag till hälso- och sjukvården	90
1:6.4	Medicinsk service	93
1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	94
2:1	Förvaltningsmedel	97
2:1	Förvaltningsmedel	97

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn 100

1:1	Barnbidrag	100
1:1.1	Allmänt barnbidrag	100
1:1.2	Flerbarnstillägg	102
1:1.3	Förlängt barnbidrag	103
1:1.4	Tilläggsbelopp vid familjeförmån	105
1:2	Föräldraförsäkring	107
1:2.9	Föräldrapenning	107
1:2.11	Tillfällig föräldrapenning	111
1:2.12	Graviditetspenning	116
1:3	Underhållsstöd	118
1:3	Underhållsstöd	118
1:4	Adoptionsbidrag	122
1:4	Adoptionsbidrag	122
1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	125
1:6.2	Omvårdnadsbidrag	126
1:6.4	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	131
1:8	Bostadsbidrag	133
1:8	Bostadsbidrag	133

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2020 137

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2021 138

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2022 139

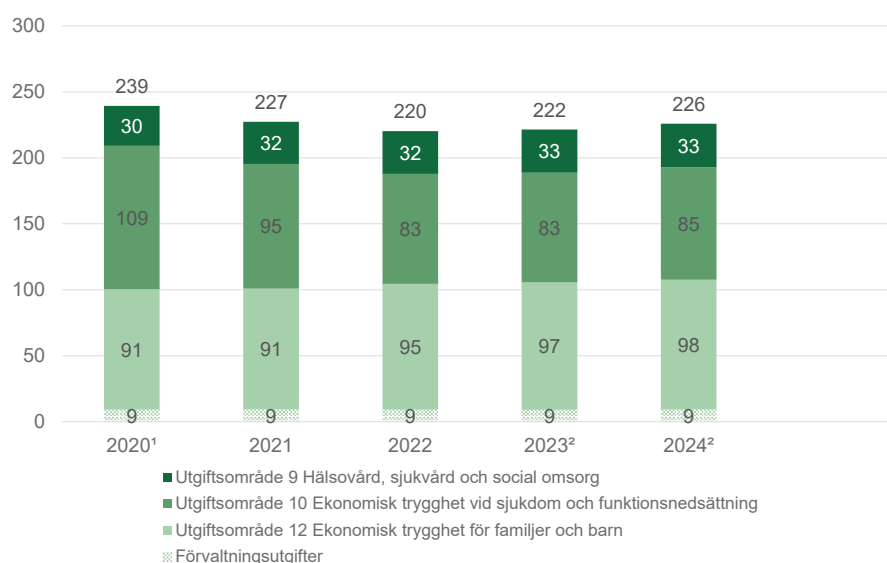
Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2023	140
Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2024	141
Utgifter inom socialförsäkringen m.m.	142
Utgifter inom socialförsäkringen m.m. år 2021	147
Statliga ålderspensionsavgifter	149
1:6.27 Statlig ålderspensionsavgift för smittbärapenning	153
1:1.16 Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning	154
1:1.17 Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	155
1:1.18 Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	156
1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar	157
1:4.4 Statlig ålderspensionsavgift för arbetsskadelivränta	158
1:5.4 Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	159
1:2.4 Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	160
1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	161
1:2.10 Statlig ålderspensionsavgift för graviditetspenning	162
1:6.3 Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	163
1:6.1 Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	164
Bilaga 1 Sammanfattande tabeller	
Bilaga 2 Utgifter inom socialförsäkringen m.m.	
Bilaga 3 Månadsfördelning av prognoser för 2021	
Bilaga 4 Statliga ålderspensionsavgifter	
Bilaga 5 Utveckling av handläggningstider	
Bilaga 6 Förteckning över kontaktpersoner	

Sammanfattning

De totala utgifterna för Försäkringskassans anslag inklusive förvaltningsmedel blev 239 miljarder kronor år 2020. Under 2021 beräknas utgifterna att minska till 227 miljarder, där en stor del av minskningen beror på att utbrottet av covid-19 inte förväntas ha en lika stor höjande effekt som föregående år. Därefter förväntas utgifterna att återgå till en nivå något över den för 2019, på 218 miljarder kronor, för att sedan öka till 226 miljarder år 2024.

Utgifter per utgiftsområde

Miljarder kronor

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Anm. På grund av avrundning stämmer inte summeringen av staplarna alltid med summan ovanför.

Föreliggande utgiftsprognos är sammantaget högre än den som lämnades i oktober 2020. De mest betydande höjningarna har gjorts inom ersättning för höga sjuklönekostnader, sjukpenning, föräldrapenning och omvårdnadsbidrag. Prognosen för höga sjuklönekostnader har höjts för år 2021 främst på grund av regelförändringen att arbetsgivare får en viss ökad kompensation för sina förhöjda sjuklönekostnader även för januari och februari 2021. Prognosen för sjukpenning har höjts, främst på grund av att sjukfallens varaktighet beräknas bli längre samt förlängda och nytillkomna regeländringar. Uttaget av dagar på sjukpenningnivå inom föräldrapenning har under de senaste månaderna varit högre än beräknat, vilket innebär en höjning av denna prognos. Prognosen för omvårdnadsbidrag har höjts på grund av att övergången mellan det gamla vårdbidraget och omvårdnadsbidraget nu beräknas gå snabbare än tidigare prognostiserat. Samtidigt prognostiseras utgifterna för vårdbidrag att sjunka snabbare än tidigare. Det innebär att prognosjusteringen för båda bidragen beror på en tidigareläggning av utgifter, snarare än förändringar i exempelvis ansökningstryck. På lång sikt har även betydande höjningar gjorts inom sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning och assistansersättning. Höjningarna inom sjukpenning och aktivitets- och sjukersättning beror på ändringarna i pensionssystemet och de förslag på

regeländringar som de för med sig.¹² Inom assistansersättning beror höjningarna på lång sikt på en höjd inflödesprognos.

Konjunkturinstitutets överlag nedjusterade konjunkturprognos har haft en sänkande effekt på flera prognosområden. Övriga prognoser har justerats marginellt med hänsyn till de senaste utfallen.

¹ [Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem_Ds 2019_2 \(pdf 2 MB\) \(regeringen.se\)](#)

² [Prop. 2020/21:1](#)

Utvecklingen inom olika försäkringsområden

Försäkringskassans utgifter ingår i tre utgiftsområden:

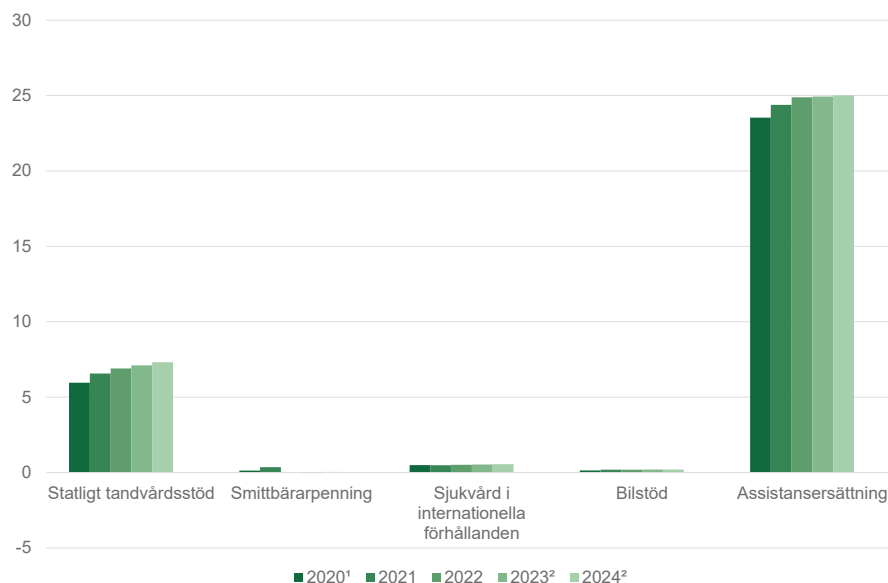
- 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg
- 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning
- 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Inom utgiftsområde 10 beräknas utgifterna för sjukpenning och ersättning för höga sjuklönekostnader vara fortsatt ovanligt höga i år med anledning av covid-19, men inte lika höga som förra året. De sammanlagda utgifterna för utgiftsområde 10 prognostiseras att minska under år 2021 och 2022 för att sedan öka igen under resten av prognosperioden. År 2024 förväntas det bli en särskilt stor ökning för sjukpenning och aktivitets- och sjukersättning till följd av ändringarna i pensionsystemet. För anslagen inom utgiftsområde 12 beräknas de sammanlagda utgifterna att ligga kvar på samma nivå år 2021 som år 2020, för att sedan öka. Utgifterna inom utgiftsområde 9 beräknas vara stabila under prognosperioden.

Utgiftsområde 9 - Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Utgifter inom utgiftsområde 9

Miljarder kronor

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Inom utgiftsområde 9 är kostnader för statlig assistansersättning det största anslaget. Statens utgifter för assistansersättning uppgick till 23,5 miljarder kronor 2020.

Under år 2021 beräknas utgifterna att öka med 3,6 procent jämfört med 2020 för att sedan öka med en svagare takt för efterföljande år. Orsaken till ökningen år 2021 är att schablonbeloppet (ersättningen per timme) höjs kraftigt detta år. Under åren 2022–2024 antas schablonbeloppet ha en lägre ökningstakt än år 2021. Ett höjt schablonbelopp och en svag ökningen av genomsnittligt antal ersatta timmar per mottagare och månad har en höjande effekt på utgiften. Detta motverkas av att antalet mottagare prognostiseras att minska under

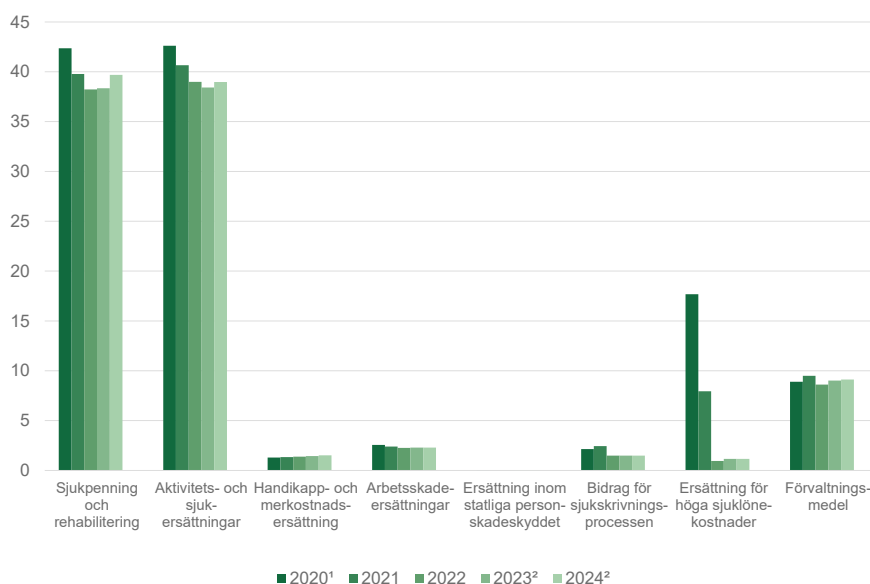
prognosperioden. Minskningen beror på att antalet nya assistansmottagare beräknas bli färre än de som lämnar ersättningen. De som lämnar ersättningen består mestadels av individer som avlider och utflödet förväntas därför utvecklas stabilt.

Utgifterna för statligt tandvårdsstöd minskade under 2020 till följd av utbrottet av covid-19. Även under 2021 förväntas pandemin påverka det statliga tandvårdsstödet, om än inte lika mycket som ifjol för att under 2022 återgå till den normala nivån. Utgifterna blev 6,0 miljarder kronor år 2020 och beräknas öka till 7,3 miljarder kronor år 2024. Ökningen beror främst på att fler personer får rätt till högkostnadsskydd och förväntas nyttja det.

Utgiftsområde 10 - Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Utgifter inom utgiftsområde 10 inklusive statlig ålderspensionsavgift

Miljarder kronor

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Utgifterna för anslaget Sjukpenning och rehabilitering m.m. uppgick till 42,4 miljarder kronor 2020 och beräknas minska till 39,6 miljarder 2021. Minskningen beror på att coronapandemin medförde högre utgifter under 2020, orsakat både av tillfälliga regeländringar samt ökad sjukfrånvaro. Pandemin beräknas medföra högre utgifter även 2021, men generellt har den ”andra vågen” av virusutbrottet inneburit en klart mindre påverkan på sjukfrånvaron än under våren 2020, trots uppskattningar om ungefär lika omfattande samhällsspridning. Vår analys visar även att de som är i risk för sjukskrivning, i stort sett de som är i arbetskraften, verkar smittas tidigt när spridningen ökar. Antalet ansökningar om sjukpenning under den andra vågen var som högst i slutet av november och har sedan dess legat under den nivån. Coronapandemin beräknas därför att medföra en mer begränsad utgiftsökning under 2021 än 2020.

Samtidigt kommer sjukfallens varaktighet att öka under 2021 genom att färre sjukfall beräknas avslutas efter omkring 180 dagars sjukfrånvaro. Detta då regeringen föreslagit ett tillfälligt stopp för prövningar av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete vid dag

180 fram till 15 mars 2021. Därefter föreslås att ett nytt undantag från bedömningen ska införas, och ersätta nuvarande undantag, *särskilda skäl*.³ Det nya undantaget innebär att fler personer kommer kunna undantas från prövningen mot normalt förekommande arbete mellan dag 181 och 365, vilket innebär att färre sjukfall beräknas att avslutas.

Utgifterna för Aktivitets- och sjukersättningar m.m. förväntas minska fram till 2023. Antalet personer med aktivitets- och sjukersättning har minskat sedan våren 2007 och förväntas fortsätta att minska, vilket främst beror på att antalet personer med sjukersättning blir färre. Utflödet på grund av att personer fyller 65 år har varit och prognostiseras att vara större än antalet påbörjade sjukersättningar under hela prognosperioden. Fr.o.m. år 2023 föreslås däremot att den högsta tillåtna åldern i sjukersättningen höjs från 64 till 65 år. Det innebär att ett stort antal personer blir kvar i förmånen ytterligare år. Regeländringen förväntas ge störst effekt på utgifterna under 2024.

Det minskande antalet personer som får sjukersättning medför att ohälsotalet⁴, som i dagsläget befinner sig på en historiskt låg nivå om 22,6 nettodagar, beräknas minska ytterligare till 20,0 nettodagar 2024. Under vårens pandemitopp ökade sjukpenningtalet⁵ något, men har nu återgått till den tidigare svagt sjunkande trenden och beräknas falla från dagens 9,3 nettodagar till 8,3 nettodagar 2024. Ur ett historiskt perspektiv innebär detta en väldigt stabil utveckling, se diagram nedan.

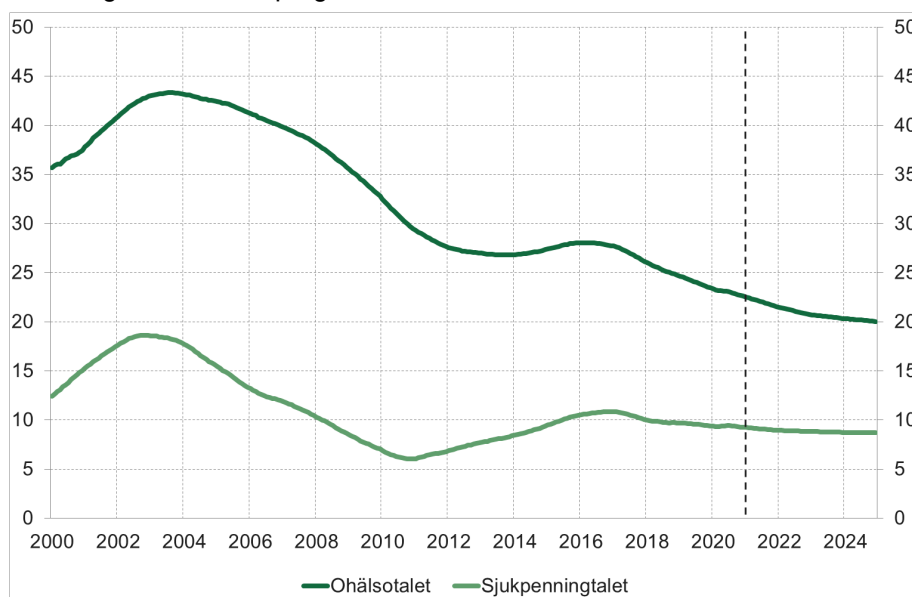
³ [Extra ändringsbudget för 2021 – Vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen, prop. 2020/21:78 \(pdf 691 kB\) \(regeringen.se\)](#)

⁴ Ohälsotalet är Försäkringskassans mått på frånvarodagar som ersätts från sjukförsäkringen under en 12-månadersperiod. Ohälsotalet är antal utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjukersättning/aktivitetsersättning från socialförsäkringen relaterat till antal registrerade försäkrade 16–64 år. Alla dagar är omräknade till nettodagar, t.ex. 2 dagar med halv ersättning blir 1 dag.

⁵ Sjukpenningtalet är antal utbetalda dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning per registrerad försäkrad i åldrarna 16–64 år exklusive försäkrade med hel sjukersättning eller aktivitetsersättning (före år 2003 hel förtidspension eller helt sjukbidrag). Alla dagar är omräknade till nettodagar, t.ex. 2 dagar med halv ersättning blir 1 dag.

Ohälsotalet och sjukpenningtalet

Nettodagar. Utfall och prognos

Anm: Prognoserna för sjuk- och ohälsotalet är exklusive avsierad regeländring om höjd lägsta ålder för garantipension som införs 2023.

Den stora historiska variationen gör att prognoser över sjukfrånvarons utveckling generellt blir osäkra. De senaste årens stabila utveckling har dock medfört att Försäkringskassans prognoser blivit mer träffsäkra. Under rubriken *Osäkerhetsanalys* i sjukpenningavsnittet visas en historisk genomgång av Försäkringskassans prognoser, som visar på klart förbättrad träffsäkerhet under de senaste åren jämfört med ett historiskt genomsnitt.

Utgifterna för ersättning för höga sjuklönekostnader blev drygt 1 miljard kronor 2019 och ökade till 18 miljarder kronor 2020. Den kraftiga ökningen kan förklaras av regeringens beslut att tillfälligt ersätta alla arbetsgivare för hela sjuklönekostnaden för april–juli 2020 samt att Försäkringskassan ersätter mer än normalt under augusti till och med december. Under år 2021 förväntas utgifterna uppgå till 8 miljarder kronor främst på grund av att Försäkringskassan ersätter mer än normalt även under januari och februari. Under år 2023 förväntas utgifterna att återgå till den tidigare nivån kring 1 miljard kronor och ligga kvar där under resten av prognosperioden.

Den 1 januari 2019 infördes merkostnadsersättning, som på sikt kommer att ersätta handikappersättning. De sammantagna utgifterna för anslaget merkostnadsersättning och handikappersättning prognostiseras att öka svagt, från 1,3 miljarder kronor 2020 till 1,5 miljarder kronor 2024. Ökningen sker endast inom merkostnadsersättning. Utgifterna för handikappersättning minskar istället. Antalet mottagare av merkostnadsersättning för vuxna har hittills ökat snabbast. Antalet mottagare av handikappersättning förväntas minska långsamt under prognosperioden på grund av att beslutad handikappersättning enligt nuvarande regelverk ofta är beviljad tillsvidare och omprövas först när den försäkrade går i ålderspension.

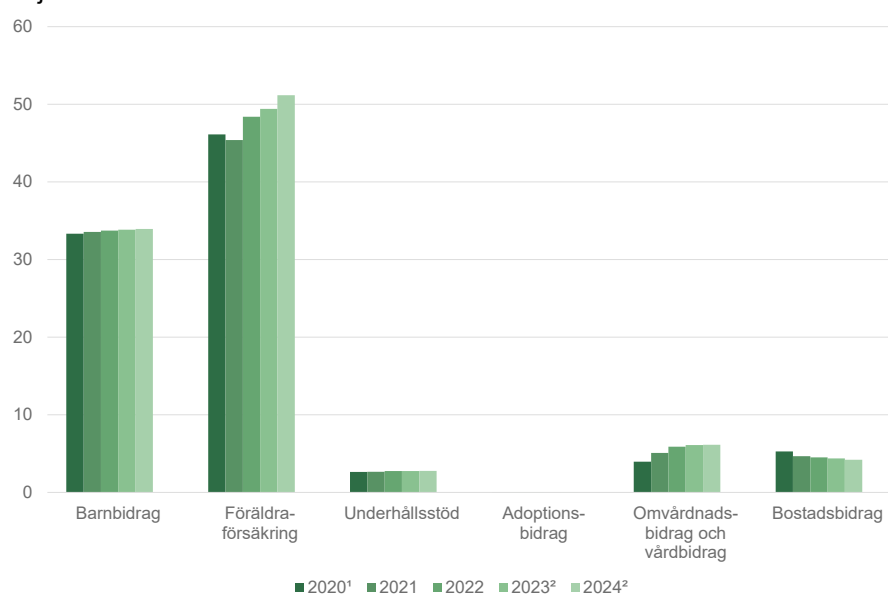
I Försäkringskassans regleringsbrev för 2021 har det för förvaltningsanslaget förtydligats att den utgiftsprognos som myndigheten lämnar ska vara långsiktigt hållbar i förhållande till de medel som anvisats för innevarande år och beräknats för kommande år. Med utgångspunkt i skrivelsen i regleringsbrevet, beräknas utgifterna för förvaltningsanslaget att variera mellan 9,1 och 9,5 miljarder kronor under prognosperioden. Det är dock mycket osäkert hur

pandemin kommer att påverka utgifterna framöver. En av de viktigaste aspekterna för att få en långsiktig hållbar ekonomi är att Försäkringskassan får rätt förutsättningar för nya och förändrade uppdrag. Att vid dessa tillfällen använda eventuellt anslagsparande är ingen framkomlig väg, då det är tillfälliga medel.

Utgiftsområde 12 - Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utgifter inom utgiftsområde 12 inklusive statlig ålderspensionsavgift

Miljarder kronor

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Utgifterna inom föräldraförsäkringen förväntas öka under alla år förutom 2021, då de istället beräknas minska. Minskningen förklaras av att det låga uttaget av nettodagar inom föräldrapenning sedan maj 2020, på grund av covid-19, förväntas att bestå under första halvan av 2021 för att sedan trappas upp under andra halvan. Den generella bakomliggande ökningen av utgifterna inom föräldraförsäkringen beror främst på att timlönerna och prisbasbeloppet successivt blir högre. Vissa år förklaras det även av att antalet barn ökar.

Utgifterna för anslagsposten föräldrapenning blev 32,1 miljarder kronor 2020 och prognostiseras att öka till 37,5 miljarder kronor 2024.

Utgifterna för anslaget barnbidrag uppgick till 33,3 miljarder kronor år 2020 och beräknas öka till 34,0 miljarder kronor år 2024. Utgifterna prognostiseras att öka till följd av att antalet barn i befolkningen förväntas öka.

Förmånen vårdbidrag avskaffades den 1 januari 2019 och ersattes med omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning. De sammantagna utgifterna för anslaget omvårdnadsbidrag och vårdbidrag beräknas öka från 4 miljarder kronor år 2020 till 6,1 miljarder kronor 2024. Sedan år 2019 och till och med år 2023 kommer de försäkrade successivt att byta förmån från vårdbidrag till omvårdnadsbidrag. År 2024 beräknas vårdbidraget ha upphört i sin helhet.

Prognosen för fördelningen mellan anslagsposterna inom anslaget omvårdnadsbidrag och vårdbidrag är dock mycket osäker.

Jämförelse med föregående prognos

I denna rapport har utfall till och med december 2020 i största möjliga utsträckning använts. Vid föregående prognostillfälle användes utfall till och med augusti och preliminära utfall för september 2020. Skillnaderna jämfört med prognosen som lämnades i oktober 2020 redovisas nedan.

Prognosjämförelse, miljoner kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	239 940	218 509	217 244	215 971	218 451
Överföring till/från andra anslagsposter	0	0	0	0	0
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	120	-108	-435	-601
Volym- och strukturförändringar	-814	3 658	3 420	4 732	4 874
Regelförändringar	345	5 029	-188	1 856	3 179
Ändrat regleringsbelopp för statliga ålderspensionsavgifter	0	0	0	-526	-229
Övrigt	-66	66	65	-30	222
Ny prognos	239 405	227 383	220 302	221 566	225 898
Differens i miljoner kronor	-535	8 874	3 059	5 596	7 446
Differens i procent	-0,2	4,1	1,4	2,6	3,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Anm. Inkl. statlig ålderspensionsavgift och förvaltningsanslaget.

Den sammanlagda utgiften är högre för alla år i förhållande till föregående prognos.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prognosrevideringen under ändrade makroekonomiska antaganden beror på förändringar i Konjunkturinstitutets senaste prognos, som publicerades i december 2020. Från den prognosen har bland annat uppgifter om löneutveckling och prisbasbelopp hämtats. Revideringar av de övergripande makroekonomiska antagandena påverkar prognoserna på flera sätt. De mest väsentliga förändringarna som skett jämfört med beräkningarna till föregående prognos beskrivs nedan:

- Prognosen för prisbasbeloppet har sänkts för 2022–2024. Detta påverkar prognoserna för till exempel aktivitets- och sjukersättningar, föräldraförsäkringen samt omvårdnadsbidrag.
- Konjunkturinstitutet har justerat upp prognosen för timlöneökningstakten 2021 och sänkt den för 2022–2024. Detta påverkar bland annat prognosen för sjukpenning och prognoserna inom föräldraförsäkringen.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för sjukpenning höjs för hela prognosperioden. Detta främst på grund av att sjukfallens förväntade varaktighet beräknas öka på grund av nya regler kring bedömning av arbetsförmåga efter dag 180 i sjukskrivningen.

Föräldrapenningen är uppjusterad för 2021–2024 på grund av att fler dagar på sjukpenningnivå använts än beräknat.

Prognosen för ersättning för höga sjuklönekostnader höjs för 2021 på grund av högre utbetalningar än väntat.

Den statlig assistansersättningen beräknas bli högre från och med år 2022 på grund en höjd prognos för inflödet till förmånen.

Regeländringar

Prognosen för sjukpenning höjs för 2021 på grund av förlängda tillfälliga regler under coronapandemin. Prognosen höjs även för åren 2023–2024 på grund av den aviserade höjningen av lägsta ålder för garantipension.

Prognosen för ersättning för höga sjuklönekostnader höjs för 2021 på grund av att Försäkringskassan ersätter mer än normalt även för januari och februari. För 2022 sänks prognosen på grund av denna regelförändring.

Det statliga tandvårdsstödet väntas minska med 400 miljoner kronor för 2021. I september 2020 infördes en regeländring som gjorde att de patienter som inte kunde besöka tandvården under april till augusti fick sina ersättningsperioder förlängda. Bedömningen i den senaste prognosen var att det skulle påverka utgifterna med 825 miljoner kronor. Utifrån de senaste utfallen förväntas ökningen bli 400 miljoner lägre än i föregående prognos.

Anslagsposter som beräknas överskrida anslagskrediten för 2021

Tabellen nedan redovisar anslagsposterna där utgifterna beräknas överskrida tillgängliga medel⁶ för 2021. Försäkringskassan kommer att i en särskild skrivelse begära tilläggsanslag för dessa anslagsposter.

Anslagsposter som beräknas överskrida anslagskrediten 2021

Tusental kronor

Anslagspost	Ingående överföring från 2020	Anslag år 2021	Prognos 2021	Avvikelse från tilldelade medel	Överskridande av anslagskredit
Boendetillägg	0	231 371	244 533	-13 162	1 594
Ersättning för höga sjuklönekostnader	0	7 300 000	7 949 000	-649 000	419 000
Omvårdnadsbidrag	0	2 676 955	3 464 943	-787 988	654 141

⁶ Tillgängliga medel är summan av ingående överföringsbelopp, anslagna medel och högsta tillåtna anslagskredit.

Om rapporten

Försäkringskassan strävar efter att i alla prognossammanhang använda det mest aktuella dataunderlaget med godtagbar kvalitet som finns tillgängligt. Eftersom en viss eftersläpning finns i statistiken innebär det för denna rapport att ekonomiska månadsutfall till och med december 2020 i största möjliga utsträckning har använts. De utfall som används i diagram och tabeller är, om inte annat anges, hämtade från Försäkringskassans statistikdatabaser.

Som underlag för beräkningarna i den här rapporten har Statistiska centralbyråns (SCB) befolkningsprognos från april 2020 och Konjunkturinstitutets (KI) prognos från december 2020 använts. Från KI:s prognos har uppgifter hämtats om bland annat löneutveckling och prisbasbelopp.

I prognoserna i denna rapport har hänsyn tagits till föreslagna regeländringar i lagda propositioner med lagförslag. Aviserade regeländringar för vilka det saknas lagförslag är dock inte beaktade.

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2021 ska Försäkringskassan redovisa utgiftsprognoser för 2021–2024. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna lämnas i Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket.

Vid prognostillfällena ska, om inte annat anges, följande redovisas:

- belastning på samtliga anslag och anslagsposter redovisat totalt samt fördelat per månad
- prognostiserat utfall för 2021 för samtliga anslag och anslagsposter, redovisat totalt samt fördelat per månad
- förklaring och analys till förändringar i prognos och utfall med hjälp av makro- och volymförändringar
- beskrivningar och motiveringar av eventuella förändringar av prognosmodeller
- handläggningstidernas utveckling per förmån

Denna rapport är svar på regeringsuppdraget. I respektive avsnitt redovisas en jämförelse med statsbudgeten och närmast föregående prognos. Samtliga belopp i rapporten är angivna i löpande priser.

Rapporten har 6 bilagor:

1. Tabeller över prognosen som inkluderar en jämförelse med statsbudgeten
2. Utvecklingen av antal förmånstagare och olika medelbelopp m.m.
3. Månadsfördelade prognoser för år 2021
4. Redovisning av statliga ålderspensionsavgifter
5. Utveckling av handläggningstider
6. Förteckning över kontaktpersoner

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

1:4 Tandvårdsförmåner

1:4.1 Statligt tandvårdsstöd

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-30 821	0	0	0	0
Anslag ³	7 061 281	7 286 296	7 062 698 ³	7 274 136 ³	7 523 763 ³
Tilldelade medel	7 030 460	7 286 296	7 062 698	7 274 136	7 523 763
Utfall/Prognos	5 955 696	6 565 953	6 896 953	7 103 862	7 316 978
Avvikelse från anslag	1 105 585	720 343	165 745	170 274	206 785
Avvikelse från tilldelade medel	1 074 764	720 343	165 745	170 274	206 785
Högsta anslagskredit	353 064	364 314	353 134 ³	363 706 ³	376 188 ³
Tillgängliga medel	7 383 524	7 650 610	7 415 832	7 637 842	7 899 951
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 6,6 miljarder kronor, vilket är 720 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Det statliga tandvårdsstödet består av ett skydd mot höga kostnader och tandvårdsbidrag. Tandvårdsbidragen finns i två former, dels ett allmänt som gäller alla försäkrade och dels ett särskilt som ges till vissa patientgrupper som har behov av förebyggande tandvård.

Högekostnadsskydd

Högekostnadsskydd lämnas för tandvårdsåtgärder som ger rätt till ersättning och som har slutförts under en ersättningsperiod om högst ett år. Ersättningen täcker en viss andel av patientens sammanlagda kostnader, i den mån dessa överstiger ett fastställt belopp. För den del av kostnaderna som överstiger 3 000 kronor men inte 15 000 kronor lämnas tandvårdsersättning med 50 procent och för den del som överstiger 15 000 kronor lämnas ersättning med 85 procent av kostnaderna. Högekostnadsskyddet beräknas enligt en fastlagd lista med referenspriser.

Allmänt tandvårdsbidrag

Allmänt tandvårdsbidrag får användas för betalning av tandvårdsåtgärder som ger rätt till ersättning. Storleken på bidraget beror på i vilken åldersgrupp patienten befinner sig. Patienter som är 24–29 år eller 65 år eller äldre är berättigade till 600 kronor per år och patienter som är mellan 30 och 64 år har rätt till 300 kronor per år. Bidraget kan sparas upp till två år.

Särskilt tandvårdsbidrag

Personer som har ökad risk för försämrad tandhälsa på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning kan få särskilt tandvårdsbidrag. Det särskilda tandvårdsbidraget är på 600 kronor per halvår och får inte sparas. Det kan endast användas till förebyggande tandvårdsåtgärder.

Analys

Utgifterna för statligt tandvårdsstöd minskade med 10 procent till 6 miljarder kronor under 2020. Den stora orsaken till det var coronapandemin som drastiskt minskade antalet tandvårdsbesök, i synnerhet under inledningen av pandemin. Totalt minskade besöken med 17 procent under året och i gruppen 70 år och äldre var minskningen hela 27 procent. Utgifterna minskade inte lika mycket som besöksfrekvensen, vilket tyder på att de med störst behov och därmed störst kostnader har prioriterats under pandemin.

Utgifter fördelat på delförmån, tusentals kronor.

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Totalt, tkr	5 955 696	6 565 953	6 896 953	7 103 862	7 316 978
Högekostnadsskydd	4 033 385	4 405 755	4 694 756	4 868 987	5 049 446
Allmänt tandvårdsbidrag	1 873 905	2 101 105	2 138 056	2 166 678	2 195 093
Särskilt tandvårdsbidrag	48 405	59 094	64 142	68 197	72 438

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Högekostnadsskyddet utgör fortsatt den största delen av tandvårdsstödet och är också den del som påverkats mest under coronapandemin. Eftersom coronapandemin troligen kommer påverka tandvårdsstödet mindre i år än ifjol förväntas samtliga delbidrag öka mer än normalt i år. Från och med nästa år väntas ökningstakten bli ungefär som innan pandemin. Särskilt tandvårdsbidrag väntas utgöra en procent av utgifterna i slutet av prognosperioden.

Osäkerhetsanalys

Smittspridningen är återigen på en hög nivå vilket påverkar tandvårdsbesöken en hel del. I denna prognos görs bedömningen att pandemin kommer påverka tandvårdsstödet i viss mån under första halvåret av 2021 och därefter återgå till normal nivå. Men skulle pandemin pågå

längre än så finns risken att besöksfrekvensen blir klart lägre än normalt även under resten av året och även en bit in på 2022.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	6 123 745	7 161 458	7 062 698	7 274 136	7 494 676
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+1 634	+4 490	+6 754	+14 921
Volym- och strukturförändringar	-168 049	-597 139	-170 235	-177 028	-192 619
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	5 955 696	6 565 953	6 896 953	7 103 862	7 316 978
Differens i 1000-tal kronor	-168 049	-595 505	-165 745	-170 274	-177 698
Differens i procent	-2,7	-8,3	-2,3	-2,3	-2,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

En ny version av SCB:s mikrodatabaseringsmodell FASIT⁷ har använts i beräkningarna jämfört med vid föregående prognostillfälle. De makroekonomiska antagandena antas svagt öka utgifterna i denna prognos.

Volym- och strukturförändringar

Vid föregående prognostillfälle ökade antalet besök inom tandvården för varje vecka och bedömningen var att det skulle fortsätta göra det resten av året. Strax efter att prognosen publicerats ökade smittspridningen igen vilket innebar att antalet tandvårdsbesök minskade. Därför blev utfallet under det sista kvartalet 2020 klart lägre än prognosen. Detta gör att även prognosen för 2021 sänks. För kommande år skrivs prognosen ner eftersom återhämtningen efter pandemin inte väntas bli lika snabb som tidigare prognostiseras.

⁷ FASIT 2018v5

1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	126 617	353 873	4 563	4 474	40 737
Därav					
1:6.37					
Smittbärrpenning	75 254	353 571	4 344	4 474	4 603
1:6.27 Statlig ålderspensionsavgift för smittbärrpenning	51 363	302	219	0	36 134

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:6.37 Smittbärrpenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	527 000	459 746	8 000 ³	8 000 ³	8 000 ³
Tilldelade medel	527 000	459 746	8 000	8 000	8 000
Utfall/Prognos	75 254	353 571	4 344	4 474	4 603
Avvikelse från anslag	451 746	106 175	3 656	3 526	3 397
Avvikelse från tilldelade medel	451 746	106 175	3 656	3 526	3 397
Högsta anslagskredit	0	0	0 ³	0 ³	0 ³
Tillgängliga medel	527 000	459 746	8 000	8 000	8 000
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 354 miljoner kronor, vilket är 106 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Smittbärrpenning är en ersättning för dem som inte kan arbeta på grund av att de har eller antas ha en smittsam sjukdom. Ersättningsnivån för smittbärrpenning är knappt 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Analys

I samband med utbrottet av covid-19, under mars och april månad 2020, ökade antalet ansökningar om smittbärrpenning kraftigt. Antalet ansökningar minskade igen under maj–augusti, för att därefter öka under slutet av året. Även utgifterna följde denna utveckling, med en viss eftersläpning. Fördröjningen beror dels på tiden det tar att handlägga ärendena, men även på att vissa ansökningar saknar ett beslut om avstängning från arbete enligt smittskyddslagen, vilka behöver kompletteras. Ett beslut om avstängning får den försäkrade av en läkare som beslutat att det föreligger risk för smittspridning eller smitta. Detta beslut är en förutsättning för att smittbärrpenning ska kunna betalas ut till den som ansöker.

Utfallet för 2020 blev drygt 75 miljoner kronor. Det är ungefär 450 miljoner kronor under anslaget. Anslagssparandet förs över till 2021, vilket betyder att tilldelade medel för 2021 är ungefär 460 miljoner kronor.

Osäkerhetsanalys

Osäkerheten i prognosen är stor på grund av det rådande läget med en pågående pandemi. Sällan har så stora reformer och krispaket införts så snabbt, vilket innebär att ett flertal ersättningar som administreras av Försäkringskassan påverkas enormt mycket. Anslaget för smittbärrpenning har höjts markant, men reglerna om beslut om avstängning är intakta. Många försäkrade har ansökt utan att bifoga ett beslut om avstängning. Om kravet om ett beslut om avstängning lättas kan det leda till att många fler ansökningar godkänns.

I tillägg har många försäkrade ansökt om flera olika ersättningar från Försäkringskassan för samma period. Det innebär att många ansökningar inte kommer generera en utbetalning, då man enligt regelverket inte kan ha ersättning från flera försäkringar samtidigt. Osäkerheten i hur många försäkrade som gör det är en betydande osäkerhetsfaktor i utgiftsprognosen.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	28 792	4 227	4 344	4 474	4 603
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+46 462	+349 345	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	75 254	353 571	4 344	4 474	4 603
Differens i 1000-tal kronor	+46 462	+349 345	0	0	0
Differens i procent	+161,4	+8 264,6	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för 2020 blev drygt 46 miljoner kronor högre än prognosen som lämnades till regeringen i oktober 2020 på grund av ett extremt högt utfall i december. Utgifterna bedöms öka kraftigt under 2021. Prognosen lämnas oförändrad för resterande prognosperiod.

1:7 Sjukvård i internationella förhållanden

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-27 086	0	0	0	-4 295
Anslag ³	548 187	513 238	518 278 ³	525 353 ³	535 903 ³
Tilldelade medel	521 101	513 238	518 278	525 353	531 608
Utfall/Prognos	495 370	479 155	512 118	529 648	547 871
Avvikelse från anslag	52 817	34 083	6 160	-4 295	-11 968
Avvikelse från tilldelade medel	25 731	34 083	6 160	-4 295	-16 263
Högsta anslagskredit	44 840	25 661	25 913 ³	26 267 ³	26 795 ³
Tillgängliga medel	565 941	538 899	544 191	551 620	558 403
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 479 miljoner kronor, vilket är 34 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Konventionsvård

Konventionsvård är en ersättning till landstingen för utförd vård av personer som är försäkrade i länder som Sverige har ingått konventioner, överenskommelser om sjukvårdsförmåner eller avtal om betalningsavstående med. De fakturerade beloppen motsvarar de faktiska vårdkostnaderna.

Turistvård

Turistvård avser ersättning till andra länder för utförd vård av personer som är försäkrade i Sverige, som blivit sjuka i samband med en vistelse i ett annat EU/EES-land eller Schweiz. Även planerad vård med förhandstillstånd ingår i turistvård. De fakturerade beloppen motsvarar de faktiska vårdkostnaderna. Turistvården omfattas av kostnadsfördelningen mellan stat och landsting.

Pensionärsvård

Pensionärsvård avser ersättning till andra länder för vård av pensionärer som är försäkrade för vårdförmåner i Sverige och har valt att bosätta sig i ett annat EES-land eller Schweiz. Även deras familjemedlemmar omfattas. Begreppet innefattar även ersättning för vårdförmåner till familjemedlemmar som inte är bosatta i samma medlemsstat som den försäkrade personen. Vissa länder debiterar Sverige fasta belopp per skuldmånad medan andra skickar fakturor på faktiska belopp.

Sjuk- och tandvårdstjänster

Sjuk- och tandvårdstjänster avser ersättning i efterhand för planerad och nödvändig vård. Ersättningen motsvarar som högst nivån för vad vården hade kostat om den utförts i Sverige. Sjuk- och tandvårdstjänster omfattas av kostnadsfördelningen mellan stat och landsting.

Analys

Under 2020 betalades 495 miljoner kronor ut för sjukvård i internationella förhållanden, vilket är cirka 23 miljoner kronor (4 procent) mindre än under 2019. Under 2021 förväntas utgifterna minska med cirka 3 procent för att därefter öka med drygt 7 procent under 2022.

Utgifterna uppdelat på ersättningsområden.

Miljoner kronor

	2017 ¹	2018 ¹	2019 ¹	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Konventionsvård	185	216	184	155	162	170	179	188
Pensionärsvård	219	224	307	296	296	296	305	314
Turistvård	20	44	17	36	12	37	37	37
Sjuk- och tandvårdstjänster	9	9	10	8	8	8	9	9
Totalt	433	493	518	495	479	512	530	548

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Anm: På grund av avrundning stämmer inte summeringen av kolumnerna med summan i tabellen.

Utbetalningarna för anslaget största ersättningsområde, pensionärsvård, minskade under 2020. Utgifterna för pensionärsvården blev cirka 11 miljoner kronor (4 procent) lägre under 2020 jämfört med 2019. Även utbetalningarna för sjuk- och tandvårdstjänster minskade med

cirka 2 miljoner kronor (20 procent). Under 2020 minskade utbetalningarna för konventionsvård från 184 till 155 miljoner kronor (16 procent). Utgifterna för alla olika ersättningsområden inom internationell vård har påverkats mycket av pandemiutbrottet. Olika ersättningsområden påverkas på olika sätt, beroende på hur reglerna ser ut för den enskilda anslagsposten. Påverkan på respektive anslagspost förklaras närmre i följande stycken. Utbetalningarna för turistvård ökade kraftigt från 17 till 36 miljoner kronor (112 procent). Det beror på att Storbritannien under sommaren fakturerade Sverige retroaktivt för vårdkostnader med avseende på åren 2016–2017. Utgifterna beräknas fortsätta att öka även efter 2021.

Utgifterna för konventionsvård påverkas av antalet besökande turister som uppsöker vård i Sverige och som kommer från något av de länder som Sverige har ett konventionsavtal med. En övervägande del av dessa utbetalningar avser vård av turister från de nordiska grannländerna. Under 2020 utgjorde kostnaderna för vård av turister från Norge, Finland och Danmark 90 procent av de totala utbetalningarna för konventionsvård. Under 2021 prognostiseras utgifterna för konventionsvård öka från 155 miljoner kronor till 162 miljoner kronor. Under perioden 2022–2024 förväntas utgifterna öka i en jämn takt till en nivå om 188 miljoner kr år 2024.

Pensionärvård

Av de svenska pensionärer som årligen väljer att bosätta sig utomlands är en betydande andel bosatta i Spanien. Detta medför att Spanien som fortfarande har schablonbelopp, är ett av de länder som årligen har störst krav gentemot Sverige för pensionärvård. Utbetalningen till Spanien för sådan vård sker normalt sett under oktober och uppgår då till omkring 80–90 miljoner kronor. Av de länder som fakturerar kostnader för pensionärvård baserat på faktiska kostnader, är Tyskland och Frankrike de länder som årligen har störst krav gentemot Sverige.

Många medlemsländer har övergått till att fakturera för faktiska vårdkostnader istället för fasta kostnader och det är endast ett fåtal länder som fortfarande debiterar med fasta schablonbelopp. Till följd av detta minskar eftersläpningen i faktureringen, vilket förväntas stabilisera utveckling av utgifterna för pensionärvård på sikt. Under 2021–2022 beräknas utgifterna för pensionärvård att vara på samma nivå som 2020, och därefter öka i en jämn takt under perioden 2023–2024.

Osäkerhet

Prognosen innehåller ett antal osäkerhetsfaktorer. De mest påtagliga av dessa beror på administrativa moment. De fasta beloppen för pensionärvård fastställs med flera års eftersläpning och i varierande takt mellan länderna, vilket medför en viss oregelbundenhet i fakturahanteringen. På lång sikt är det osäkert i vilken takt de länder som kräver Sverige på schablonbelopp kommer att övergå till att skicka krav på faktiska kostnader. Eftersläpningen i faktureringen, det ojämna inflödet av fakturor samt variationen i storlek på kraven, gör att det saknas tydliga trender och säsongsmönster. Det i sin tur leder till att prognosen blir mycket osäker på månadsbasis.

Handläggningstiden på Försäkringskassan kan ibland skjuta upp utbetalningar från slutet av ett år till efterföljande år. I tillägg kommer en del handläggning av ärenden på Försäkringskassan att automatiseras under 2021, vilket förväntas påverka cirka 40 procent av räkningsteamets räkningar. Räkningsteamet gör av med ca 60 procent av anslaget för internationell vård. Denna automatisering kommer att ha positiv inverkan på

produktionstakten i handläggningen. Däremot är effekten av automatiseringen svår att prognostisera i förväg.

Utgifterna påverkas även av förändringar i växelkurserna. Eftersom många länder använder euro som betalmedel är utgifterna för sjukvård i internationella förhållanden framförallt känsliga för förändringar i kronans växelkurs mot euron.

Ovissheten i hur utbrottet av covid-19 kommer att påverka människors beteendemönster gällande boende, studier, arbete och resande under 2021 är mycket stor. Denna osäkerhet påverkar utgifterna för internationell vård, både på kort och lång sikt.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	536 400	511 342	518 279	525 353	532 569
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-41 030	-32 187	-6 161	+4 295	+15 302
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	495 370	479 155	512 118	529 648	547 871
Differens i 1000-tal kronor	-41 030	-32 187	-6 161	+4 295	+15 302
Differens i procent	-7,6	-6,3	-1,2	+0,8	+2,9

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utgifterna blev under perioden september-december 2020 41 miljoner kronor (20,5 procent) lägre än det prognostiserade värdet. Prognosen sänks med ungefär 32 miljoner kronor för innevarande år och höjs marginellt för 2023 och 2024.

4:3 Bilstöd för personer med funktionsnedsättning

4:3 Bilstöd för personer med funktionsnedsättning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	263 395	263 395	263 395 ³	264 395 ³	266 395 ³
Tilldelade medel	263 395	263 395	263 395	264 395	266 395
Utfall/Prognos	136 212	183 151	190 898	193 144	195 311
Avvikelse från anslag	127 183	80 244	72 497	71 251	71 084
Avvikelse från tilldelade medel	127 183	80 244	72 497	71 251	71 084
Högsta anslagskredit	13 169	13 169	13 169 ³	13 219 ³	13 319 ³
Tillgängliga medel	276 564	276 564	276 564	277 614	279 714
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 183 miljoner kronor, vilket är 80 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bilstöd beviljas till personer som, på grund av sitt eget eller sitt barns varaktiga funktionsnedsättning, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att använda allmänna kommunikationer.

Grundbidrag

Grundbidrag ges till alla som har rätt till bilstöd. Bidraget är högst 30 000 kronor.

Anskaffningsbidrag

Anskaffningsbidraget är inkomstprövat. Maximal ersättning är 40 000 kronor och ges till den som har en årlig bruttoinkomst som understiger 121 000 kronor. Storleken på bidraget sjunker därefter stegvis för att helt upphöra vid inkomster på 220 000 kronor eller mer.

Tilläggsbidrag

Tilläggsbidrag ges utöver grund- och anskaffningsbidrag och kan lämnas i tre fall som inte utesluter varandra.

(A) vid behov av efteranpassning. Bidraget är högst 50 000 kronor och lämnas till en försäkrad som för att kunna använda bilen har behov av en sådan ändring av eller anordning på bilen för vilken det kan lämnas anpassningsbidrag. För ansökningar gjorda innan 1 oktober 2020 är maxbeloppet 30 000 kronor.

(B) för särskilt lämpad personbil. Bidraget är högst 60 000 kronor och lämnas för inköp av en bil som är särskilt lämpad för personer som behöver färdas i bilen sittandes i rullstol, göra överflyttning från rullstol till bilsäte inne i bilen eller medföra en motordriven rullstol eller ett annat jämförbart hjälpmedel för förflyttning. För ansökningar gjorda innan 1 oktober 2020 är maxbeloppet 40 000 kronor.

(C) för särskilda originalmonterade anordningar. Bidraget lämnas med fasta schablonbelopp för sådana kostnader som följer av att bilen har vissa särskilda originalmonterade anordningar.

Anpassningsbidrag

Anpassningsbidraget är avsett för kostnader för de ändringar som behövs för att den person som beviljats bilstödet ska kunna bruka fordonet. Beloppet är obegränsat men lämnas inte för kostnader som tilläggsbidrag lämnas för eller hade kunnat lämnas för. Det lämnas inte heller om behovet av anpassning kan tillgodoses genom köp av en lämplig bil.

Analys

Under 2020 minskade utgifterna med 7 miljoner kronor, motsvarande 5 procent. Det berodde dels på coronapandemin men också en regeländring som trädde ikraft i oktober som gjorde att många väntade med att skicka in sin ansökan tills det nya regelverket började gälla. Denna regeländring gör att utgifterna förväntas öka med ungefär 45–50 miljoner kronor per år framöver. Det beror dels på att regelverket är mer generöst men också att fler ansökt om bilstöd än innan regeländringen. Framförallt i början av oktober var det högt söktryck, efter det har ansökningarna dock minskat något.

Utgifter fördelad på delförmån, tusentals kronor.

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Totalt, tkr	136 212	183 151	190 898	193 144	195 311
Grundbidrag	13 887	18 063	18 063	18 063	18 063
Anskaffningsbidrag	3 453	4 826	4 996	5 152	5 318
Anpassningsbidrag	93 995	118 571	125 480	126 903	128 571
Tilläggsbidrag	24 827	41 691	42 359	43 026	43 359
Övrigt	50

¹ Preliminärt utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Regeländringen gör att bilstödet förväntas öka kraftigt under 2021 för att sedan stabilisera sig på den nya nivån. Anpassningsbidraget är fortsatt det bidrag som är störst och även det bidrag som förväntas öka mest under 2021. Procentuellt är det dock tilläggsbidraget som ökar mest, mycket beroende på att bidragsnivån har höjts med 20 000 kronor för både tilläggsbidrag A och B.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	139 848	198 197	198 448	199 439	200 036
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-3 636	-15 046	-7 550	-6 295	-4 725
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	136 212	183 151	190 898	193 144	195 311
Differens i 1000-tal kronor	-3 636	-15 046	-7 550	-6 295	-4 725
Differens i procent	-2,6	-7,6	-3,8	-3,2	-2,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för det sista kvartalet under 2020 var något lägre än prognosen vilket sänker den allmänna nivån. Än så länge har inte någon effekt av regeländringen syns i utfallen. Därför görs nu bedömningen att även 2021 kommer bli något lägre än föregående prognos och att full effekt inte syns i utfallen förrän 2022.

4:4 Kostnader för statlig assistansersättning

4:4 Kostnader för statlig assistansersättning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	-515 506	-1 246 898
Anslag ³	24 450 971	24 475 898	24 367 716	24 201 400	24 227 400
Tilldelade medel	24 450 971	24 475 898	24 367 716	23 685 894	22 980 502
Utfall/Prognos	23 528 449	24 376 382	24 883 222	24 932 792	25 009 458
Avvikelse från anslag	922 522	99 516	-515 506	-731 392	-782 058
Avvikelse från tilldelade medel	922 522	99 516	-515 506	-1 246 898	-2 028 956
Högsta anslagskredit	1 222 548	1 223 794	1 218 385 ³	1 210 070 ³	1 211 370 ³
Tillgängliga medel	25 673 519	25 699 692	25 586 101	24 895 964	24 191 872
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	36 828	817 586

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 24,4 miljarder kronor, vilket är 100 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Assistansersättning lämnas till personer som ingår i någon av de definierade personkretsarna i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov i sin dagliga livsföring med fler än i genomsnitt 20 timmar per vecka.

Personkretsindelningen är:

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.
2. Personer med betydande och bestående begåvningsmässig funktionsnedsättning efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Assistansersättning betalas ut med ett timbaserat schablonbelopp. Om det finns särskilda skäl kan den ersättningsberättigade beviljas ersättning med ett högre belopp.

Analys

Utgifterna för den statliga assistansersättningen minskade med 2,7 procent under 2020 jämfört med året innan. Minskningen beror dels på att antalet mottagare av assistansersättningen

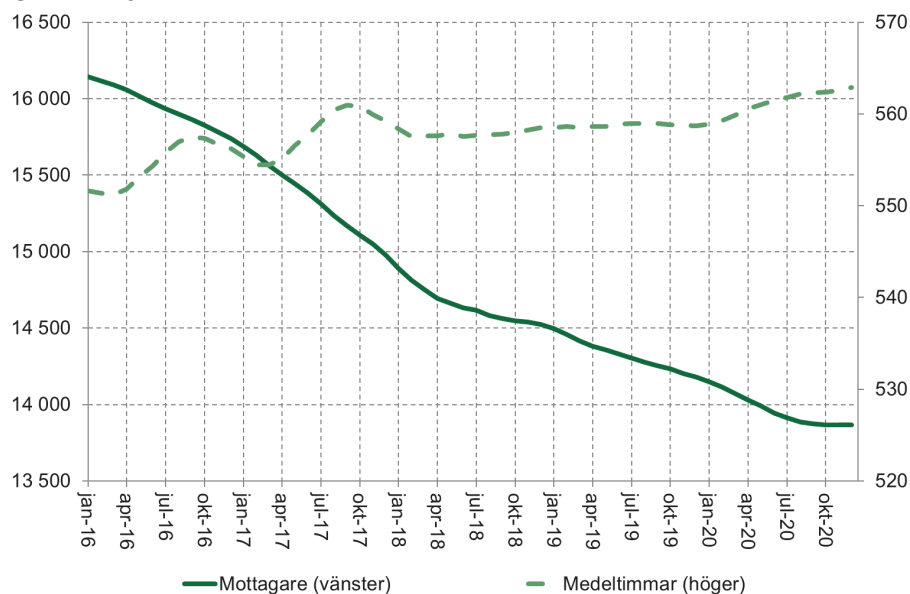
minskat och dels på att de utbetalda medlen i relation till på förhand beviljade medel varit lägre 2020 än under 2019.

Att utbetalda medlen avviker från de beviljade medlen är vanligt. Assistansersättning betalas ut efter att assistansen har genomförts. Underlag skickas in i efterskott på vilka timmar som har utförts, varpå Försäkringskassan granskar och beslutar om utbetalning. På samma sätt hanteras inbetalningen från kommunerna, som står för de 20 första timmarna, med samma princip om efterskott. Det innebär att det kan betalas ut både mer och mindre än vad som är beviljat för en enskild månad. Dock jämnas detta ut över tid. Men för enskilda år kan avvikelserna påverka så att anslagsbelastningen bli lägre. 2020 är ett sådant år. Troligen finns det flera olika faktorer till den lägre graden av utbetalningar, en faktor skulle kunna vara spridningen av covid-19. Både personal och aktiviteter kan bli begränsade av smittan och därmed har kanske inte alla beviljade timmar kunnat utföras. Om det är spridningen av covid-19 eller tillfälliga administrativa orsaker eller båda så bedömer Försäkringskassan att utbetalningarna kommer ligga närmare beviljade medel från 2022.

Bortsett från tillfällig påverkan av administrativa faktorer drivs utgiftsutvecklingen för statlig assistansersättning framförallt av tre variabler: antalet mottagare av assistansersättning, antalet assistanstimmar per individ samt nivån på timersättningen. Antalet mottagare har under flera år minskat, samtidigt som antalet assistanstimmar har fortsatt öka. Den genomsnittliga timersättningen stiger i och med de årliga schablonhöjningarna och fortsätter att ligga något över timschablonen då vissa mottagare är beviljade ersättning med ett högre timbelopp. I diagrammet nedan illustreras antalet mottagare i ersättningen samt antalet medeltimmar som ett glidande 3-månaders medelvärde.

Antal mottagare och medeltimmar per mottagare och månad

Glidande 3-månaders medelvärden

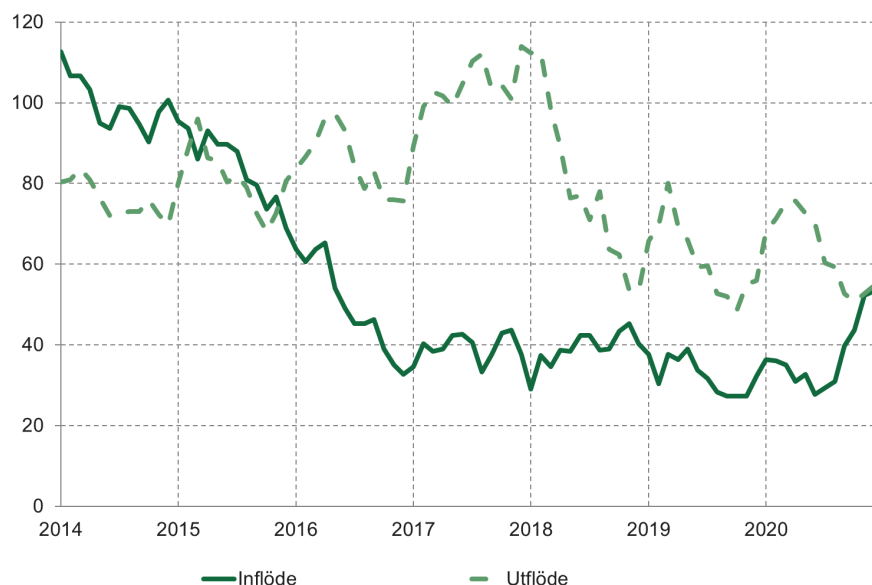
Att antalet mottagare av assistansersättningen har minskat sedan hösten 2015. Denna utveckling fortsatte inledningsvis under 2020. Under andra halvåret planade minskningen dock ut. Det beror främst på ökat inflöde vilket beskrivs längre ned. Den tidigare utvecklingen är en följd av en lägre andel nybeviljande av assistansersättning samt att utflödet under perioden fram till slutet av 2017 steg. Från och med våren 2018 har minskningen av antalet mottagare varit svagare. Det är en effekt av färre indrag, då rätten till assistans inte längre

omprövas regelbundet genom tvåårsomprövningar.⁸ Enligt en socialförsäkringsrapport⁹ om assistansersättningens in- och utflöden förklaras det minskade inflödet av att antalet ansökningar har minskat, samtidigt som andelen av de sökande som beviljats assistansersättning har blivit lägre. Andelen avslag har ökat kontinuerligt sedan 2001 och efter en dom i Högsta förvaltningsdomstolen år 2015 som gällde det grundläggande hjälpbehovet annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper, har andelen avslag ökat ytterligare.

Socialförsäkringsrapporten belyser även orsaker till det ökade utflödet över tid. En bidragande faktor är att andelen äldre i ersättningen har ökat och därmed även andelen som avlider. En ytterligare faktor är att indragen under 2017 ökade för att därefter tydligt minska. Andelen mottagare som fick ersättningen indragen ökade inom samtliga personkretsar, men ökningen var störst inom personkrets 1. Studien visar att den vanligaste orsaken till indrag var att Försäkringskassan ändrat bedömningen av den försäkrades grundläggande behov. Som tidigare nämnts har indragen minskat efter 2017, till följd av att rätten till assistans inte längre omprövas regelbundet. Men, nu ser det ut som att denna utveckling med minskat antal mottagare, iallafall tillfälligtvis alltså stannat av. Under de senaste månaderna har in- och utflödet varit ungefär lika stora vilket syns i diagrammet nedan. Där illustreras in- respektive utflöde i ersättningen som ett glidande 3-månadersmedelvärde.

Inflöde och utflöde

Glidande 3-månadersmedelvärden

Den kraftiga ökningen av inflödet under hösten är troligen en effekt på den lagändring som infördes den första juli 2020. Den ändringen innebär att alla hjälpmoment med andning och sondmatning skall räknas som grundläggande behov¹⁰. Försäkringskassan har tidigare gjort bedömningen att 120 personer extra skulle komma in i assistansersättningen och att de i sin

⁸ Försäkringskassan ska dock fortsätta att ompröva rätten till assistansersättning i de fall denna rätt har minskat i omfattning på grund av väsentligt ändrade förhållanden som är hänförliga till den försäkrade.

⁹ Försäkringskassan. *Assistansersättning - inflöde, utflöde och konsekvenser av förändrad rättspraxis*. Socialförsäkringsrapport (2017:14).

¹⁰ Proposition 2019/20:92. Personlig assistans för samtliga hjälpmoment som avser andning och måltider i form av sondmatning sid. 38. Socialdepartementet.

tur skulle bli beviljade 720 timmar i månaden i genomsnitt.¹¹ Uppskattningen sågs dock som högst osäker och prognosen skulle med stor sannolikhet justeras i takt med att regeländringen fick effekt. De höga utfallen indikerar att det i slutändan kan komma att bli fler personer. Men de tidiga utfallen indikerar också att det genomsnittliga antalet timmar som beviljas ser ut att ligga på en betydligt lägre nivå. Ansökningarna om rätt till assistans har legat på en hög nivå under alla månader under andra halvan av 2020. Då den genomsnittliga handläggningstiden är omkring sex månader så antas inflödet ligga högre än normalt under större delen av 2021. Därefter väntas inflödet återgå till en jämn, lägre nivå resterande år. Utflödet har samtidigt varit lägre än väntat. Vad detta beror på är svårt att analysera med några få utfall, det kan vara en tillfällighet snarare än ett trendbrott. Utflödet utgörs till största del av personer som avlider. En möjlig förklaring kan vara att distanseringen och fokuset på hygien har medfört att andra, i vissa fall dödliga, smittor minskat. Med antagandet om ett större inflöde än vanligt väntas antalet mottagare även i år minska betydligt långsammare än de senaste åren. När inflödet sedan återgår till en lägre nivå från 2022 kommer antalet mottagare åter att minska i en snabbare takt.

Osäkerhetsanalys

Den ändrade prognosen för inflödet till ersättningen är en särskilt stor osäkerhetsfaktor denna gång. Dels är utvecklingen i närtid svår att bedöma då utfallen under senhösten varit mycket högre än förväntat. På längre sikt är det också ytterst osäkert vilken nivå som inflödet kommer stabiliseras kring när de tillfälliga effekterna av regeländringen klingar av. Inflödet får stora konsekvenser för kostnaderna för förmånen. Framförallt på lite längre sikt.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	24 023 951	24 448 290	24 367 716	24 189 400	24 041 084
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-495 502	-71 908	+515 506	+743 392	+968 374
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	23 528 449	24 376 382	24 883 222	24 932 792	25 009 458
Differens i 1000-tal kronor	-495 502	-71 908	+515 506	+743 392	+968 374
Differens i procent	-2,1	-0,3	+2,1	+3,1	+4,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

¹¹ Försäkringskassan. Utgiftsprognos för budgetåren 2020–2023 (2020-05-04, dnr 269–2020).

Volym- och strukturförändringar

Alla nya månadsutfall sedan föregående prognos har varit lägre än prognos. Den främsta orsaken beror på att utbetalda medel, i förhållande till de på förhand beviljade medlen, har varit lägre än förväntat. Det kan bero både på administrationen samt coronapandemin. Båda orsakerna bedöms vara tillfälliga. Därmed väntas graden av de utbetalda medlen gå mot sin tidigare nivå under 2021, för att helt vara tillbaka på samma nivå som 2019 under 2022. Detta får en sänkande effekt på utgifterna under 2021. Inflödet blev väsentligt högre än vad som beräknades i föregående prognos. Troligen har de nya reglerna haft en kraftigare effekt på inflödet än vad som tidigare uppskattats. Det innebär att inflödes-prognosen är höjd, främst för 2021. Utflödet blev samtidigt lägre än beräknat, det får också en höjande effekt på utgifterna. Den föregående timprognosen träffade relativt väl och justeras endast marginellt. Denna justering bidrar endast till en mindre höjning av utgifterna.

Sammantaget bidrar ovannämnda faktorer till att utgifterna för den statliga assistansersättningen väntas stiga under hela prognosperioden.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	42 356 430	39 773 284	38 221 235	38 348 824	39 694 590
Därav					
1:1.21 Sjukpenning	36 940 885	34 975 282	33 387 472	34 220 257	34 691 082
1:1.19 Rehabiliteringspenning	668 931	691 477	695 478	701 440	711 091
1:1.20 Arbetshjälpmedel m.m.	130 285	132 100	134 100	136 100	138 100
1:1.15 Närståendepenning	164 317	168 880	180 729	183 149	187 084
1:1.8 Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	177 521	185 012	187 884	189 877	191 261
1:1.5 Boendetillägg	224 491	244 533	256 246	267 431	278 248
1:1.18 Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	4 034 000	3 325 000	3 316 418	2 574 345	3 410 804
1:1.17 Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	0	32 000	45 616	59 677	70 932
1:1.16 Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning	16 000	19 000	17 292	16 548	15 988

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:1.21 Sjukpenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-506 255	0	-274 282	-1 721 754	-3 796 011
Anslag ³	43 913 000	34 701 000	31 940 000 ³	32 146 000 ³	32 483 000 ³
Tilldelade medel	43 406 745	34 701 000	31 665 718	30 424 246	28 686 989
Utfall/Prognos	36 940 885	34 975 282	33 387 472	34 220 257	34 691 082
Avvikelse från anslag	6 972 115	-274 282	-1 447 472	-2 074 257	-2 208 082
Avvikelse från tilldelade medel	6 465 860	-274 282	-1 721 754	-3 796 011	-6 004 093
Högsta anslagskredit	1 633 500	1 657 550	1 597 000 ³	1 607 300 ³	1 624 150 ³
Tillgängliga medel	45 040 245	36 358 550	33 262 718	32 031 546	30 311 139
Överskridande av anslagskredit	0	0	124 754	2 188 711	4 379 943

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 35 miljarder kronor, vilket är 274 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Syftet med sjukpenning är att ge ekonomisk trygghet vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. För att få ersättning krävs att sjukdomen sätter ner arbetsförmågan med minst en fjärdedel. Sjukpenning kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

Sjukpenning på normalnivå kan i normalfallet betalas ut i maximalt 364 dagar under en period på 450 dagar. Efter det kan sjukpenning på fortsättningsnivå betalas ut.

Till en försäkrad som är arbetslös betalas hel sjuk- och rehabiliteringspenning ut med högst 543 kronor per dag.

Under coronapandemin har också tillfälliga regler införts som innebär att en person kan få ersättning för sin karens samt att personer som befinner sig i vissa särskilda riskgrupper för covid-19 och inte kan arbeta hemifrån kan få så kallad viss förebyggande sjukpenning. Från och med 11 mars till och med 31 maj var ersättningen för karensavdraget 700 kronor för anställda och 804 för egenföretagare. Från den 1 juni till och med den 31 december var ersättningen 804 kronor för båda grupperna, den 1 januari höjdes ersättningen till 810 kronor och regeländringen gäller till och med den 30 april. Viss förebyggande sjukpenning kan betalas ut till och med 30 april.

Analys

Utgifterna för sjukpenning blev under helåret 2020 knappt 37 miljarder kronor, vilket är en ökning med cirka 4 miljarder kronor jämfört med 2019. Ökningen beror framför allt på de tillfälliga regeländringar som införts under coronapandemin: *ersättning för karens* samt *viss förebyggande sjukpenning till riskgrupper*. Utgifterna för dem blev sammanlagt cirka

3,5 miljarder kronor. Dessutom har coronapandemin medfört en ökad sjukfrånvaro, både direkt genom insjuknande i covid-19 och indirekt genom uppmaningar att stanna hemma vid influensasymptom. Även om covid-19 ger upphov till ett långvarigt sjukdomsförlopp hos vissa drabbade, så orsakar sjukdomen främst kortvariga sjukfall. Pandemins påverkan på de totala sjukpenningutgifterna har därför blivit relativt begränsad. Vi beräknar att den extra sjukfrånvaro som uppstått direkt eller indirekt under pandemin genererat utgifter på cirka 1,5 miljarder under 2020.

Ökningen av sjukfrånvaron som covid-19 genererat genom fler startade sjukfall har dock balanserats av att varaktigheten i redan pågående sjukfall minskat betydligt under 2020. Framförallt när arbetsförmågan bedöms mot normalt förekommande arbeten efter 180 dagars sjukfrånvaro. Den fallande varaktigheten innebar att utgiften för sjukpenningen, netto regelförändringar, i stort sett var oförändrad under 2020 jämfört med 2019, trots coronapandemin.

Generellt har den ”andra vågen” av virusutbrottet inneburit en klart mindre påverkan på sjukfrånvaron än den första vågen under våren 2020, trots uppskattningar om ungefär lika omfattande samhällsspridning. Coronapandemin beräknas således att medföra en mer begränsad utgiftsökning under 2021 än 2020. Samtidigt kommer sjukfallens varaktighet att öka genom att färre sjukfall avslutas efter 180 dagar. Det beror på att regeringen infört ett tillfälligt stopp för prövningar av arbetsförmågan mot normalt förekommande arbete mellan dag 181 och 365 i rehabiliteringskedjan, från den 21 december 2020 till och med 15 mars 2021. Därefter föreslås att ett nytt undantag från bedömningen ska införas, och ersätta nuvarande undantag, *särskilda skäl*.¹² Det nya undantaget innebär att fler personer kommer kunna undantas från prövningen mot normalt förekommande arbete mellan dag 181 och 365.

Sjukpenningutgifternas storlek bestäms i huvudsak av hur många som är sjukskrivna, vilket i sin tur beror på hur många sjukfall som påbörjas samt hur långa de blir. Dessa faktorer beskrivs mer utförligt nedan.

Startade sjukfall

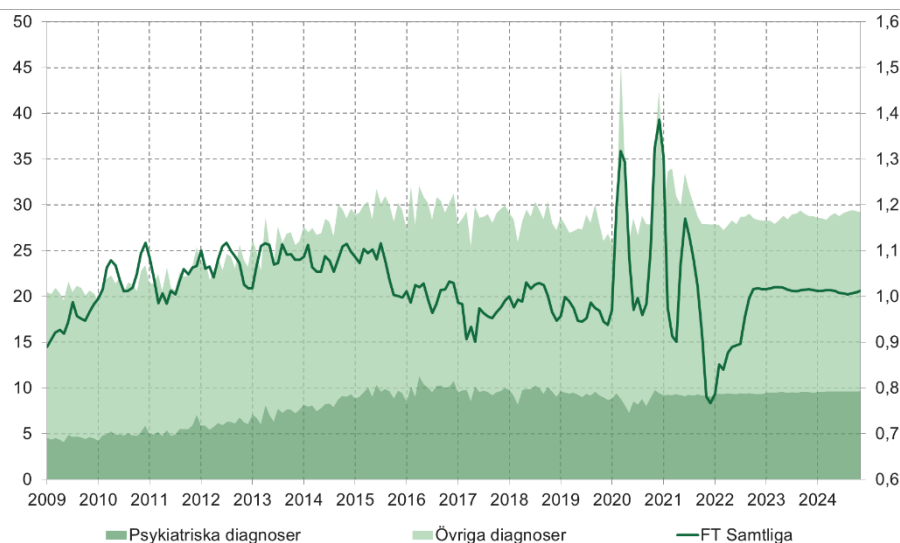
Antalet startade sjukfall¹³ har historiskt varierat kraftigt. Under åren 2010–2015 ökade de tydligt, men sedan hösten 2015 har nivån stabiliserats på omkring 350 000 startade sjukfall helårsvis. Sedan 2019 och fram till pandemiutbrottet var trenden svagt minskande, men från och med mars 2020 ökade det samlade inflödet markant. Detta på grund av en ökning av sjukfall relaterade till covid-19. Den fallande trenden i startade sjukfall med psykiatrisk diagnos förstärktes snarare i början på coronapandemin, se diagram nedan.

¹² [Extra ändringsbudget för 2021 – Vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen, prop. 2020/21:78 \(pdf 691 kB\) \(regeringen.se\)](#)

¹³ Med startade sjukfall, eller inflöde, avses i rapporten beviljade ansökningar om sjukpenning där sjukfallslängden blir minst 30 dagar.

Startade sjukfall

Sjukfall med psykiatriska respektive övriga diagnoser. Säsongsrensade månadsdata i tusental personer (vänster) och årlig förändringstakt (FT) (höger). Utfall t.o.m. september 2020, skattning med hjälp av ansökningar sista kvartalet 2020 och därefter prognosvärden.

I början på coronapandemin minskade inflödet av sjukfall med psykiatriska diagnoser något. Det sista kvartalet 2020 visar dock på en svag ökning enligt inkomna ansökningar om sjukpenning, därför förväntas en gradvis återgång till 2019 års nivå på inflödet av psykiatriska diagnoser under 2021. Därefter beräknas inflödet följa förändringstakten i antalet sysselsatta, som är ökande för hela prognosperioden.

Antalet startade sjukfall inom övriga diagnoser har som framgår ovan ökat kraftigt under pandemin. Även dessa beräknas på sikt återgå till mer normala nivåer och på medel till lång sikt öka med ökningstakten i sysselsättningen, precis som för psykiatriska diagnoser.

Sjukfallens varaktighet

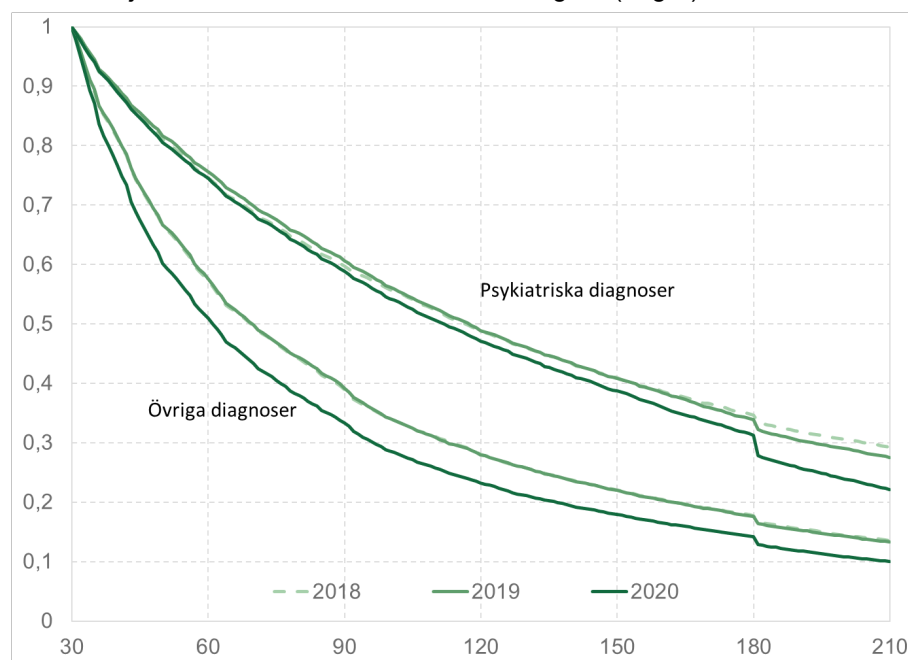
Även sjukfallens varaktighet har varierat kraftigt över tid.¹⁴ Under 2020 har varaktigheten minskat signifikant jämfört med de två föregående åren. För sjukfall med psykiatriska diagnoser är detta framför allt tydligt i anslutning till rehabiliteringskedjans bedömning av arbetsförmåga efter 180 dagars sjukfrånvaro, se diagram nedan. För sjukfall med övriga diagnoser beror minskningen i huvudsak på att pandemin ändrat sammansättningen i inflödet. Det har startats många sjukfall som generellt blir korta, något som beskrevs mer ingående i den prognos Försäkringskassan lämnade i oktober 2020.¹⁵

¹⁴ Försäkringskassan. Utgiftsprognos för budgetåren 2019–2022 (2019-02-15, dnr 123–2019).

¹⁵ [Utgiftsprognos 202010 med bilagor \(forsakringskassan.se\)](https://www.forsakringskassan.se/utgiftsprognos-2020-10)

Varaktighet för sjukfall upp till 210 dagars fallängd

Andelen sjukfall som kvarstår efter olika fallängder (dagar)

Anm: Startade sjukfall under första kvartalet som blev minst 30 dagar långa för respektive år.

Regeringen har beslutat om ett tillfälligt stopp i prövningarna mot normalt förekommande arbete mellan dag 181 och 365 i rehabiliteringskedjan från och med den 21 december och fram till och med 15 mars, när en ny lagstiftning föreslås träda i kraft.¹⁶ Den nya lagstiftningen innebär att fler personer kommer kunna undantas från 180-dagarsprövningen, vilket innebär att färre sjukfall avslutas omkring 180 dagars sjukskrivning. Exakt hur stora effekterna blir av de föreslagna lagändringarna – både det tillfälliga stoppet och den permanenta ändringen – är svårt att bedöma. I prognosen räknar vi med en tillfällig markant höjning av kvarståendesannolikheter, ungefär till 2014 års nivå, under detta stopp. Detta för att 2014 gjordes få prövningar av arbetsförmåga mot normalt förekommande arbete. Från och med april 2021 räknar vi med att kvarståendesannolikheterna återgår till ungefär samma nivå som under 2019. Osäkerheten kring dessa båda antaganden är dock mycket stor.

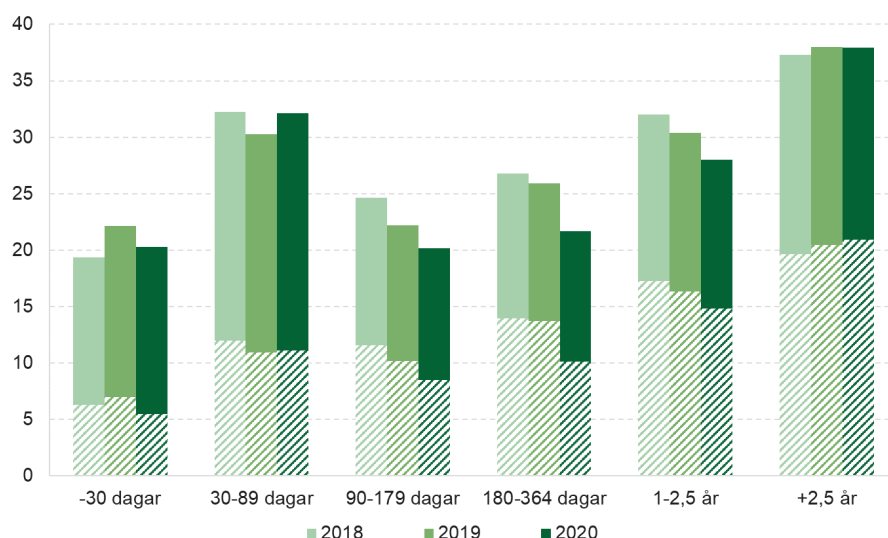
Pågående sjukfall

I diagrammet nedan visas antal pågående sjukfall i september månad 2017–2020. I sjukfall upp till 90 dagar är antalet pågående sjukfall relativt oförändrade mot tidigare år. Detta beror på att smittspridningen var låg under sommaren och således startades inte så många pandemirelaterade sjukskrivningar. I de längre fallängderna har däremot antalet pågående sjukfall minskat tydligt, vilket beror på den minskande varaktigheten som beskrivits ovan.

¹⁶ Regeringen, Prop. 2020/21:78, Extra ändringsbudget för 2021 – Vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen

Pågående sjukfall i september respektive år

Tusental, psykiatriska diagnoser streckade

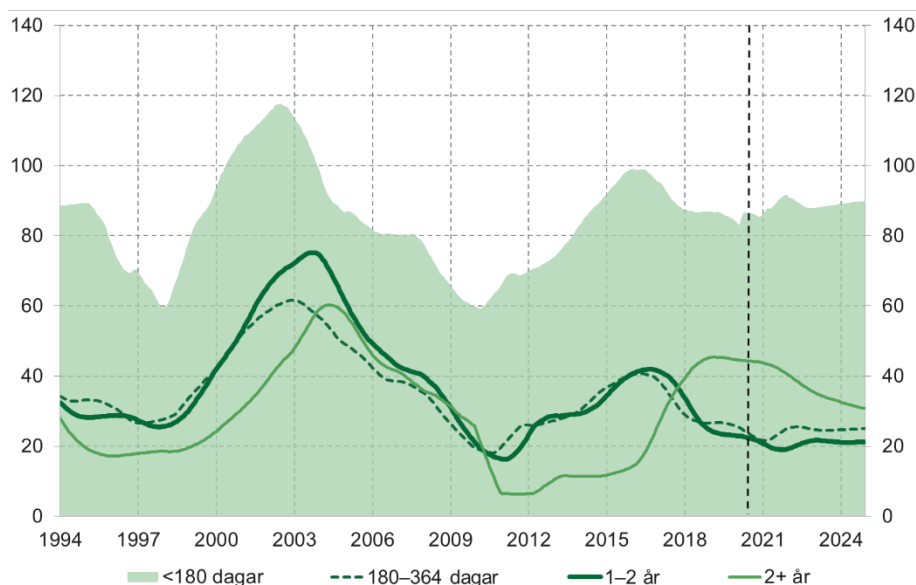
Totalt har andelen pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser sjunkit från omkring 47 procent till 44 procent mellan september 2019 och 2020. I de kortare fallängdskategorierna har andelen minskat då inflödet med övriga diagnoser har ökat under pandemin. Samtidigt var det vanligare att psykiatriska diagnoser avslutades vid bedömningen mot normalt förekommande arbete vid dag 180 under 2020, varför andelen minskar även i de kategorierna. Sjukfall med psykiatriska diagnoser blir generellt sett längre än sjukfall med övriga diagnoser, därför är andelen psykiatriska diagnoser högre i de längre fallängdskategorierna ovan.

Pandemin har som tidigare nämnts påverkat sjukfrånvaron på flera sätt. Antalet startade sjukfall inom psykiatriska diagnoser har minskat marginellt, medan antalet startade sjukfall inom övriga diagnoser har ökat betydligt. Antalet startade sjukfall inom psykiatriska diagnoser beräknas öka med knappt 6 procent under 2021 jämfört med 2020, vilket innebär en återgång till ungefärligen 2019 års nivå. Därefter beräknas de följa ökningstakten i antalet sysselsatta, vilket innebär en årlig ökning på 1–2 procent. Sjukfall inom övriga diagnoser beräknas minska i takt med att pandemin bedöms klinga av. I relativa termer prognostiseras en minskning om omkring 7 procent 2021 jämfört med 2020 och ytterligare 11 procent 2022. Därefter beräknas inflödet av dessa sjukfall öka i takt med antalet sysselsatta. Inflödet av sjukfall som startas av arbetslösa beräknas öka i en långsammare takt på omkring drygt 0,5 procent årligen.

Sammantaget medför utvecklingen av antalet startade sjukfall och deras varaktighet att antalet pågående sjukfall i falllängder upp till 2 år beräknas öka under hela prognosperioden. Sjukfall i falllängder som är längre än 2 år ökade kraftigt när den borte tidsgränsen togs bort 2016, men har nu börjat minska. Minskningen i de långa sjukfallen beror på att inflödet tidigare minskade, samt att fler sjukfall avslutats under det första sjukskrivningsåret, vilket begränsar antalet sjukfall som riskerar att bli långa.

Pågående sjukfall uppdelat efter sjukfallslängd

12-månaders glidande medelvärden i tusental

Detta innebär att det totala antalet pågående sjukfall beräknas minska svagt under prognosperioden, från cirka 175 000 i december 2020 till knappt 170 000 vid utgången av 2024. Även sjukpenningtalet förväntas minska något sett till hela prognosperioden, från dagens 9,3 nettodagar till 8,7 i december 2024.

Sjukpenningen och smittade med covid-19

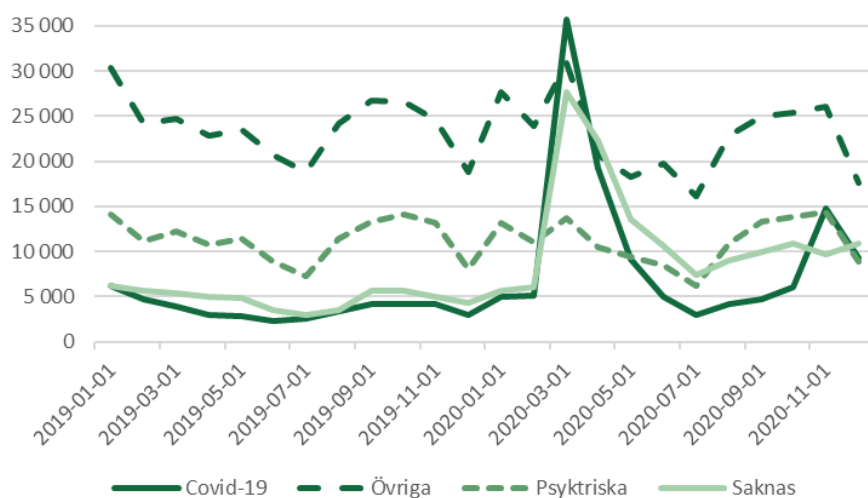
Utvecklingen i sjukpenningens utgifter under våren beror till stor del på hur coronapandemin utvecklar sig. För att analysera pandemins påverkan på sjukpenningens utgifter framöver är det viktigt att veta hur relationen sett ut hittills. På grund av att Sverige avstod från en strategi med frekvent testning under våren 2020 så är det svårt att veta hur många som var smittade vid olika tidpunkter under våren. Därför går det inte undersöka hur relationen mellan smittade och startade sjukfall inom sjukpenningen såg ut. Däremot borde förhållandet mellan vårdade på sjukhus och intensivvårdade med covid-19 ha ett någorlunda konstant förhållande till antalet smittade över tid. Därför används nedan både antalet som får vård över tid och antalet smittade med inflödet till sjukpenningen för att analysera sambandet.

En fördröjning på cirka tre till fyra månader finns i mikrodata för sjukpenningen. För att kunna analysera även andra vågen av coronapandemin i Sverige används därför ansökningsdata för att approximera inflödet till sjukpenningen från och med september. I figuren nedan visas inflödet med en diagnosuppdelning på: psykiatriska diagnoser, covid-19 relaterade diagnoser¹⁷, ansökningar utan läkarintyg samt övriga diagnoser där huvudgrupperna är skador och rörelserrelaterade diagnoser.

¹⁷ Med covid-19-relaterade diagnoser avses diagnoskapitel A, B, J, R samt diagnoskoderna för covid-19. Se svar på regeringsuppdrag FK 2020/000065 ”[Rapport – Effekter som covid-19 har på sjukförsäkringen \(Svar på regeringsuppdrag\) \(forsakringskassan.se\)](#)”, för vidare motivering om varför dessa kapitel inkluderas.

Inflöde till sjukpenningen uppdelat på typ av diagnos

Startade sjukfall som blir minst en dag långa sorterat på dagen för insjuknande. För perioden september till och med december 2020 är inflödet approximerat utifrån ansökningsdata då mikrodatan har en fördröjning i rapporteringen.

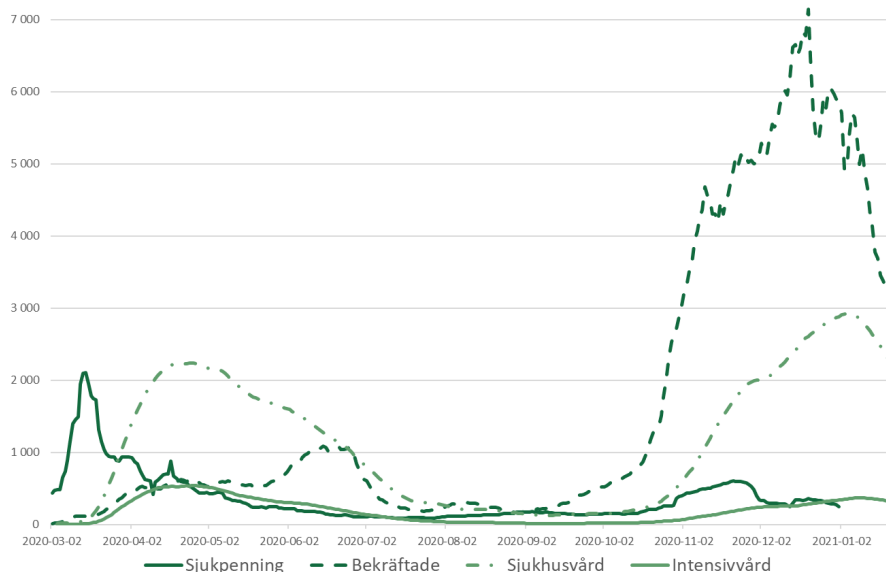
Antalet som söker sjukpenning för sjukdomar och besvär inom covid-19 och relaterade diagnoser är normalt bara en liten del av den totala ansökningsvolymen, men som visas ovan har de ökat markant under pandemin.¹⁸ Det är även tydligt i figuren att flest sjukfall där sjukpenning beviljades/söktes startades i mars 2020. Mars hade mer än 35 000 fler startade sjukfall än april och redan i maj var antalet startade sjukfall nere på nivåer som nästan skulle kunna varit normala tidigare år. Det är också tydligt att det är covid-19 som är orsaken till denna topp, speciellt som sjukskrivningar för lindrig covid-19 förmodligen söktes utan läkarintyg och därför ligger i kategorin ”saknas” som även den är markant högre under 2020 än 2019. Figuren visar även tydligt att utvecklingen i kategorierna ”psykiatrisk” och ”övrigt” är i princip identisk med den för 2019.

Förhållandet mellan data över covid-19 och relaterade diagnoser i sjukpenningen och data från sjukvården visar att de som omfattas av sjukförsäkringen, i huvudsak arbetskraften, är drivande i utvecklingen. Figuren nedan visar dagsdata över inlagda på sjukhus, intensivvårdade, testat positiva för covid-19 samt antalet startade sjukfall i Försäkringskassans mikrodatan. Samtliga serier är 7-dagars glidande medelvärde för att visa trenden utan helgeffekter.

¹⁸ Innan coronapandemin består detta diagnoslag i huvudsak av ”andningsorganens sjukdomar”, även under pandemin registreras förmodligen en hel del covid-19 under den mer generella diagnosen ”andningsorganens sjukdomar”.

Startade sjukfall och relationen till covid-19

7-dagars centrerat glidande medelvärde på dagsdata.

Källa: Folkhälsomyndigheten, [platz.se/coronavirus](https://www.folkhalsomyndigheten.se/pressmeddelanden/20201121-coronavirus)

Symptomatiskt är att antal startade sjukfall är som högst cirka en och en halv månad innan antalet intensivvårdade och sjukhusvårdade är som högst. En jämförelse med konstaterat smittade är svårt under våren 2020 då Sverige hade en strategi som inte innefattade extensiv testning. Antalet konstaterat smittade ökar därför mer eller mindre monotont ända tills slutet på juni under våren 2020. Under andra vågen i slutet av 2020 så är antalet konstaterat smittade som högst precis innan jul vilket är cirka en månad senare än toppen för startade sjukfall i sjukpenningen som inträffade 21 november. Det vill säga, mycket pekar på att de som är i arbetskraften är de som smittas först och sen sprider sig viruset vidare till familj och vänner. Detta är bakgrunden till att prognosen lägger inflödet på en relativt jämn nivå under våren men ändå på en högre nivå än de senaste åren. Det som höjer prognosen relativt tidigare år är covid-19, både via direkt diagnos men också att det antas att en stor andel av dem som saknar läkarintyg är lindriga fall av covid-19, alternativt befarad covid-19. Antagandet är alltså att extrema effekter på sjukpenningen uteblir under våren men att inflödet blir högt. Det antas också att en stor andel av dessa sjukfall blir relativt korta. En djupare beskrivning av effekten på sjukskrivningens längd från coronapandemin finns i Utgiftsprognosen 202010 på sidan 38.¹⁹

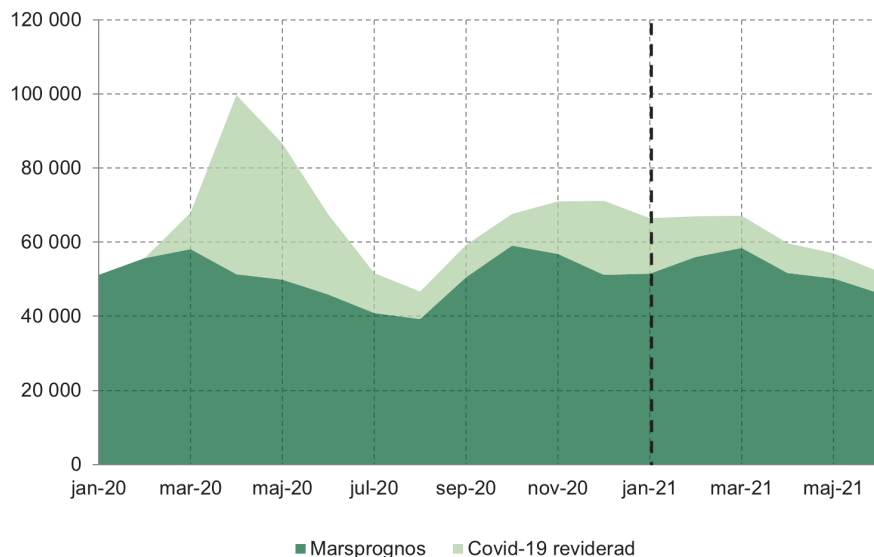
Ökad efterfrågan på sjukpenning på grund av coronapandemin

Ovan visades antalet sjukfall med olika diagnoser vilket ger en bild av hur många som har sjukpenning under coronapandemin. Men den visar inte hur många extra sjukfall som startades under coronapandemin. Det vill säga: hur många extra sjukfall har startats på grund av pandemin. För att uppskatta nettoökningen av startade sjukfall på grund av coronapandemin används prognosen av antalet ansökningar innan utbrottet av pandemin och det faktiska antalet startade sjukfall till och med januari 2021 och därefter en ny prognos.

¹⁹ [Utgiftsprognos 202010 med bilagor \(forsakringskassan.se\)](#)

Inkomna ansökningar om sjukpenning

Totala antalet ansökningar är uppdelade på dem som förmodligen skulle funnits utan coronapandemin samt ansökningar som har covid-19 anknytning. Ansökningar per månad.

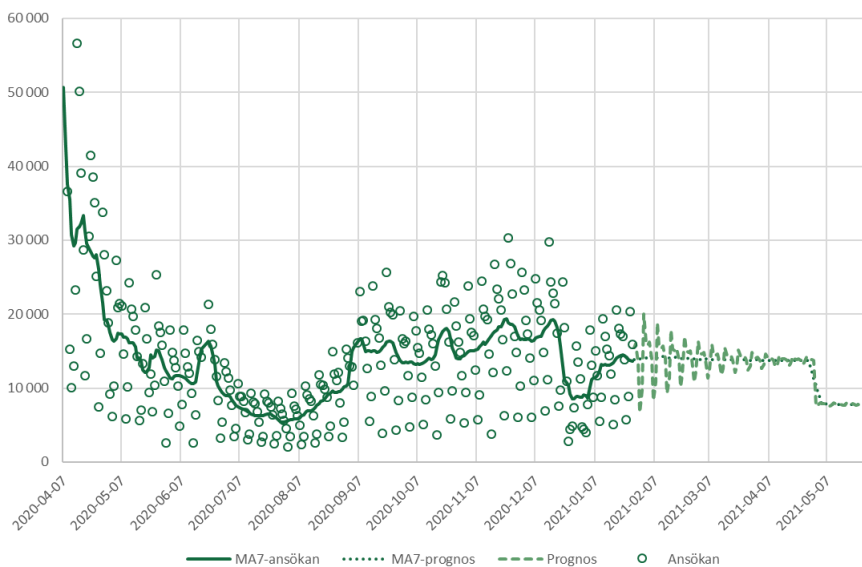
Figuren visar hur mycket ansökningar som tros ha adderats på grund av coronapandemin fram till och med juni 2021. Under julhelgerna fanns en stor extra efterfråga på sjukpenning på grund av coronapandemin. Normalt är söktrycket lågt i december och januari men från och med november skedde en stark ökning av antalet ansökningar.

Ersättning för karens

För att minska risken att man går till arbetet när man är smittad, men har milda symtom som skulle kunna vara covid-19, beslutade regeringen att införa en ersättning för karens både för anställda och egenföretagare. Ersättningen har höjts och förlängts i flera omgångar och från och med första januari till och med 30 april ersätts karensen med 810 kronor.

Antalet ansökningar om ersättning för karens

Antal ansökningar per dag. Utfall och prognos tillsammans med respektive glidande medelvärde för att rensa bort veckodagseffekter.

Figuren visar den historiska utvecklingen av inkomna ansökningar tillsammans med prognosen. Utvecklingen har varit på en relativt stabil nivå under hösten/vintern med en viss uppgång när den andra vågen av smittspridning började. Söktrycket följer bara delvis inflödet till sjukpenningen. Detta beror på att många karensdagar är relaterade till korta sjukfall som endast leder till sjuklöneperiod. Prognosen förutspår att söktrycket kommer att ligga på en nivå jämförbar med september 2020 under våren 2021. Utgiften spås därmed att ligga i spannet 350 till 400 miljoner per månad med en utfasning under maj med lite retroaktiva ansökningar. Totalt för hela perioden beräknas utgifterna för ersättning för karensen uppgå till knappt 5 miljarder.

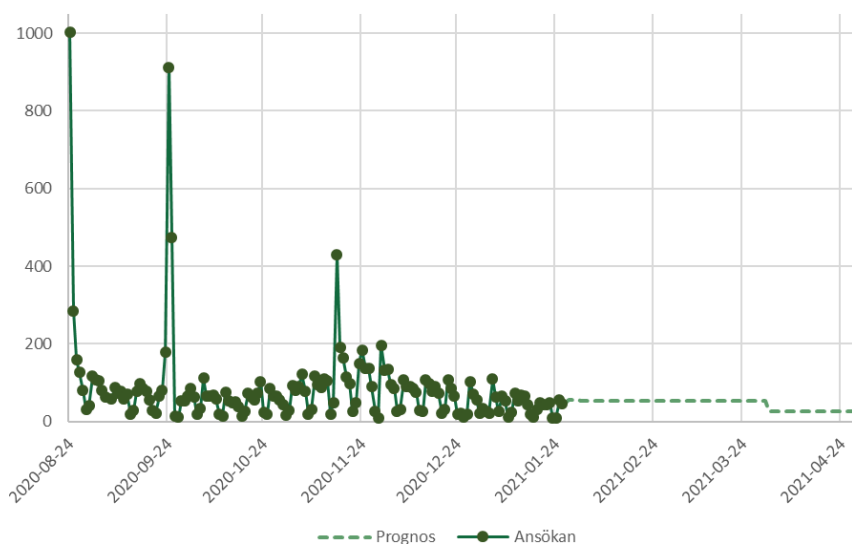
Viss förebyggande sjukpenning för riskgrupper

Under coronapandemins gång framfördes det krav på att personer som inte kan jobba hemifrån, men som har förhöjd risk för svår covid-19, borde få ersättning för utebliven inkomst. Under sommaren beslutades att vissa i förväg specificerade riskgrupper att få möjlighet att ansöka om ersättning från och med den 1 juli 2020. Det uppskattades att grupperna som omfattades och kunde tänkas söka uppgick till cirka 120 000 personer, varför anslagsökningen var knappt 6 miljarder. Under hösten har dock ersättningen använts i väldigt liten utsträckning. Under augusti till och med december har knappt 200 miljoner kronor betalats ut. Det aktuella söktrycket är fortsatt lågt men skulle kunna bero på att man för tillfället endast har kunnat söka ersättning till och med sista december 2020 under januari. Men från och med början på februari kan ersättningen sökas till och med sista april.

I och med att det för närvarande ej går att söka ersättning för 2021, läggs prognosen för ansökningar något över den nivå som råder för tillfället. I och med förlängningen av ersättningen så förväntas nivån på ansökningar återgå till dem som rådde under december, se figur nedan.

Antalet ansökningar om viss förebyggande sjukpenning för riskgrupper

Antal ansökningar per dag.

Med en utveckling för ansökningarna i linje med figuren ovan, 52 per dag, förväntas utgifterna ligga i nivå med dem för september till och med november, mellan 35 och 43 miljoner kronor. Totala utgiften givet att ersättningen förlängs till och med den 30 april förväntas hamna på knappt 350 miljoner kronor för hela perioden juli 2020 till och med april 2021.

Osäkerhetsanalys

Sjukfrånvaron i Sverige har varierat betydligt över tid, vilket framgår i avsnitten ovan. Variationerna har drivits både av antalet startade sjukfall och sjukfallens varaktighet. Inflödet och varaktigheten har tenderat att samvariera – när inflödet ökat har även varaktigheten ökat, och vice versa. Sambandet har dock försvagats sedan 2015 då förstärkningen av handläggningen vid rehabiliteringskedjans bedömningspunkter infördes. Detta medförde en tydlig förkortning av varaktigheten utan motsvarande minskning i inflödet.²⁰ Sambandet har försvagats ytterligare under 2020 då pandemin inneburit en kraftig ökning av inflödet, samtidigt som varaktigheten minskat betydligt. Det går inte peka ut någon enskild faktor som ensam förklarar variationerna i inflödet och varaktigheten; olika faktorer har varit drivande i olika faser av upp- och nedgång.²¹ Sammantaget medför detta att prognoser över sjukfrånvarons utveckling blir mycket osäkra, framför allt på längre sikt. Nedan visas en genomgång av den historiska träffsäkerheten i Försäkringskassans prognoser.

Storleken på sjukfallsbeståndet beror på hur många sjukfall som startas, samt hur långa sjukfallen blir. Därför utgår Försäkringskassans prognosmetod från att prognostisera antalet startade sjukfall och deras varaktighet, i syfte att simulera det framtida beståndet av pågående sjukfall. Därefter omvandlas de pågående sjukfallen till nettodagar och produkten av de aggregerade nettodagarna och medelersättningen blir själva utgiftsprognosen.

Utfallsmåttet som används i analysen nedan är de sammanlagda antalet ersatta nettodagar för sjuk- och rehabiliteringspenning. Själva utgiftsprognosen för respektive förmån är utöver detta beroende av prognosen för medelersättningen samt den förväntade andelen av samtliga sjukfall som får rehabiliteringspenning, men analysen avgränsas till de sammanlagda nettodagarna.

Prognosfelen är uträknade enligt:

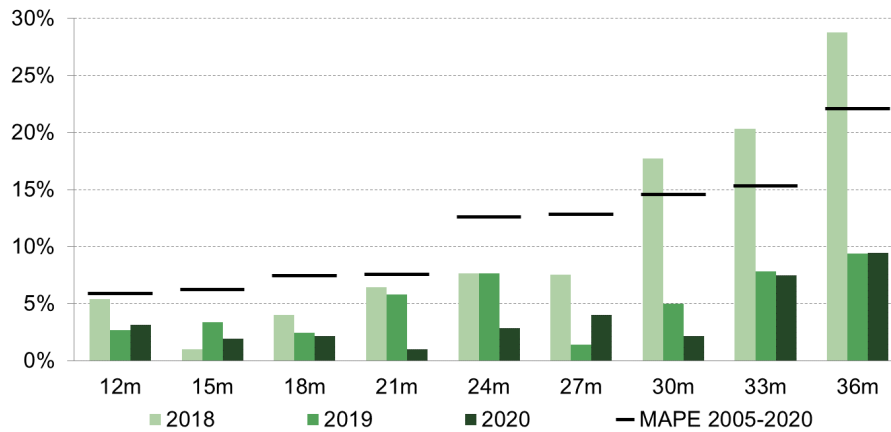
$$e_{t+h|t} = \frac{y_{t+h} - \hat{y}_{t+h|t}}{y_{t+h}}$$

där $e_{t+h|t}$ är prognosfelet för årsprognosen gjord vid tidpunkt t med horisonten h månader, $\hat{y}_{t+h|t}$ är årsprognosen gjord vid tidpunkt t med horisonten h månader och y_{t+h} är det helårsvisa utfallet.

I diagrammet nedan visas absolutvärdena av prognosfelet för de tre senaste årens utfall, uppdelat efter prognosernas respektive horisont. Detta innebär att 36-månadersstapeln för 2020 visar prognosfelet för prognosen som levererades i början av 2018 med avseende på 2020. Motsvarande stapel för 2019 är prognosfelet för prognosen som levererades vid samma tidpunkt 2017 och så vidare. 12-månadersstapeln är helårsprognosen som levererades i början på det aktuella året. I diagrammet redovisas även medelvärdet av de absoluta prognosfelen (MAPE) för respektive prognoshorisont för utfallsåren 2005–2020.

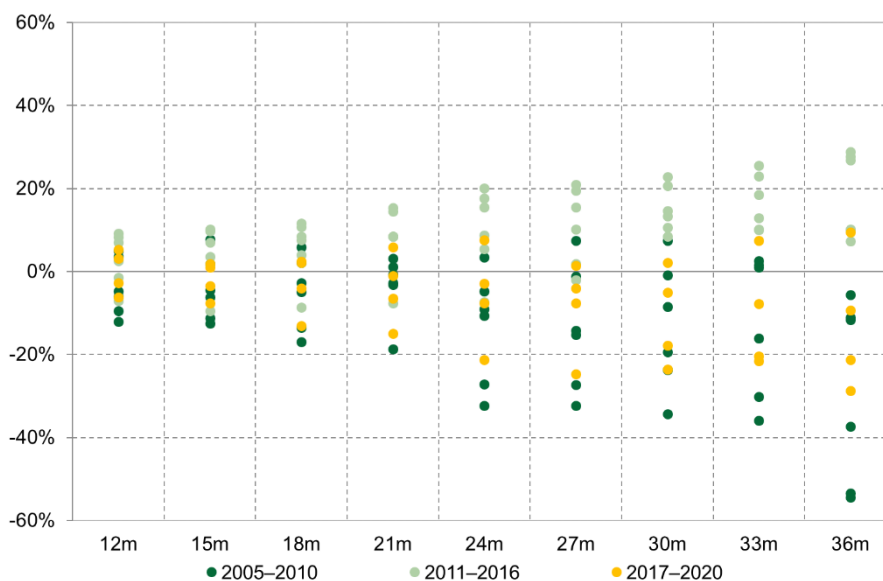
²⁰ Försäkringskassan. Utgiftsprognos för budgetåren 2019–2022 (2019-02-15, dnr 123-2019).

²¹ Socialförsäkringsrapport 2014:17, *Analys av sjukfrånvarons variation. Väsentliga förklaringar av upp- och nedgång över tid.*

Absolut procentuellt prognosfel per utfallsår och prognoshorisont

Prognosfelen har de senaste åren generellt varit lägre än det historiska medelfelet, med undantag för prognoser avseende 2018 på långa prognoshorisonter. Dessa prognoser lämnades under första halvåret 2016, då sjukfrånvaron fortfarande ökade tydligt, vilket visar svårigheten i att prognostisera vändpunkter i sjukfrånvaron. Prognosen sänktes sedan kraftigt i oktober 2016 och prognoserna som lämnades därefter har haft god träffsäkerhet. Prognoserna med avseende på 2020 träffade utfallet väl för hela perioden, även de som levererades för 3 år sedan. I och med att nettodagarna används som utfallsmått exkluderar beräkningarna de tillfälliga regeländringar som införts under pandemin och i utfallet för 2020 ingår endast de pandemieffekter som medfört en ökad sjukfrånvaro (fler startade sjukfall). Det senaste tre åren har karakteriserats av en – i en historisk kontext, och trots coronapandemin – anmärkningsvärt stabil sjukfrånvaro, vilket medfört mer träffsäkra prognoser.

I diagrammet ovan syns tydligt att med längre prognoshorisont ökar osäkerheten. Den ökande osäkerheten visas ännu tydligare i diagrammet nedan där prognosfelen för respektive år och prognoshorisont visas. Prognosfelens spridning är klart större på långa prognoshorisonter.

Procentuellt prognosfel per prognoshorisont

Diagrammet ovan visar också att det inte finns några tecken på systematisk över- eller underskattning av prognoserna levererade under tidsperioden. Prognosfelens medelvärde är

inte signifikant skilt från 0 för någon av prognoshorisonterna. Däremot har prognoserna överlag över- eller underskattat styrkan och/eller uthålligheten i den rådande trenden, vilket blir tydligt i diagrammet. Under nedgångsfasen 2005–2010 överskattade prognoserna generellt utvecklingen, vilket visas ovan med i princip genomgående negativa prognosfel. Det omvända gällde i huvudsak under 2011–2016 års uppgångsfas. Därefter har sjukfrånvaron varit mer stabil vilket ovan illustreras av generellt mindre prognosfel för perioden 2017–2020.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor. oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	36 807 691	32 165 406	31 500 804	31 672 197	31 993 056
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+23 972	+32 046	+74	-47 183
Volym- och strukturförändringar	-211 493	+1 256 491	+1 854 622	+2 001 398	+2 191 100
Regelförändringar	+344 687	+1 529 413	-	+546 588	+554 109
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	36 940 885	34 975 282	33 387 472	34 220 257	34 691 082
Differens i 1000-tal kronor	+133 194	+2 809 876	+1 886 668	+2 548 060	+2 698 026
Differens i procent	+0,4	+8,7	+6,0	+8,0	+8,4

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt prognosen för timlönernas utveckling på kort sikt, men sänkt den på lång sikt, vilket påverkar prognosen för sjukpenning.

Volym- och strukturförändringar

Föregående prognos överskattade utgifterna för de två sista månaderna 2020 något, prognosen höjs ändå med avseende på volym- och struktur. I huvudsak beror detta på att sjukfallens förväntade varaktighet beräknas bli längre på grund av de ändringar vid prövning av arbetsförmåga vid sjukskrivningsdag 181 som införs under 2021. Varaktigheten har samtidigt justerats ner något för riktigt långa sjukfall (>2 år) vilket ger en dämpande inverkan. Därutöver har även prognosen för inflödet justerats upp i huvudsak för sjukfall med psykiatriska diagnoser. Dessa sjukfall minskade något inledningsvis i pandemin men har sedan dess börjat röra sig mot en mer normal nivå.

Regelförändringar

Föregående prognos underskattade utgifterna för de tillfälliga regeländringarna *ersättning för karens* samt *viss förebyggande sjukpenning till riskgrupper* under november och december 2020. Vid föregående prognostillfälle var dessa endast beslutade att gälla fram till 31 december 2020. Förlängningen till den 30 april 2021 höjer prognosen för 2021.

För åren 2023 och 2024 höjs prognosen på grund av förslagen i Departementsserien 2019:2 om höjd ålder för garantipension, bostadstillägg och äldreomsorgsstöd.²² Våra beräkningar bygger på ett antagande om ett års förskjutning i sjukskrivningsbeteendet mellan berörda ålderskohorter. Givet det antagandet blir effekten drygt 500 miljoner kronor årligen. Vi vill dock betona att beräkningarna är behäftade med stor osäkerhet och avser att återkomma med uppdaterade beräkningar vid senare prognostillfällen.

1:1.19 Rehabiliteringspenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	-14 477	-28 955	-38 395
Anslag ³	677 000	677 000	681 000 ³	692 000 ³	692 000 ³
Tilldelade medel	677 000	677 000	666 523	663 045	653 605
Utfall/Prognos	668 931	691 477	695 478	701 440	711 091
Avvikelse från anslag	8 069	-14 477	-14 478	-9 440	-19 091
Avvikelse från tilldelade medel	8 069	-14 477	-28 955	-38 395	-57 486
Högsta anslagskredit	33 850	33 850	34 050 ³	34 600 ³	34 600 ³
Tillgängliga medel	710 850	710 850	700 573	697 645	688 205
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	3 795	22 886

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 691 miljoner kronor, vilket är 14 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

²² [Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem_Ds 2019_2 \(pdf 2 MB\) \(regeringen.se\)](#)

Bakgrundsfakta

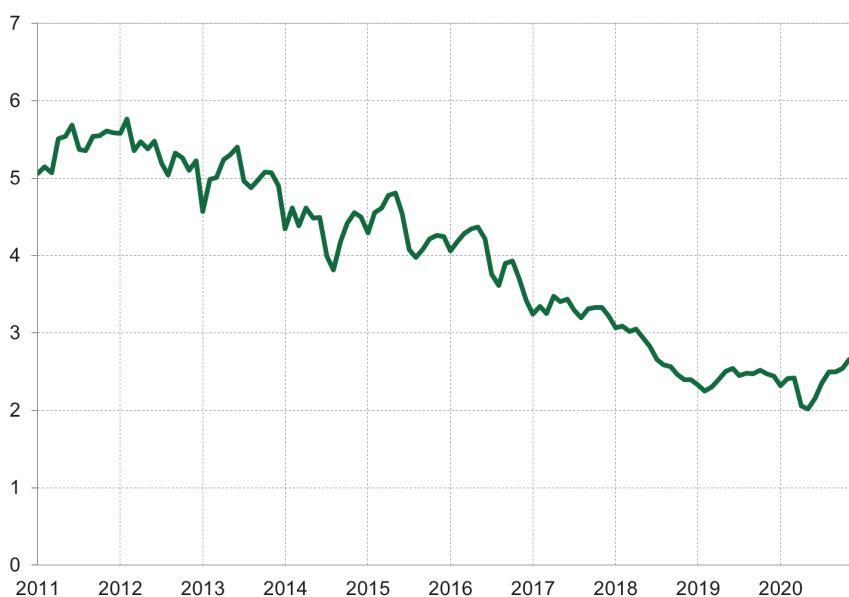
Den som har nedsatt arbetsförmåga med minst en fjärdedel på grund av sjukdom och som deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering kan få rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning i särskilda fall. Rehabiliteringspenning kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning. Rehabiliteringspenningen är begränsad till ett visst antal dagar med olika nivåer av ersättningen på samma sätt som sjukpenningen. Den som deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering kan även få ett särskilt bidrag för vissa merkostnader som den försäkrade får till följd av rehabiliteringen, till exempel bidrag till resor till och från rehabiliteringen.

Analys

Utgifterna för rehabiliteringspenning har minskat under en längre tid. År 2017 minskade utgifterna med drygt 23 procent jämfört med 2016 och under 2018 och 2019 fortsatte utgifterna att minska med 19 respektive 12 procent i årstakt. Under 2020 blev utgifterna endast 3 procent lägre än 2019, minskningen beräknas nu upphöra och utgifterna prognostiseras att utvecklas förhållandevis stabilt under prognosperioden. Detta då andelen av samtliga sjukfall (sjuk- och rehabiliteringspenning sammantaget) som ersätts med rehabiliteringspenning nu verkar ha stabiliserats efter den tidigare minskningen, se diagram nedan.

Rehabiliteringspenning andel uttagna nettodagar

Månadsdata. Procent av totalt antal nettodagar för både sjuk- och rehabiliteringspenning

Minskningen över tid i rehabiliteringspenningen förstärktes sannolikt av den förändrade tillämpningen av förmånen som infördes under hösten 2016.²³ Förändringen innebar att färre

²³ En förtydligande tolkning av 31 kap. 8§ SFB innebär att rehabiliteringspenning enbart kan betalas ut i den omfattning som den arbetslivsinriktade åtgärden förhindrar arbete. Tidigare har den som deltagit i en arbetslivsinriktad åtgärd fått hel rehabiliteringspenning om hen haft helt nedsatt arbetsförmåga, oavsett om deltagandet varit på hel- eller deltid. Den försäkrade får nu bara rehabiliteringspenning för den tid som hen deltar i en åtgärd, medan resterande del av dagen ersätts med sjukpenning förutsatt att övriga förutsättningar är uppfyllda.

fick hel rehabiliteringspenning utan ersattes istället partiellt med sjukpenning. Andelen beräknas nu kvarstå på omkring 2019 års nivå under hela prognosperioden, undantaget 2020 då andelen blev lägre på grund av ökad sjukpenning orsakad av covid-19.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	662 198	651 190	656 178	659 748	666 432
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+489	+667	+2	-983
Volym- och strukturförändringar	+6 733	+39 798	+38 633	+41 690	+45 642
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	668 931	691 477	695 478	701 440	711 091
Differens i 1000-tal kronor	+6 733	+40 287	+39 300	+41 692	+44 659
Differens i procent	+1,0	+6,2	+6,0	+6,3	+6,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Se sjukpenningavsnittet.

Volym- och strukturförändringar

Se sjukpenningavsnittet.

1:1.15 Närståendepenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	175 000	191 000	197 000 ³	202 000 ³	202 000 ³
Tilldelade medel	175 000	191 000	197 000	202 000	202 000
Utfall/Prognos	164 317	168 880	180 729	183 149	187 084
Avvikelse från anslag	10 683	22 120	16 271	18 851	14 916
Avvikelse från tilldelade medel	10 683	22 120	16 271	18 851	14 916
Högsta anslagskredit	8 750	9 550	9 850 ³	10 100 ³	10 100 ³
Tillgängliga medel	183 750	200 550	206 850	212 100	212 100
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 169 miljoner kronor, vilket är 22 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Närståendepenning betalas ut till en person som avstår från förvärvsarbete för att vårda en nära anhörig som är svårt sjuk. Antalet ersättningsdagar är, i de flesta fall, högst 100 dagar för varje person som vårdas. Närståendepenning kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

Ersättningsnivån för närståendepenning är knappt 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Inkomsttaket vid beräkning av den försäkrades SGI höjdes från 7,5 till 8 prisbasbelopp den 1 juli 2018.

Analys

Utgifterna för närståendepenning uppgick till 164 miljoner kronor år 2020, vilket är en minskning med omkring 5 miljoner jämfört med 2019. Minskningen beror sannolikt till stor del på att coronapandemin förhindrat användandet av närståendepenning på flera sätt, bland annat genom periodvisa besöksförbud på äldreboenden och allmänna rekommendationer om att inte träffa äldre närstående. Coronapandemin beräknas inverka dämpande även 2021, därefter beräknas utgifterna stabilisera sig på drygt 180 miljoner kronor årligen.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	186 169	190 990	195 600	201 501	208 323
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-813	-1 648	-1 670
Volym- och strukturförändringar	-21 852	-22 110	-14 058	-16 704	-19 569
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	164 317	168 880	180 729	183 149	187 084
Differens i 1000-tal kronor	-21 852	-22 110	-14 871	-18 352	-21 239
Differens i procent	-11,7	-11,6	-7,6	-9,1	-10,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt prognosen för prisbasbeloppet, vilket innebär en lägre uppräkningstakt för taket i ersättningen och därmed lägre utgifter.

Volym- och strukturförändringar

Föregående prognos överskattade kraftigt utfallen för det fjärde kvartalet 2020.

Coronapandemin antas inverka dämpande på användandet av närståendepenning även inledningsvis 2021. Därefter ökar utgifterna, men prognosen sänks ändå även på lång sikt då antalet nettodagar nu beräknas stabiliseras istället för att öka trendmässigt.

1:1.20 Arbetshjälpmedel m.m.

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	150 100	150 100	139 100 ³	141 100 ³	143 100 ³
Tilldelade medel	150 100	150 100	139 100	141 100	143 100
Utfall/Prognos	130 285	132 100	134 100	136 100	138 100
Avvikelse från anslag	19 815	18 000	5 000	5 000	5 000
Avvikelse från tilldelade medel	19 815	18 000	5 000	5 000	5 000
Högsta anslagskredit	7 505	7 505	6 955 ³	7 055 ³	7 155 ³
Tillgängliga medel	157 605	157 605	146 055	148 155	150 255
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 132 miljoner kronor, vilket är 18 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Arbetsgivaren och den försäkrade kan vardera få bidrag till arbetshjälpmedel med högst 50 000 kronor. Bidrag till datorbaserade hjälpmedel får dock beviljas med högre belopp än 50 000 kronor. Om det finns synnerliga skäl, kan Försäkringskassan medge att bidrag till arbetshjälpmedel även i ett annat fall lämnas med ett högre belopp.

Merkostnader för arbetsresor kan beviljas när en försäkrad som är sjuk kan arbeta, men inte kan ta sig till och från arbetet på vanligt sätt. Försäkringskassan kan då istället för sjukpenning betala ut ersättning för de merutgifter som uppkommer på grund av att den försäkrade måste använda sig av ett dyrare färdstätt.

Analys

Utfallet för 2020 blev drygt 130 miljoner kronor. Det är 20 miljoner kronor lägre än anslaget och 23 miljoner kronor lägre än anslagsbelastningen för 2019.

Under 2019 ökade utgifterna för delposten Försäkringsmedicinska utredningar (FMU) till 69 000 kronor och för 2020 uppgår utgifterna till 63 000 kronor. Försäkringsmedicinska utredningar är från och med 2014 en egen anslagspost under anslaget Bidrag för sjukskrivningsprocessen.

Post- och Telestyrelsen fattade beslut den 1 juli 2016 om att frekvensen för trådlösa mikrofoner och hörseltekniska hjälpmedel ska ändras från och med den 1 januari 2017. Beslutet innebar att ett stort antal hörseltekniska hjälpmedel inte skulle vara tillåtna att använda från och med den 1 januari 2017. Men den 31 oktober 2016 fattade Post- och Telestyrelsen ett nytt beslut som innebar att de hjälpmedel det rör sig om fick användas till den 31 december 2017. Effekten av besluten var att utgifterna för delposten Bidrag till arbetshjälpmedel ökade under 2017. Utgifterna har fortsatt att öka under 2018 och 2019 men i

avtagande takt. Under 2020 minskade utgifterna från 90 miljoner kronor till 79 miljoner kronor. Försäkringskassan har inte gjort en djupare analys vad minskningen beror på. En möjlig förklaring är att den är en effekt av coronapandemin. Det är fler som arbetar hemma på distans och det kanske därför inte finns samma behov av hjälpmedel. En annan förklaring kan vara att man på grund av pandemin avvaktar med att ansöka om hjälpmedel. En ytterligare förklaring kan vara att det inte ges bidrag till en viss typ av hörseltekniskt hjälpmedel (streamers) i lika stor utsträckning som tidigare. Vägledningen för bidrag till arbetshjälpmedel reviderades under våren 2020 vilket kan ha lett till fler avslag. Handläggarna får utreda kring den dagliga livsföringen. Om behovet finns där är det inte Försäkringskassans ansvar att lämna bidrag. Försäkringskassan kan ge bidrag till behov på arbetsplatsen utöver den dagliga livsföringen.

Posten *Övrigt* som inkluderar arbetsresor (när merkostnader för resor till arbetet beviljas istället för sjukpenning) har minskat sedan 2014 vilket kan förklaras av att kostnaderna som rör avstämningmöten har fortsatt att minska, men också av att kostnader som rör resor har minskat. En orsak till att de har minskat kan vara att hanteringen av arbetsresor förändrades i november 2014 då Försäkringskassan inte längre kunde ersätta taxibolagen direkt. Det kan ha påverkat i vilken omfattning de försäkrade tagit initiativ till arbetsresor och vilka som kunnat ligga ute med kostnader.²⁴

Fördelning av utgifter 2017–2020

Tusen kronor

	2017	2018	2019	2020
FMU/SLU	42	26	69	63
Bidrag till arbetshjälpmedel	83 312	88 529	89 813	78 974
Övrigt	82 492	66 010	63 857	51 248
Totalt	165 846	154 566	153 739	130 285

Anm. På grund av avrundning stämmer inte summeringen av kolumnen med summan i tabellen för år 2018.

Försäkringskassan utgår i prognosen från att kostnaderna för Försäkringsmedicinska utredningar förblir låga i enlighet med förbrukningen 2020. Detta förutsätter att regionerna sänder in fördjupade medicinska utredningar under anslag 10:1.6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen och att Försäkringskassan endast i undantagsfall köper medicinska utredningar och utlåtanden under anslaget Arbetshjälpmedel m.m. För 2021 bedömer Försäkringskassan att utgifterna för Bidrag till arbetshjälpmedel ökar till 82 miljoner kronor och sedan fortsätter öka till följd av den generella prisökningen och av en utveckling mot att man använder mer avancerade hjälpmedel. Utgifterna för posten Övrigt (inklusive arbetsresor) bedöms fortsätta minska under prognosperioden. Sammantaget bedöms utgifterna öka från 132 miljoner kronor 2021 till 138 miljoner kronor 2024.

²⁴ Försäkringskassan. Svar på ISF-rapport *Arbetsresor i stället för sjukpenning. En granskning av Försäkringskassans utredning av merkostnader för arbetsresor i sjukpenningärenden* (2017:17). Skrivelse (Dnr 039801-2017).

Fördelning av utgifter 2021–2024

Tusental kronor

	2021	2022	2023	2024
FMU	100	100	100	100
Bidrag till arbetshjälpmedel	82 000	85 000	88 000	91 000
Övrigt	50 000	49 000	48 000	47 000
Totalt	132 100	134 100	136 100	138 100

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	135 100	137 100	139 100	141 100	143 100
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-4 815	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	130 285	132 100	134 100	136 100	138 100
Differens i 1000-tal kronor	-4 815	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Differens i procent	-3,6	-3,6	-3,6	-3,5	-3,5

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Det preliminära utfallet för 2020 blev ungefär 5 miljoner kronor lägre än prognosen som lämnades till regeringen i oktober 2020. Föregående prognos för Bidrag till arbetshjälpmedel bedöms vara för hög och sänks därför med 1 miljon kronor årligen. Även föregående prognos för Övrigt bedöms vara för hög och sänks med 4 miljoner kronor årligen.

1:1.5 Boendetillägg

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	-21 804	-50 641
Anslag ³	202 537	231 371	234 442 ³	238 594 ³	238 594 ³
Tilldelade medel	202 537	231 371	234 442	216 790	187 953
Utfall/Prognos	224 491	244 533	256 246	267 431	278 248
Avvikelse från anslag	-21 954	-13 162	-21 804	-28 837	-39 654
Avvikelse från tilldelade medel	-21 954	-13 162	-21 804	-50 641	-90 295
Högsta anslagskredit	10 126	11 568	11 722 ³	11 929 ³	11 929 ³
Tillgängliga medel	212 663	242 939	246 164	228 719	199 882
Överskridande av anslagskredit	11 828	1 594	10 082	38 712	78 366

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 245 miljoner kronor, vilket är 13 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel. Detta innebär att anslagskrediten överskrids med 2 miljoner kronor. Försäkringskassan avser att i en särskild skrivelse begära tilläggsanslag motsvarande avvikelsen från tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Boendetillägget är ett tillägg till sjukpenning, sjukpenning i särskilda fall, rehabiliteringspenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall. Den som har rätt till bostadstillägg har inte rätt till boendetillägg.

Boendetillägget kan uppgå till högst 84 000 kronor per år till en ensamstående försäkrad och till högst 42 000 kronor per år till en försäkrad som är gift eller sambo. Till hushåll med ett barn, två barn respektive tre eller flera barn är beloppen 12 000, 18 000 respektive 24 000 kronor högre.

Analys

En stor del av dem som erhåller boendetillägg har ”sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall” varför utgifterna följer förändringstakten i stocken av dessa. Många av de som beviljas sjukpenning i särskilda fall kommer ifrån aktivitetsersättningen som har haft en stabil utveckling varför ökningstakten i utgifterna för boendetillägg är avtagande. Totalt beräknas dagens utgift på 224 miljoner öka med 24 procent till 2024.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	225 312	229 655	229 667	231 436	234 569
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-821	+14 878	+26 579	+35 995	+43 679
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	224 491	244 533	256 246	267 431	278 248
Differens i 1000-tal kronor	-821	+14 878	+26 579	+35 995	+43 679
Differens i procent	-0,4	+6,5	+11,6	+15,6	+18,6

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen skrivs upp jämfört föregående prognos för 2021 och framåt. Det beror på att andelen av de som har sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall och också får boendetillägg beräknas öka något.

1:1.8 Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-441	-3 622	0	0	0
Anslag ³	174 340	192 441	201 928 ³	208 513 ³	208 513 ³
Tilldelade medel	173 899	188 819	201 928	208 513	208 513
Utfall/Prognos	177 521	185 012	187 884	189 877	191 261
Avvikelse från anslag	-3 181	7 429	14 044	18 636	17 252
Avvikelse från tilldelade medel	-3 622	3 807	14 044	18 636	17 252
Högsta anslagskredit	8 717	9 622	10 096 ³	10 425 ³	10 425 ³
Tillgängliga medel	182 616	198 441	212 024	218 938	218 938
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 185 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 4 miljoner kronor lägre än tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Sjuk- eller rehabiliteringspenning i särskilda fall kan en försäkrad få som blivit av med sin aktivitetsersättning på grund av att hen fyllt 30 år eller fått tidsbegränsad sjukersättning maximal tid. Ett villkor är att hen inte har någon sjukpenninggrundande inkomst eller att den är mindre än 80 300 kronor per år.

Sjuk- och rehabiliteringspenning i särskilda fall uppgår till högst 160 kr per dag.

Analys

Utgifterna för Sjuk- eller rehabiliteringspenning i särskilda fall har under en lång tid varit ökande. Den senaste tiden har dock denna ökningstakt mattats av. Den minskande ökningstakten för utgifterna beror på att antalet personer som har ersättningen ökar i långsammare takt än tidigare år.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	178 222	189 475	196 120	200 732	203 928
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-701	-4 463	-8 236	-10 855	-12 667
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	177 521	185 012	187 884	189 877	191 261
Differens i 1000-tal kronor	-701	-4 463	-8 236	-10 855	-12 667
Differens i procent	-0,4	-2,4	-4,2	-5,4	-6,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Stocken av personer som har Sjuk- eller rehabiliteringspenning i särskilda fall ökar långsammare än tidigare år varför prognosen för perioden 2021 till och med 2024 skruvas ner. Lejonparten av dem som har förmånen kommer från aktivitetsersättningen som har en lägre volym än tidigare år vilket gör att utgifterna förväntas öka i långsammare takt.

1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	42 610 678	40 663 169	38 993 012	38 420 899	38 972 563
Därav					
1:2.5 Aktivitets- och sjukersättningar	32 324 651	30 952 789	29 597 483	29 396 869	29 554 188
1:2.6 Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar	5 060 089	5 014 380	4 940 043	5 001 552	5 046 432
1:2.7 Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättningar	29 938	0	0	0	0
1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar	5 196 000	4 696 000	4 455 486	4 022 478	4 371 943

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:2.5 Aktivitets- och sjukersättningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-78 779	-483 430	-687 370	-1 041 853	-1 502 722
Anslag ³	31 920 000	30 748 849	29 243 000 ³	28 936 000 ³	28 843 000 ³
Tilldelade medel	31 841 221	30 265 419	28 555 630	27 894 147	27 340 278
Utfall/Prognos	32 324 651	30 952 789	29 597 483	29 396 869	29 554 188
Avvikelse från anslag	-404 651	-203 940	-354 483	-460 869	-711 188
Avvikelse från tilldelade medel	-483 430	-687 370	-1 041 853	-1 502 722	-2 213 910
Högsta anslagskredit	1 596 000	1 537 550	1 462 150 ³	1 446 800 ³	1 442 150 ³
Tillgängliga medel	33 437 221	31 802 969	30 017 780	29 340 947	28 782 428
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	55 922	771 760

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 31 miljarder kronor, vilket är 233 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 716 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Aktivitetsersättning kan beviljas försäkrade i åldrarna 19–29 år. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. Aktivitetsersättningen kan beviljas till personer som under minst ett års tid har en nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning. Ersättningen kan även beviljas till personer med förlängd skolgång, som på grund av en funktionsnedsättning inte har avslutat sin utbildning på grundskole- eller gymnasienivå.

Försäkrade i åldrarna 19–64 år som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning kan ha rätt till sjukersättning. Försäkrade med sjukersättning kan dels vara personer som har beslut enligt de regler som gällde före 1 juli 2008, dels vara personer som har beslut enligt det nya regelverket som gäller från och med 1 juli 2008. De som omfattas av det gamla regelverket har möjlighet att arbeta enligt reglerna för steglös avräkning. Personer som beviljas sjukersättning enligt det nya regelverket omfattas istället av regler för vilande sjukersättning.

Aktivitets- och sjukersättningar kan betalas ut i form av inkomstrelaterad ersättning och garantiersättning. Den inkomstrelaterade ersättningen är 64,7 procent av den försäkrades antagandeinkomst, som är ett genomsnitt av inkomsten åren innan inträdet till aktivitets- eller sjukersättning. Garantiersättning kan den få som inte haft några eller låga förvärvsinkomster innan arbetsförmågan blev nedsatt. Hel garantinivå för den som är mellan 30 och 64 år motsvarar 2,53 gånger årets prisbasbelopp. För yngre varierar garantinivån mellan 2,23 och 2,48 prisbasbelopp och ökar med personens ålder. Såväl inkomstrelaterad ersättning som garantiersättning följer senare prisbasbeloppets utveckling. Aktivitets- och sjukersättning kan ges som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

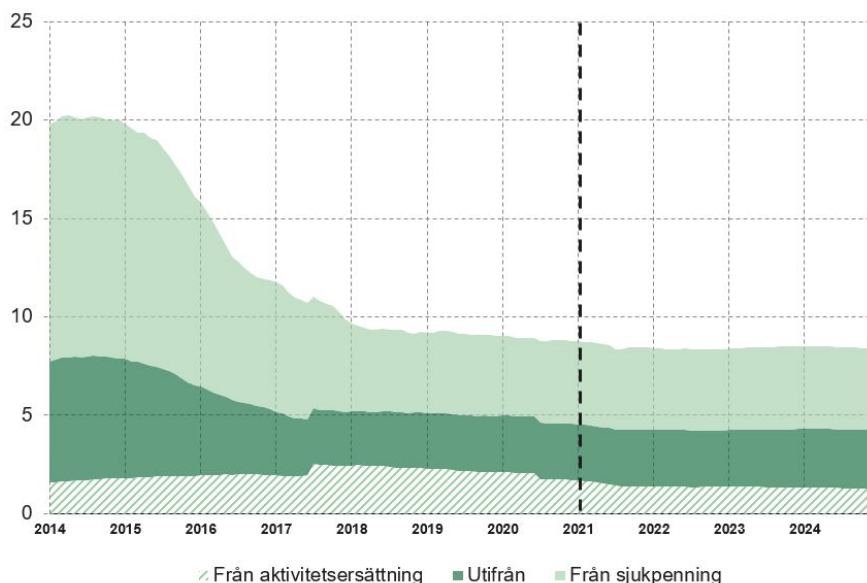
Sjukersättning

Antalet personer med sjukersättning har successivt minskat sedan mitten av 2005 och förväntas fortsätta att minska under prognosperioden med undantag för 2023 då den övre åldersgränsen föreslås att höjas. Regeländringens effekt beskrivs mer utförligt i nästa avsnitt. Under 2020 minskade antalet personer med sjukersättning med cirka 14 200 och uppgick i december 2020 till ungefär 234 000. I december 2021 förväntas antalet uppgå till 221 000 personer, för att sedan fortsätta minska till 202 500 i december 2024. Att antalet personer minskar under prognosperioden beror främst på att många som uppbär sjukersättning kommer att lämna förmånen till följd av att de uppnår högsta tillåtna ålder samt att den nuvarande, förhållandevis låga, nivån av nybeviljanden förväntas bestå prognosperioden ut.

Inflödet av nya personer med sjukersättning har varierat kraftigt det senaste decenniet. Från 2011, då cirka 12 000 personer beviljades sjukersättning, ökade antalet personer till cirka 20 000 under 2014. De senaste åren har inflödet minskat betydligt och under 2020 påbörjades omkring 8 700 sjukersättningar. Framöver förväntas antalet stabiliseras mellan ungefär 8000 - 8500 personer om året, se diagram nedan.

Inflöde till sjukersättningen

Rullande 12-månaderssummer, tusental

Anm. Inflödet delas upp i tre kategorier. Inflöde från sjukpenning är ärenden där antingen Försäkringskassan initierar ett utbyte av sjukpenning till sjukersättning, eller där den försäkrade ansöker om sjukersättning under pågående period med sjukpenning. Inflöde utifrån innefattar ansökningar från personer som när de blir beviljade sjukersättning inte har sjukpenning eller aktivitetsersättning. Inflöde från aktivitetsersättning är personer som beviljas sjukersättning under pågående eller nyligen avslutad period av aktivitetsersättning.

En förklaring till de tre senaste årens minskning av inflödet till sjukersättning är att avslagsandelarna successivt har ökat, vilket delvis beror på de åtgärder som vidtogs efter att Försäkringskassan under 2015 genomförde en granskning av den rättsliga kvaliteten inom sjukersättningsärenden.²⁵ Uppföljningen visade att utredningen var otillräcklig i nästan en fjärdedel av ärendena, och i 42 procent av de tillräckligt utredda ärendena bedömdes den försäkrade inte ha rätt till sjukersättning. I syfte att höja kvaliteten infördes insatser i form av kompetensutveckling och förtydligad försäkringsstyrning.

I maj 2017 publicerade Försäkringskassan ytterligare en granskning av den rättsliga kvaliteten i beslut om sjukersättning.²⁶ Den här gången undersöktes beslut tagna under juni–september 2016. I rapporten användes samma metod som den föregående rättsliga granskningen, som genomfördes på beslut tagna under januari–september 2014. Den senare uppföljningen fann att 96 procent av de ärenden som avslagits var tillräckligt utredda och av dessa ansågs i stort sett samtliga beslut riktiga. Beträffande de ärenden som beviljats sjukersättning bedömdes att närmare en tredjedel inte var tillräckligt utredda. Av de beviljade ärendena som ansågs tillräckligt utredda fann utredarna i uppföljningen att arbetsförmågan i 37 procent av fallen inte var stadigvarande nedsatt med minst en fjärdedel.²⁷ De vanligaste orsakerna till skillnaderna i bedömningen var att granskarna bedömde att arbetsförmågan inte var nedsatt i förhållande till hela arbetsmarknaden och att arbetslivsinriktad rehabilitering ansågs kunna förbättra arbetsförmågan. Sammanfattningsvis visade den nya rapporten att de ärenden som avslagits i hög grad varit tillräckligt utredda och lett till ett riktigt beslut. Gällande de ärenden

²⁵ Försäkringskassan. Beslutsunderlag och beslut i sjukersättningsärenden. Rättslig uppföljning (2015:4).

²⁶ Försäkringskassan. Sjukersättning – Rättslig kvalitetsuppföljning. Rättslig uppföljning (2017:3).

²⁷ Skillnaden mellan granskningarnas andelar, 37 respektive 42 procent, ansågs inte signifikant.

som däremot beviljats sjukersättning bedömdes bristerna som uppmärksammats i den föregående kvalitetsuppföljningen kvarstå samt att bristerna inom utredningen ökat.

I april 2018 publicerade Riksrevisionen en granskningsrapport som underströk att tillämpningen av regelverket vid bedömningen för avslag varit korrekt.²⁸ Sammantaget bedöms ökningen av avslagen bero på en högre kvalitet i handläggningen och mer korrekt tillämpning av regelverket, vilket sannolikt beror på de åtgärder som vidtogs efter 2015 års granskning.

Ytterligare en faktor som sannolikt har bidragit till det lägre inflödet är att den bortre tidsgränsen i sjukpenning togs bort den 1 februari 2016, vilken tidigare var en naturlig tidpunkt för att initiera en övergång från sjukpenning till sjukersättning.

I november 2017 föreslog Försäkringskassan lagändringar inom sjukersättningen. De skulle innebära att myndigheten redan vid den tidpunkt som ålderspension tidigast kan beviljas får beakta individuella omständigheter vid bedömningen av arbetsförmågan. Därutöver föreslogs även att begreppet ”arbetsmarknaden” ändras i lagtexten till att innebära en bedömning av arbetsförmågan där man beaktar den försäkrades förmåga att arbeta i ett ” normalt förekommande eller i ett annat för personen lämpligt tillgängligt arbete där hänsyn kan tas till aktivitetsbegränsningen”.²⁹ I skrivelsen menar Försäkringskassan att dagens bedömningar av rätten till sjukersättning görs mot ett arbete som inte behöver vara tillgängligt för den försäkrade.

Den 26 mars 2020 beslutade regeringen att utreda regelverket i sjuk- och aktivitetsersättningen.³⁰ I uppdraget ingår bland annat direktiv att beakta Försäkringskassans skrivelse ovan. Resultatet av utredningen ska redovisas senast den 30 juli 2021.

Höjd åldersgräns i sjukersättningen

Med ändringarna i pensionssystemet följer förslag på att åldersgränserna i socialförsäkringen anpassas.³¹ För sjukersättningen föreslås det att högsta tillåtna ålder höjs från 64 till 65 år från och med januari 2023. Sammantaget skulle en sådan regeländring innebära en ökning av utgifterna med 904 miljoner kronor under detta år. Utgiftsökningen skulle, till största del, bli ett resultat av ett betydligt lägre utflöde. Under 2024 skulle utgifterna öka med ungefär 1,9 miljarder kronor. Effekten blir lite mer än dubbel när ytterligare en ålderskohort förblir i förmånen året ut samtidigt som prisbasbeloppet bedöms bli högre för 2024. Regeländringen innebär alltså att antalet personer med sjukersättning ökar under 2023 och återgår sedan från 2024 till att minska.

²⁸ Riksrevisionen. Nekad sjuk- och aktivitetsersättning – effekter på inkomst och hälsa. Granskningsrapport (2018:9).

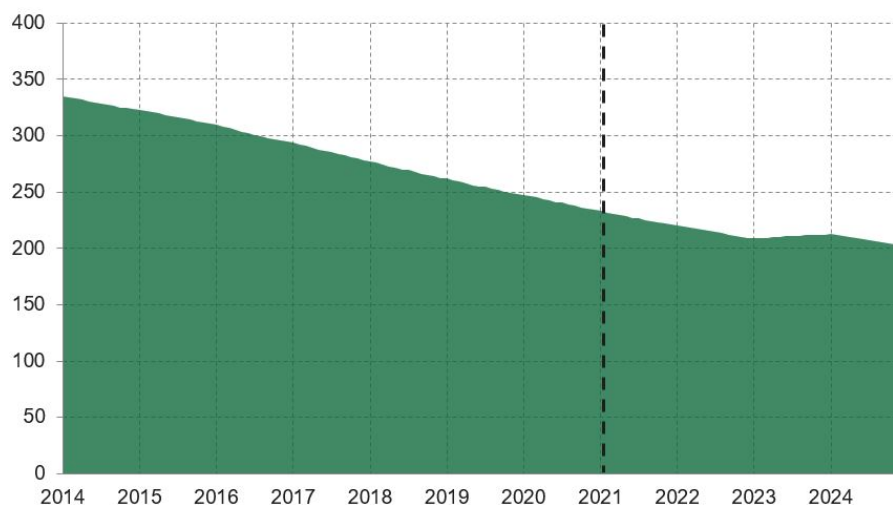
²⁹ Försäkringskassan. *Förslag till lagändringar inom sjukersättningen*. Skrivelse (dnr: 47906-2017).

³⁰ Regeringen. *Dir. 2020:31*

³¹ DS 2019:2 Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem

Antal personer med sjukersättning

Tusental

Aktivitetsersättning

Till skillnad från utvecklingen inom sjukersättningen har antalet personer med aktivitetsersättning ökat under många år. Under 2017 och 2018 skedde dock ett trendbrott och antalet personer minskade med ungefär 10 000 mellan december 2016 och december 2019. Antalet personer som får ersättningen förväntas fortsätta minska under prognosperioden, om än mer avtagande mot slutet av perioden. Den tidigare minskningen beror till viss del på att hel sjukersättning från och med den 1 mars 2017 kan beviljas till personer mellan 19 och 29 år. Sedan regeländringen har ungefär 3 300 personer med aktivitetsersättning för nedsatt arbetsförmåga blivit beviljade sjukersättning innan de hunnit fylla 30 år. Majoriteten av övergångarna har skett under juli månad åren 2017–2020, då flertalet försäkringsperioder löpte ut. Dessa övergångar påverkar varken det samlade antalet personer med aktivitets- och sjukersättningar eller utgifterna, då ersättningen är lika stor oavsett vilken av förmånerna personen får. Det är fortfarande osäkert hur många övergångar denna regeländring faktiskt kommer att resultera i. Under prognosperioden förväntas de fortsätta i en avtagande takt.

Ytterligare en orsak till det minskande antalet personer med aktivitetsersättning är att inflödet minskade mellan 2015 och 2018. Det förhållandevis låga inflödet kan dels förklaras av den rättsliga kvalitetsuppföljning som presenterades i slutet av 2016.³² I uppföljningen återfanns betydande brister i handläggningen, både i utredning och bedömning av rätten till aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga. Under 2019 ökade dock inflödet något och 7 400 aktivitetsersättningar påbörjades (7 procent fler jämfört med 2018). Inflödet till aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga har fortsatt att öka under 2020. En förklaring kan vara den nya rättspraxis som ett utfall i Högsta förvaltningsdomstolen fört med sig.³³

Det totala inflödet till aktivitetsersättningen blev ungefär 7 600 personer under 2020, vilket är en ökning med ungefär 2 procent jämfört med 2019. Ökningen bedöms fortsätta något även

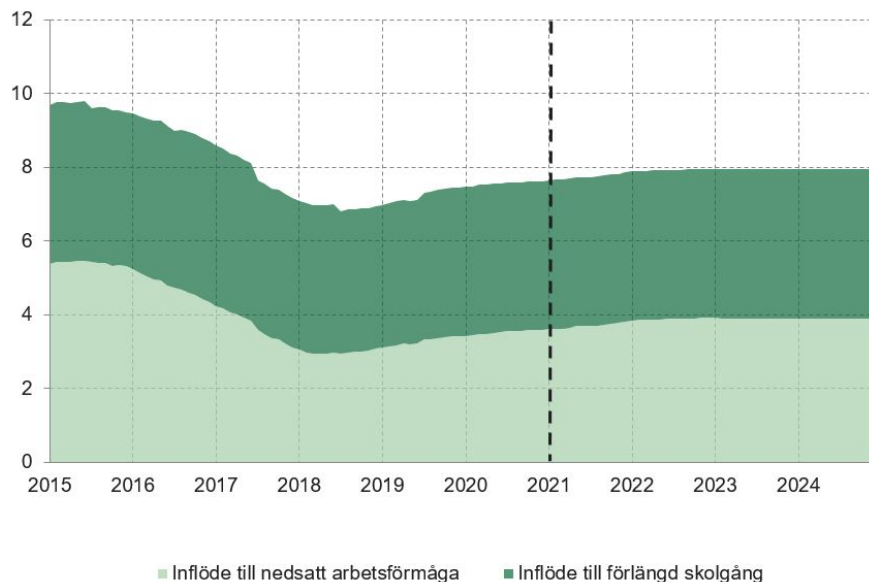
³² Försäkringskassan. *Aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga*. Rättslig uppföljning (2016:6)

³³ HFD 2019 ref. 48 Mål: 707-19

under 2021 och på längre sikt stabiliseras vid en nivå på ungefär 8 000 personer årligen. Se bild nedan.

Inflöde till aktivitetsersättningen

Rullande 12-månaderssummor, tusental

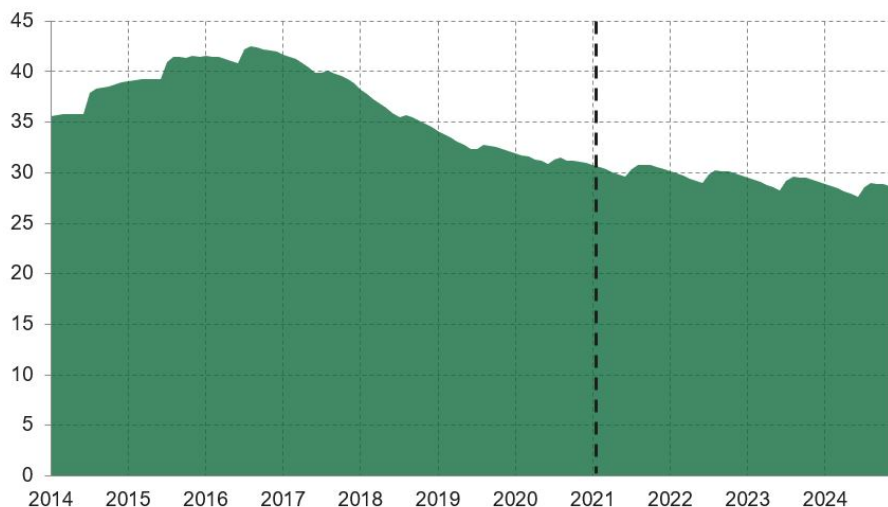

Anm. I bilden visas det externa inflödet till aktivitetsersättning. Övergångar mellan de två delförmånerna visas inte.

Däremot bedöms utflödet från förmånen förbli något större än inflödet under prognosperioden och antalet personer med aktivitetsersättning prognostiseras till ungefär 30 000 i december 2021, en minskning med ungefär 400 personer jämfört med december 2020. På lång sikt förväntas större delen av de personer som får aktivitetsersättning, men som är berättigade till sjukersättning, ha bytt förmån. I december 2024 förväntas ungefär 28 000 personer få aktivitetsersättning, se diagram nedan.

Antal personer med aktivitetsersättning

Tusental

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	32 246 380	30 678 223	29 365 471	28 285 695	27 344 946
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-123 580	-234 996	-223 417
Volym- och strukturförändringar	+78 271	+274 566	+355 592	+442 593	+526 301
Regelförändringar	-	-	-	+903 577	+1 906 358
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	32 324 651	30 952 789	29 597 483	29 396 869	29 554 188
Differens i 1000-tal kronor	+78 271	+274 566	+232 012	+1 111 174	+2 209 242
Differens i procent	+0,2	+0,9	+0,8	+3,9	+8,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt prognosen för prisbasbeloppet vilket får en sänkande effekt på prognosen under åren 2022–2024.

Volym- och strukturförändringar

Aktivitetsersättningens utflöde överskattades under föregående prognosperiod. Samtidigt förväntas ett högre inflöde från sjukpenning till sjukersättning framöver vilket medför en viss höjning av prognosen.

Regelförändringar

Åldersgränsen i sjukersättningen förväntas höjas från och med 2023. Effekten av denna regeländring ingick inte i den föregående prognosens huvudscenario. Prognosen höjs eftersom att ett stort antal personer förväntas bli kvar i förmånen ytterligare ett år. Effekten förklaras ytterligare under avsnittet *Höjd åldersgräns i sjukersättningen*.

1:2.7 Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	32 170	0	0 ³	0 ³	0 ³
Tilldelade medel	32 170	0	0	0	0
Utfall/Prognos	29 938	0	0	0	0
Avvikelse från anslag	2 232	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	2 232	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	1 608	0	0 ³	0 ³	0 ³
Tillgängliga medel	33 778	0	0	0	0
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 0 tusen kronor, vilket är 29 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Från anslaget för aktivitets- och sjukersättningar m.m. bekostas i vissa fall lönebidrag eller, till Samhall AB, lönekostnaden för personer med tre fjärdedels aktivitets- eller sjukersättning.

Analys

Anslagsposten består av två delar, ersättning som betalas ut till Samhall AB och ersättning som betalas ut till Arbetsförmedlingen i form av lönebidrag, varav utbetalningar till Samhall AB är den större av de två. Under 2020 minskade Arbetsförmedlingens andel av utbetalningarna ytterligare. Utgifterna har varierat runt en nivå på ungefär 30 miljoner kronor per år under en längre tidsperiod.

Osäkerhetsanalys

I Budgetpropositionen för 2021³⁴ föreslås att Försäkringskassan inte längre ska betala ersättningen för lönekostnader och lönebidrag till Arbetsförmedlingen och Samhall AB för personer med tre fjärdedels sjuk- eller aktivitetsersättning. Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2021 och innebär att utgifterna uteblir framöver.

³⁴ Regeringens proposition 2020/21:1

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	27 646	0	0	0	0
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+2 292	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	29 938	0	0	0	0
Differens i 1000-tal kronor	+2 292	0	0	0	0
Differens i procent	+8,3	0,0	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

1:2.6 Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-90 644	-148 733	-135 113	-75 156	-32 708
Anslag ³	5 002 000	5 028 000	5 000 000 ³	5 044 000 ³	5 074 000 ³
Tilldelade medel	4 911 356	4 879 267	4 864 887	4 968 844	5 041 292
Utfall/Prognos	5 060 089	5 014 380	4 940 043	5 001 552	5 046 432
Avvikelse från anslag	-58 089	13 620	59 957	42 448	27 568
Avvikelse från tilldelade medel	-148 733	-135 113	-75 156	-32 708	-5 140
Högsta anslagskredit	250 100	251 400	250 000 ³	252 200 ³	253 700 ³
Tillgängliga medel	5 161 456	5 130 667	5 114 887	5 221 044	5 294 992
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 5 miljarder kronor, vilket är 14 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och 135 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men rymms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar är ett skattefritt inkomstprövat tillägg. Bostadstilläggets storlek påverkas av bostadskostnaden och inkomsten. Den 1 januari 2018 höjdes ersättningen till 96 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 5 000 kronor för den som är ensamstående och 2 500 kronor för den som är gift eller sambo. Samtidigt höjdes taket till 5 600 kronor per månad för den som är ensamstående och 2 800 kronor för den som är gift eller sambo. För delen som överstiger 5000 respektive 2500 kronor är ersättningen 70 procent.

Analys

En klar majoritet av de som har bostadstillägg har det i kombination med sjukersättning. Antalet personer med sjukersättning och bostadstillägg minskade med 2,7 procent under 2020 och bedöms fortsätta minska under hela prognosperioden med undantag för 2023 då åldersgränsen i sjukersättningen föreslås att höjas. Även antalet personer med bostadstillägg i kombination med aktivitetsersättning har minskat och bedöms fortsätta göra det under hela prognosperioden. Antalet med aktivitetsersättning och bostadstillägg minskade med 3,2 procent under 2020. Takten som antalet personer med bostadstillägg minskar är däremot klart långsammare än takten för det totala beståndet med aktivitets- och sjukersättning. Detta förklaras av att en större andel av bestånden fått bostadstillägg de senaste åren.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	5 077 275	5 054 601	4 979 450	4 902 477	4 885 551
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+400	+10 160	+19 949	+20 164
Volym- och strukturförändringar	-17 186	-40 621	-49 567	-36 067	-67 877
Regelförändringar	-	-	-	+115 193	+208 594
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	5 060 089	5 014 380	4 940 043	5 001 552	5 046 432
Differens i 1000-tal kronor	-17 186	-40 221	-39 407	+99 075	+160 881
Differens i procent	-0,3	-0,8	-0,8	+2,0	+3,3

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt prognosen för hyresutvecklingen vilket får en höjande effekt på prognosen. Prognosen höjs ytterligare då konjunkturinstitutet har sänkt prognosen för prisbasbeloppet.³⁵

Volym- och strukturförändringar

Föregående prognos överskattade antalet personer med aktivitetsersättning som får bostadstillägg. Prognosen sänks något till följd av detta.

Regelförändringar

Från och med den 1 januari 2023 föreslås att högsta tillåtna ålder i sjukersättningen höjs från 64 till 65 år. Det innebär att antalet personer med bostadstillägg ökar under 2023 och återgår till att minska från en högre nivå under 2024. Effekten av regeländringen blir procentuellt inte lika stor för bostadstillägget som den blir för förmånen sjukersättning. Vilket förklaras av att en förhållandevis liten andel av de äldsta som uppbär sjukersättning har det i kombination med bostadstillägg.

³⁵ Fribeloppet för beräkning av bostadstillägg indexeras mot prisbasbeloppet. Det medför att personer med enbart garantiersättning får oförändrat bostadstillägg vid en höjning av prisbasbeloppet medan de försäkrade med inkomstrelaterad ersättning får minskat bostadstillägg.

1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	1 299 730	1 332 000	1 383 000	1 446 000	1 524 000
Därav					
1:3:1 Handikappersättningar	1 188 029	1 085 000	986 000	891 000	801 000
1:3:2 Merkostnadsersättning	111 701	247 000	397 000	555 000	723 000

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:3:2 Merkostnadsersättning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	-7 000	-75 000	-207 000
Anslag ³	143 000	240 000	329 000 ³	423 000 ³	522 000 ³
Tilldelade medel	143 000	240 000	322 000	348 000	315 000
Utfall/Prognos	111 701	247 000	397 000	555 000	723 000
Avvikelse från anslag	31 299	-7 000	-68 000	-132 000	-201 000
Avvikelse från tilldelade medel	31 299	-7 000	-75 000	-207 000	-408 000
Högsta anslagskredit	7 150	12 000	16 450 ³	21 150 ³	26 100 ³
Tillgängliga medel	150 150	252 000	338 450	369 150	341 100
Överskridande av anslagskredit	0	0	58 550	185 850	381 900

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 247 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Merkostnadsersättning infördes i januari 2019. Den riktar sig till föräldrar till barn med funktionsnedsättning och vuxna med funktionsnedsättning. Endast kostnader som beror på funktionsnedsättningen kan ersättas och det finns fem ersättningsnivåer: 30, 40, 50, 60 och 70 procent av prisbasbeloppet.

Analys

Antalet mottagare av merkostnadsersättning för vuxna var år 2019 cirka 500. I december 2020 hade antalet mottagare ökat till nästan 3 600, varav ungefär hälften är kvinnor. Den vanligaste ersättningsnivån är 40 procent av prisbasbeloppet. Cirka 40 procent av mottagarna har den ersättningsnivån. Andelen mottagare med den lägsta ersättningsnivån är ungefär 30 procent.

Antalet mottagare av merkostnadsersättning för barn var år 2019 drygt 290. I december 2020 var antalet över 1 000. Ungefär 75 procent av mottagarna är kvinnor. Den vanligaste ersättningsnivån är 30 procent av prisbasbeloppet. Ungefär hälften av mottagarna har den ersättningsnivån.

Utfallet för 2020 blev 112 miljoner kronor. För 2019 blev utfallet 13 miljoner kronor. Ungefär 80 procent av utgifterna för 2020 var merkostnadsersättning för vuxna.

De nya reglerna om merkostnadsersättning trädde i kraft cirka sex månader efter att riksdagen fattade beslut om lagändringen. Denna korta förberedelsestid har inneburit att det inte varit möjligt att undvika stora balanser inom merkostnadsersättning. På grund av balanserna har många ansökningar ännu inte hanterats, vilket är en orsak till de låga utfallen. Det medför att beviljanden och utgifter för bidraget fördröjs. En annan förklaring till de låga utfallen är att övergången från handikappersättning till merkostnadsersättning kommer att ta lång tid. Det beror på övergångsbestämmelserna för handikappersättning, som anger att ersättningen upphör när den omprövas, vilket sällan sker inom handikappersättning. Lagändringen om förlängt vårdbidrag, som trädde i kraft den 1 juli 2020, kan leda till lägre utfall inom merkostnadsersättning. När ett vårdbidrag förlängs förskjuts prövningen av ansökan om merkostnadsersättning för barn. När de förlängda vårdbidragen upphör prövas ansökan om merkostnadsersättning. Försäkringskassan har för avsikt att från och med vår fokusera på ansökningar om omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning, vilket betyder att fokus inte kommer att vara förlängning av vårdbidrag.

Osäkerhetsanalys

Prognosen är osäker och det är svårt att bedöma hur stora utbetalningarna blir framöver. Prognosen är också osäker då en ny prognosmetod används (se avsnittet om förändring av prognosmodell). En ytterligare osäkerhet är att det ännu bara finns två årsutfall.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	112 000	240 000	329 000	423 000	522 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-2 000	-4 000	-6 000
Volym- och strukturförändringar	-299	+7 000	+70 000	+136 000	+207 000
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	111 701	247 000	397 000	555 000	723 000
Differens i 1000-tal kronor	-299	+7 000	+68 000	+132 000	+201 000
Differens i procent	-0,3	+2,9	+20,7	+31,2	+38,5

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt prognosen för prisbasbeloppet för åren 2022–2024. Det har en sänkande effekt på prognosen för dessa år.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för 2020 blev 300 000 kronor lägre än prognosen som lämnades till regeringen i oktober 2020. En annan prognosmetod används och det höjer prognosen för åren 2021–2024.

Förändring av prognosmodell

Prognosmetoden har ändrats. Tidigare har prognosen för merkostnadsersättning beräknats genom att ta skillnaden mellan prognoserna för handikappersättningar med och utan antaganden om hur antalet mottagare av handikappersättning minskar över prognosperioden. Det var en indirekt metod till att beräkna prognosen för merkostnadsersättning. Nu beräknas en antalsprognos över mottagare av merkostnadsersättning för vuxna utifrån andelar av befolkningen. Antaganden om hur andelarna utvecklas över prognosperioden används och därmed uppskattas en antalsprognos för åren 2021–2024. Antalsprognosen används tillsammans med prognosen för prisbasbeloppet till att beräkna prognosen för merkostnadsersättning för vuxna. Det finns ingen prognosmetod för merkostnadsersättning för barn än utan den hanteras som en faktor i beräkningen. Det beror på att det ännu inte finns statistik för hur merkostnadsersättning för barn fördelar sig över barnen. Nu finns enbart statistik över mottagarna av ersättningen. Men planen är att det på sikt även ska finnas en prognosmetod för merkostnadsersättning för barn. En fördel med den nya metoden är att använda data över merkostnadsersättning och beräkna prognosen utifrån dem istället för den gamla metoden som utgick från prognosen för handikappersättning.

1:3:1 Handikappersättningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	1 265 000	1 115 000	1 041 000 ³	971 000 ³	901 000 ³
Tilldelade medel	1 265 000	1 115 000	1 041 000	971 000	901 000
Utfall/Prognos	1 188 029	1 085 000	986 000	891 000	801 000
Avvikelse från anslag	76 971	30 000	55 000	80 000	100 000
Avvikelse från tilldelade medel	76 971	30 000	55 000	80 000	100 000
Högsta anslagskredit	63 250	55 750	52 050 ³	48 550 ³	45 050 ³
Tillgängliga medel	1 328 250	1 170 750	1 093 050	1 019 550	946 050
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 1,1 miljarder kronor, vilket är 30 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Sedan januari 2019 går det inte att ansöka om handikappersättning om den sökande inte haft det tidigare. Enligt övergångsbestämmelser är det möjligt för den som tidigare haft handikappersättning att beviljas handikappersättning i högst 18 månader till, om hans handikappersättning upphört under perioden januari 2019-juni 2021. Handikappersättning kan beviljas för vuxna personer med nedsatt funktionsförmåga om de i sin dagliga livsföring behöver tidskrävande hjälp av någon annan, behöver hjälp för att kunna förvärvsarbeta eller har betydande merkostnader.

Handikappersättning kan beviljas till personer från och med juli månad det år hen har fyllt 19 år. Utifrån hjälpbehovets eller merkostnadernas storlek kan handikappersättning beviljas med 69 procent, 53 procent eller 36 procent av prisbasbeloppet.

Analys

I tabellen nedan redovisas antalet mottagare av handikappersättning fördelat på nivå, kön och åldersgrupp. Både antalet kvinnor och män med handikappersättning minskade under år 2020. Antalet mottagare på alla nivåer och i samtliga åldersgrupper minskade också förra året. Störst procentuell minskning är den för antalet mottagare i åldersgruppen 19–39 år. Störst absolut minskning är den för antalet mottagare som har den lägsta ersättningsnivån. Andelen kvinnor som har handikappersättning är 54 procent.

Mottagare av handikappersättning

Antal samt förändring mellan åren fördelat på nivå, kön och åldersgrupp i december 2019 och 2020

	2019	2020	Antal	Procent
Nivå				
36 % av prisbasbeloppet	37 530	34 658	-2 872	-7,7
53 % av prisbasbeloppet	9 447	8 595	-852	-9,0
69 % av prisbasbeloppet	11 079	10 039	-1 040	-9,4
Totalt	58 056	53 292	-4 764	-8,2
Kvinnor	31 002	28 538	-2 464	-7,9
Män	27 054	24 754	-2 300	-8,5
19–39 år	11 705	10 066	-1 639	-14,0
40–54 år	15 268	14 004	-1 264	-8,2
55–64 år	13 475	12 643	-832	-6,2
65-år	17 608	16 579	-1 029	-5,8

Antalet mottagare på respektive ersättningsnivå i december 2020 blev lägre än prognosen som lämnades i oktober 2020. Till följd av detta ändras antagandet om hur bestånden minskar (se avsnittet Förändring av modell nedan).

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	1 193 000	1 115 000	1 041 000	971 000	901 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-5 000	-8 000	-7 000
Volym- och strukturförändringar	-4 971	-30 000	-50 000	-72 000	-93 000
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	1 188 029	1 085 000	986 000	891 000	801 000
Differens i 1000-tal kronor	-4 971	-30 000	-55 000	-80 000	-100 000
Differens i procent	-0,4	-2,7	-5,3	-8,2	-11,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt prognosen för prisbasbeloppet för åren 2022–2024. Det har en sänkande effekt på prognosen för dessa år.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för 2020 blev lägre än prognosen som lämnades till regeringen i oktober 2020. Ett nytt antagande om hur antalet mottagare av handikappersättning kommer att utvecklas har använts, vilket innebär att prognosen justeras ned för åren 2021–2024.

Förändring av prognosmodell

Antagandet om i vilken takt antalet mottagare minskar över prognosperioden har ändrats. I föregående prognos som lämnades i oktober 2020 antogs det att antalet mottagare minskar varje år med skillnaden mellan antalet mottagare i december 2018 och december 2019 för respektive ersättningsnivå. Nu antas att antalet mottagare minskar varje år med skillnaden mellan antalet mottagare i december 2019 och december 2020 för respektive ersättningsnivå.

1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	2 566 931	2 393 670	2 267 748	2 290 623	2 292 884
Därav					
1:4.5 Arbetsskadelivränta	2 373 931	2 224 670	2 116 844	2 128 781	2 124 683
1:4.4 Statlig ålderspensionsavgift för arbetsskadelivränta	193 000	169 000	150 904	161 842	168 201

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:4.5 Arbetsskadelivränta

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	2 415 000	2 252 000	2 144 000 ³	2 154 000 ³	2 223 000 ³
Tilldelade medel	2 415 000	2 252 000	2 144 000	2 154 000	2 223 000
Utfall/Prognos	2 373 931	2 224 670	2 116 844	2 128 781	2 124 683
Avvikelse från anslag	41 069	27 330	27 156	25 219	98 317
Avvikelse från tilldelade medel	41 069	27 330	27 156	25 219	98 317
Högsta anslagskredit	120 750	112 600	107 200 ³	107 700 ³	111 150 ³
Tillgängliga medel	2 535 750	2 364 600	2 251 200	2 261 700	2 334 150
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 2,2 miljarder kronor, vilket är 27 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Anslagsposten innehåller utgifter för egenlivräntor, efterlevandelivräntor, särskilda hjälpmedel, begravningshjälp, sjukvård utom riket, tandvård och arbetsskadesjukpenning. Ersättningar enligt äldre lagstiftning ingår också i anslagsposten.

En försäkrad kan ha rätt till livränta om hen har fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en femtondel till följd av en arbetsskada och om nedsättningen kan antas bestå under minst ett år. Livräntan täcker den inkomstförlust som uppkommer och kan maximalt bli 7,5 prisbasbelopp. Livräntan räknas årligen upp med ett särskilt tal som påverkas av både KPI och inkomstindex. Indexeringen för livräntor enligt äldre lagstiftning följer endast prisbasbeloppet.

Om en person har avlidit till följd av en arbetsskada kan de efterlevande ha rätt till begravningshjälp och efterlevandelivränta

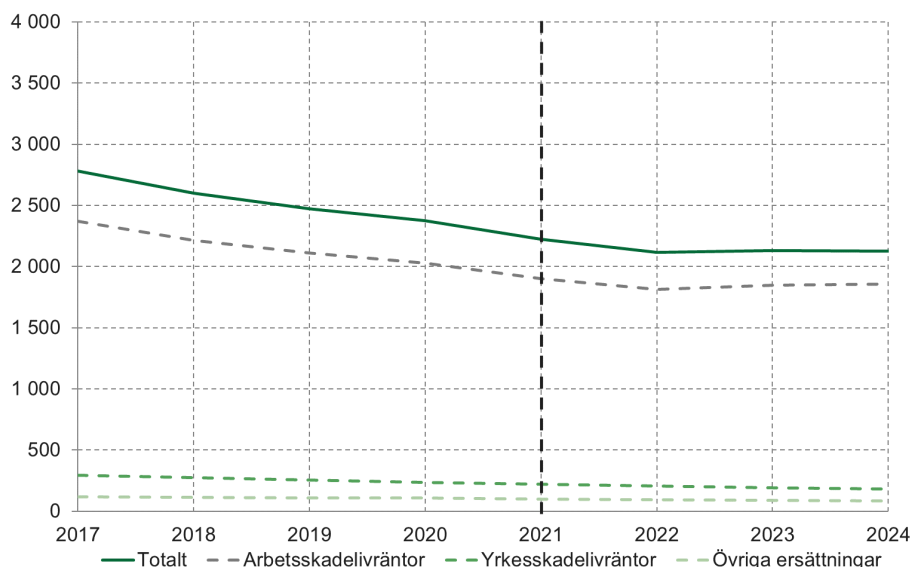
Analys

Utgiften för anslagsposten arbetsskadelivränta har minskat under en längre tid och uppgick 2020 till knappt 2,4 miljarder. Detta motsvarar en minskning av utgifterna med 4 procent jämfört med 2019. Prognosen är att trenden med en fallande utgift fortsätter fram till och med 2022. I och med ändringarna i pensionssystemet följer förslag på att åldersgränserna för arbetsskadelivränta anpassas.³⁶ För arbetsskadelivräntan föreslås det att högsta tillåtna ålder höjs med ett år från och med 2023. Detta har en höjande effekt på utgifterna för åren 2023–2024, vilket leder till att den totala utgiftsminskningen prognostiseras att i princip avstanna, se diagrammet nedan.

³⁶ DS 2019:2 Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem

Utgifter för arbetsskadelivränta

Miljoner kronor

Arbetsskadelivräntor

Utgifterna för egenlivräntor enligt arbetsskadeförsäkringen, så kallade arbetsskadelivräntor, utgör drygt 1,9 miljarder kronor av anslaget. Det motsvarar drygt 85 procent av de totala utgifterna. Antalet förmånstagare förväntas minska fram till och med 2022, vilket gör att utgifterna fortsätter att falla. Därefter antas antalet förmånstagare öka under 2023 i och med ändrade åldersgränser för arbetsskadelivränta. Då utflödet i ersättningen är starkt kopplad till åldersgränser antas utflödet under 2023 ligga på en betydligt lägre nivå än åren innan. Under 2024 återgår antalet arbetsskadelivräntor till att åter minska. Detta har en höjande effekt på utgifterna för åren 2023–2024. Effekten blir större under 2024 när ytterligare en ålderskohort förblir i förmånen året ut samtidigt som medelersättningen bedöms bli högre.

Yrkesskadelivräntor

Utgifterna för yrkesskadelivräntor var knappt 240 miljoner kronor 2020, vilket är en minskning med 18 miljoner kronor jämfört med 2019. Även antalet yrkesskadelivräntor har minskat stadigt över tid, vilket är en delförklaring till de fallande utgifterna. Under resterande del av prognosperioden förväntas utgifterna för yrkesskadelivräntor fortsätta falla från knappt 240 miljoner kronor 2020 till drygt 180 miljoner kronor 2024.

Övriga ersättningar

Bland de övriga utgifterna inom anslaget beviljas ersättning för tandvård, arbetshjälpmedel, efterlevandelivränta m.m. enligt både gällande och äldre lagar. Under 2020 minskade utgifterna för dessa ersättningar från cirka 108 miljoner 2019 till knappt 107 miljoner kronor 2020. De förväntas fortsätta att minska från 108 miljoner kronor 2020 till knappt 85 miljoner kronor 2024.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	2 363 450	2 249 699	2 153 385	2 085 664	2 089 023
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+1 559	+8 962	+851	-1 685
Volym- och strukturförändringar	+10 481	-26 588	-45 503	-49 228	-123 819
Regelförändringar	-	-	-	+91 494	+161 164
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	2 373 931	2 224 670	2 116 844	2 128 781	2 124 683
Differens i 1000-tal kronor	+10 481	-25 029	-36 541	+43 117	+35 660
Differens i procent	+0,4	-1,1	-1,7	+2,1	+1,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Ny prognos från konjunkturinstitutet har endast marginell påverkan på prognosrevideringen.

Volym- och strukturförändringar

Volym och strukturförändringar har för denna prognosomgång en sänkande effekt på utgifterna. Den främsta orsaken är att prognosen över antalet arbetsskadelivräntor ändrats till att nu prognosticera in- respektive utflöde i ersättningen. Detta har främst påverkat bedömningen av utvecklingen för antalet arbetsskadelivräntor som nu prognostiseras att minska i en snabbare takt.

Notera att kraften i denna sänkning på längre sikt motverkas av att vi i denna prognos lägger in effekten av höjda åldersgränser i förmånen. Denna effekt särredovisas under regeländringar.

För yrkesskadelivräntor och övriga ersättningar är prognosjusteringen endast marginell och har således liten inverkan på prognosrevideringen.

Regelförändringar

Regeländringen avseende åldersgränserna för arbetsskadelivränta har enligt tidigare resonemang en succesivt höjande effekt på utgifterna under prognosåren 2023–2024.

Förändring av prognosmodell

Antalet förmånstagare med arbetsskadelivräntor prognostiseras nu genom modellering av in- och utflöde till och från ersättningen.

1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	36 581	37 164	36 581	36 173	35 902
Därav					
1:5.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	34 832	35 122	34 679	34 312	33 944
1:5.4 Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	1 749	2 042	1 902	1 861	1 958

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:5.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-1 479	-1 137	-1 433	-1 704	-2 263
Anslag ³	35 174	34 826	34 408 ³	33 753 ³	33 096 ³
Tilldelade medel	33 695	33 689	32 975	32 049	30 833
Utfall/Prognos	34 832	35 122	34 679	34 312	33 944
Avvikelse från anslag	342	-296	-271	-559	-848
Avvikelse från tilldelade medel	-1 137	-1 433	-1 704	-2 263	-3 111
Högsta anslagskredit	1 758	1 741	1 720 ³	1 687 ³	1 654 ³
Tillgängliga medel	35 453	35 430	34 695	33 736	32 487
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	576	1 457

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 35 miljoner kronor, vilket är 300 tusen kronor högre än anslagsbeloppet och 1 miljon kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Ersättning inom det statliga personskadeskyddet kan lämnas till

i) de som tjänstgör enligt lagen om totalförsvarsplikt, inställer sig till mönstring eller genomgår militär utbildning inom Försvarmakten som rekryter

ii) de som medverkar i räddningstjänst samt

iii) de som är intagna för vård i kriminalvårdsanstalt, förvar i häkte eller polisarrest, vård i ett hem enligt lagen om vård av unga eller lagen om vård av missbrukare eller till dem som utför ungdomstjänst eller samhällstjänst enligt brottsbalken eller oavlönat arbete med intensivövervakning med elektronisk kontroll.

Ersättningarna som betalas ut överensstämmer i stor utsträckning med arbetsskadeersättningen. Om den försäkrade har rätt till arbetsskadeersättning för sin skada lämnas ersättning primärt från denna och anslaget för arbetsskadeersättning belastas. I de fall ersättningen blir högre genom reglerna för det statliga personskadeskyddet betalas denna istället ut enligt det statliga personskadeskyddet.

Utgifterna för anslaget delas in i utgifter för äldre skador, skadeståndslivräntor och utgifter enligt gällande regelverk.

Analys

Under 2020 minskade utgifterna för anslagsposten ersättning inom det statliga personskadeskyddet med 4,6 procent jämfört med föregående år. Nedgången av utgiften drevs främst av att ersättningar enligt äldre regler fasats ut.

Utfallet 2020 blev 1,3 procent lägre än vad som förväntades i föregående prognos. Den främsta orsaken till detta är att utgifterna för de äldre skadorna minskade i en snabbare takt än vad som tidigare prognostiserats. Under prognosperioden antas utgifterna för de äldre skadorna minska samtidigt som utgifterna ökar för skador enligt nuvarande regelverk.

Effekten av att de statliga arbetsskadeersättningarna enligt äldre regler fasas ut är fortfarande större än stocken av arbetsskador enligt de nya reglerna, varför prognosen över utgifterna antas falla svagt de nästkommande åren. Regeringen har i en proposition³⁷ föreslagit en avsevärd förmågeökning av totalförsvaret för åren 2021–2025. Riksdagen har därefter sagt ja till detta beslut. Detta leder till att antalet personskador förväntas bli fler framöver. Denna ökning förväntas ske succesivt med start hösten 2021.

³⁷ Proposition 2020/21:30. Totalförsvaret 2021–2025. Försvarsdepartementet.

Osäkerhetsanalys

Det råder stor osäkerhet kring i vilken omfattning som antalet personskador kan komma att öka i och med den av regeringen föreslagna förmågeökning av totalförsvaret. Prognosen ska därför mot bakgrund av detta ses som extra osäker.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	35 295	35 062	34 408	33 753	33 096
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-463	+60	+271	+559	+848
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	34 832	35 122	34 679	34 312	33 944
Differens i 1000-tal kronor	-463	+60	+271	+559	+848
Differens i procent	-1,3	+0,2	+0,8	+1,7	+2,6

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

De senaste utfallen visar att utgifterna sjunkit i en något snabbare takt än vad som förväntades i föregående prognos. Samtidigt antas förmågeökningen av totalförsvaret ha en ökande effekt på utgifterna framöver varvid prognosen har justerats upp. Sett över hela prognosperioden

förväntas därför nu utgifterna öka något 2021 och därefter minska men i en långsammare takt jämfört med oktoberprognosen.

1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	2 136 085	2 438 000	1 494 000	1 494 000	1 494 000
Därav					
1:6.3 Finansiell samordning genom samordningsförbund	336 930	339 000	339 000	339 000	339 000
1:6.4 Medicinsk service	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
1:6.5 Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	615 993	700 000	700 000	700 000	700 000
1:6.8 Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd	53 871	150 000	150 000	150 000	150 000
1:6.9 Försäkringsmedicinska utredningar	191 242	250 000	250 000	250 000	250 000
1:6.10 Bidrag till hälso- och sjukvården	883 049	944 000	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

1:6.3 Finansiell samordning genom samordningsförbund

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental krono

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	339 000	339 000	339 000 ³	339 000 ³	339 000 ³
Tilldelade medel	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
Utfall/Prognos	336 930	339 000	339 000	339 000	339 000
Avvikelse från anslag	2 070	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	2 070	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0 ³	0 ³	0 ³
Tillgängliga medel	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 339 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Finansiell samordning bedrivs av samordningsförbund och är en frivillig samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, en eller flera regioner samt en eller flera kommuner. Syftet med den finansiella samordningen är att göra det möjligt att identifiera individernas totala behov av rehabilitering, vilket kan vara svårt för en enskild aktör. Målgruppen är individer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. Anslaget finansierar bidrag till samordningsförbunden och Försäkringskassans administrativa kostnader till följd av arbetet med samordningsförbundens verksamhet.

Analys

Det preliminära utfallet för 2020 blev drygt 337 miljoner kronor. Det är cirka 2 miljoner kronor lägre än anslaget men ungefär 2 miljoner högre än anslagsbelastningen för 2019. Ungefär 334 miljoner kronor, det vill säga nästan hela anslagsbelastningen, utgjordes av bidrag till samordningsförbunden. En orsak till att utgifterna blev något lägre än anslaget är att några förbund fått minska sin tilldelning något då de kommuner och regioner som ingår i dessa förbund inte kunnat matcha ursprungstilldelningen.

Alla fyra parterna; Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunerna och regionerna måste arbeta för att frigöra resurser och identifiera individer som har behov av insatser som finansieras av samordningsförbunden för att förbunden ska nå målgruppen och inte skapa högt eget kapital. Försäkringskassan följer utvecklingen av Arbetsförmedlingens neddragningar av kontor samt utvecklingen inom kommuner och regioner och hur det påverkar samordningsförbundens verksamhet. Anslaget bedöms förbrukas i sin helhet för hela prognosperioden.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	339 000	339 000	339 000	339 000	339 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-2 070	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	336 930	339 000	339 000	339 000	339 000
Differens i 1000-tal kronor	-2 070	0	0	0	0
Differens i procent	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Det preliminära utfallet för 2020 blev cirka 2 miljoner kronor lägre än prognosen som lämnades i oktober 2020. Prognosen lämnas oförändrad för resterande år.

1:6.5 Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	700 000	700 000	700 000 ³	700 000 ³	700 000 ³
Tilldelade medel	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Utfall/Prognos	615 993	700 000	700 000	700 000	700 000
Avvikelse från anslag	84 007	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	84 007	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0 ³	0 ³	0 ³
Tillgängliga medel	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 700 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska genom ett utökat samarbete utveckla gemensamma insatser för att skapa fler möjligheter för den enskilde att komma tillbaka till arbetsmarknaden.

För år 2019 har det slutits en nationell överenskommelse mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om hur medlen ska fördelas på de tre huvudområdena: 222,4 miljoner kronor för Försäkringskassans förvaltningskostnader, 375,6 för Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader och 111 miljoner kronor för programkostnader.³⁸

För år 2020 har det slutits en nationell överenskommelse mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om hur medlen ska fördelas på de tre huvudområdena: 222,4 miljoner kronor för Försäkringskassans förvaltningskostnader, 375,6 miljoner kronor för Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader och 102 miljoner kronor för programkostnader.³⁹

Analys

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har som tidigare år delat upp de avsatta medlen på tre huvudområden: förvaltningskostnader för aktiva insatser i samarbete, förvaltningskostnader för kartläggning samt programkostnader under tid hos Arbetsförmedlingen. Nedan redogörs anslagsbelastningen för år 2017–2020 uppdelat i de tre huvudområdena.

Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen fördelat på huvudområden för åren 2017–2020

Tusen kronor

	2017	2018	2019	2020
Försäkringskassan (förvaltningskostnader)	198 180	215 684	222 148	209 668
Arbetsförmedlingen (förvaltningskostnader)	347 188	354 720	345 419	362 761
Arbetsförmedlingen (programkostnader)	151 947	86 292	25 580	43 564
Totalt	697 315	656 696	593 147	615 992

Anm. På grund av avrundning stämmer inte summeringen av kolumnen med summan i tabellen

Det preliminära utfallet för 2020 blev drygt 616 miljoner kronor, vilket är ungefär 84 miljoner kronor lägre än anslaget. En orsak till den lägre anslagsbelastningen är att Arbetsförmedlingen inte förbrukat sitt tilldelade anslag. Det gäller framförallt budgeten för programkostnader där ungefär 43 procent av det tilldelade anslaget på 102 miljoner kronor förbrukades. Myndigheterna har gjort ett gemensamt arbete med att se om fördelningen mellan de olika posterna till 2021 för att kunna nyttja medlen bättre.

³⁸ Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. *Nationell överenskommelse för det förstärkta samarbetet och uppdraget om övergångar mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan 2019*. Dnr Af-2019/0000 2419, Dnr FK-019941-2018.

³⁹ Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. *Nationell överenskommelse för det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan 2020 – rehabiliteringssamverkan och omställningsmöten*. Dnr Af-2020/0000 6301, Dnr FK-000272-2020.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	640 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-24 007	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	615 993	700 000	700 000	700 000	700 000
Differens i 1000-tal kronor	-24 007	0	0	0	0
Differens i procent	-3,8	0,0	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Det preliminära utfallet för 2020 blev drygt 24 miljoner kronor lägre än prognosen som lämnades i oktober 2020. Prognosen lämnas oförändrad för resterande år.

1:6.8 Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	175 000	150 000	150 000 ³	150 000 ³	150 000 ³
Tilldelade medel	175 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Utfall/Prognos	53 871	150 000	150 000	150 000	150 000
Avvikelse från anslag	121 129	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	121 129	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0 ³	0 ³	0 ³
Tillgängliga medel	175 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 150 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Arbetsgivare kan få statligt bidrag för köp av arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd för återgång i arbete. Bidraget kan täcka utgifter för att utreda, planera, initiera, genomföra och följa upp arbetsplatsinriktade åtgärder. Syftet med bidraget är att förebygga sjukfall och att öka arbetstagares möjligheter att återgå i arbete vid pågående sjukfall, genom att stödja arbetsgivare att vidta tidiga och anpassade åtgärder. Bidrag lämnas till arbetsgivare för halva det belopp som denne har betalat för ett arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd av godkänd anordnare, dock med högst 10 000 kronor för en arbetstagare och med högst 200 000 kronor per arbetsgivare och år.

Analys

Det preliminära utfallet för 2020 blev knappt 54 miljoner kronor. Det är 121 miljoner kronor lägre än anslaget. Jämfört med 2019 har utgifterna ökat med ungefär 13 procent. En möjlig förklaring till att utfallet är lägre än anslaget kan vara den förordningsförändring som trädde i kraft den 1 juli 2018. Förordningen innebar en begränsning på högst 200 000 kr per arbetsgivare och år jämfört med ett tidigare obegränsat belopp. Innan förordningsförändringen 2018 fanns inte något maxbelopp och stora arbetsgivare kunde beviljas höga belopp. För att öka arbetsgivarnas kännedom om ersättningen och att få fler arbetsgivare att ansöka om bidraget har Försäkringskassan bland annat haft informationskampanjer i två gånger, hösten 2018 och våren 2019. Under 2020 har Försäkringskassan utvecklat en e-tjänst för ansökan om bidraget i syfte att ytterligare förenkla för arbetsgivare att ansöka.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	90 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-36 129	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	53 871	150 000	150 000	150 000	150 000
Differens i 1000-tal kronor	-36 129	0	0	0	0
Differens i procent	-40,1	0,0	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Det preliminära utfallet för 2020 blev drygt 36 miljoner kronor lägre än prognosen som lämnades i oktober 2020. Prognosen lämnas oförändrad för övriga år.

1:6.9 Försäkringsmedicinska utredningar

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	250 000	250 000	250 000 ³	250 000 ³	250 000 ³
Tilldelade medel	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Utfall/Prognos	191 242	250 000	250 000	250 000	250 000
Avvikelse från anslag	58 758	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	58 758	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0 ³	0 ³	0 ³
Tillgängliga medel	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 250 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

När det behövs för bedömningen av rätt till ersättning får Försäkringskassan begära att den försäkrade genomgår en utredning enligt lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar. Utredningsformerna teambaserad medicinsk utredning (TMU) och särskilt läkarutlåtande (SLU) har fasats ut under 2018 och från och med den 1 januari 2019 är aktivitetsförmågeutredning (AFU) den enda utredningsform som Försäkringskassan kan begära.

Analys

Det preliminära utfallet för 2020 blev drygt 191 miljoner kronor. Det är 59 miljoner kronor lägre än anslaget. Jämfört med 2019 har anslagsbelastningen ökat med cirka 34 miljoner kronor. Det är en procentuell ökning med 21 procent. Anslagsbelastningen har tidigare ökat varje år fram till 2018, då utgifterna minskade med 8 procent jämfört med 2017. En orsak till att utgifterna för 2020 blev lägre än anslaget på 250 miljoner kronor är att Försäkringskassan strävat mot att jämna ut antalet aktivitetsförmågeutredningar (AFU) och kapaciteten att leverera AFU varierar mycket mellan regionerna vilket har resulterat i färre begäran totalt sett. En annan orsak är att kostnaden för AFU är lägre än temabaserad medicinsk utredning (TMU), som utgjorde största delen av utgifterna. Försäkringskassan beräknar att utfallet för 2021 kommer att bli högre än det för 2020 då det finns en eftersläpning i regionernas begäran om ersättning. Det finns inte någon tidsgräns då regionerna måste begära ersättning efter att de levererat en utredning men Försäkringskassan för löpande dialog med regionerna för att detta ska ske så skyndsamt som möjligt.

Osäkerhetsanalys

Lagen (2018:744) om försäkringsmedicinska utredningar trädde ikraft den 1 januari 2019. Lagen innebär att regionerna är skyldiga att leverera försäkringsmedicinska utredningar på begäran av Försäkringskassan. Försäkringskassan beställer AFU främst inom förmånen sjukpenning men även i sjuk- och aktivitetsersättningsärenden. Lagstiftningen ger möjlighet till att utveckla utredningsformer som skulle kunna användas inom andra förmåner vilket skulle påverka volymerna av utredningar. Det gör att utgifternas framtida utveckling är osäker.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-58 758	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	191 242	250 000	250 000	250 000	250 000
Differens i 1000-tal kronor	-58 758	0	0	0	0
Differens i procent	-23,5	0,0	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för 2020 blev ungefär 59 miljoner kronor lägre än prognosen som lämnades i oktober 2020. Prognosen för övriga år lämnas oförändrad.

1:6.10 Bidrag till hälso- och sjukvården

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	944 000	944 000	0 ³	0 ³	0 ³
Tilldelade medel	944 000	944 000	0	0	0
Utfall/Prognos	883 049	944 000	0	0	0
Avvikelse från anslag	60 951	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	60 951	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0 ³	0 ³	0 ³
Tillgängliga medel	944 000	944 000	0	0	0
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 944 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Överenskommelser mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) används inom områden där båda parter identifierat ett utvecklingsbehov. Sedan 2006 har staten och SKR ingått överenskommelser för att stimulera regionerna att ge sjukskrivningsfrågan en högre prioritet i hälso- och sjukvården och att utveckla sjukskrivningsprocessen. Syftet är att ge regionerna ekonomiska drivkrafter att prioritera sjukskrivningsfrågan för att åstadkomma en effektiv och kvalitetssäker sjukskrivningsprocess samt bidra till en stabil sjukfrånvaro.

I december 2016 slöts en överenskommelse mellan regeringen och SKR för verksamhetsåren 2017–2018 med utbetalningar under åren 2017–2019.⁴⁰

I december 2018 slöts en överenskommelse mellan regeringen och SKR för verksamhetsåret 2019 med utbetalningar under åren 2019–2020.⁴¹

I december 2019 slöts en överenskommelse mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för verksamhetsåret 2020 med utbetalningar under år 2021.⁴²

⁴⁰ Regeringen. *En kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess: Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting 2017–2018*. Socialdepartementet (dnr: S2016/07725/SF).

⁴¹ Regeringen. *En kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess: Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting 2019*. Socialdepartementet.

⁴² Regeringen. *En kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess: Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner 2020*. Socialdepartementet.

Analys

Överenskommelsen mellan regeringen och SKR för verksamhetsåret 2019 med utbetalningar under åren 2019–2020

Nedan redovisas de utbetalningar som gjorts till regionerna under 2020 enligt avtalet för verksamhetsåret 2019.

Utfall för villkoren 1–4 under 2019 (med utbetalning till regionerna 2020)

Tusen kronor

Villkor		Anslag	Slutlig utbetalning	Andel i procent
Villkor 1:	Kompetenssatsning i försäkringsmedicin	150 000	150 000	100
Villkor 2:	Funktion för koordinering	430 000	430 000	100
Villkor 3:	Insatser för lindrig och medelsvår psykisk ohälsa och långvarig smärta	118 000	118 000	100
		50 000	15 654	31
Villkor 4:	Utökat elektroniskt informationsutbyte	85 000	85 000	100
Totalt		833 000	798 653	96

Anm. Under villkor 3 *Insatser för lindrig och medelsvår psykisk ohälsa och långvarig smärta* är 50 miljoner kronor reserverade för utbetalning senast den 15 september 2020.

Utbetalningar till SKR

Tusen kronor

	Anslag	Slutlig utbetalning	Andel i procent
Villkor 4: Utökat elektroniskt informationsutbyte	28 000	28 000	100
Villkor 5: Utvecklingsinsatser för stöd till rätt sjukskrivning	11 300	11 300	100
Utvecklingsinsatser	5 000	5 000	100
Samordning och stöd	6 200	6 200	100
Totalt	50 500	50 500	100

Överenskommelsen mellan regeringen och SKR för verksamhetsåret 2020 med utbetalningar under åren 2021

I december 2019 slöts ett avtal mellan staten och SKR om verksamhetsåret 2020. En skillnad mot tidigare avtal är att det inte blir någon utbetalning under verksamhetsåret 2020, utan alla utbetalningar sker under 2021. Nedan redovisas reserverade belopp till regionerna, SKR, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Fördelning av medlen till regionerna, SKR, Försäkringskassan och Socialstyrelsen för verksamhetsåret 2020 (med utbetalningar under 2021)

Tusen kronor

	Regionerna	SKR	Försäkringskassan	Socialstyrelsen
Villkor 1: Ledning och styrning i försäkringsmedicin	100 000			1 200
Villkor 2: Funktion för koordinering	140 000			
Villkor 3: Insatser för lindrig och medelsvår psykisk ohälsa och långvarig smärta	500 000			
	50 000			
Villkor 4: Utökat elektroniskt informationsutbyte	50 000	39 000	12 000	11 500
Villkor 5: Utvecklingsmedel för stöd till rätt sjukskrivning		9 500		1 500
Utvecklingsinsatser		3 000	10 000	
Samordning och stöd		6 300		
Totalt	840 000	57 800	22 000	14 200

För uppföljning och utvärdering är 10 miljoner kronor reserverade. Det totala reserverade beloppen för överenskommelsen är 944 miljoner kronor.

Anslagsbelastningen för 2021 antas vara den som är föreslagen i budgetpropositionen, det vill säga 944 miljoner kronor, och enligt överenskommelsen för verksamhetsåret 2020 är 944 miljoner kronor reserverade för utbetalningar under 2021.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	894 565	944 000	0	0	0
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-11 516	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	883 049	944 000	0	0	0
Differens i 1000-tal kronor	-11 516	0	0	0	0
Differens i procent	-1,3	0,0	0,0	0,0	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Det preliminära utfallet för 2020 blev 11,5 miljoner kronor lägre än prognosen som lämnades i oktober 2020. Prognosen för 2021 lämnas oförändrad.

1:6.4 Medicinsk service

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	55 000	55 000	55 000 ³	55 000 ³	55 000 ³
Tilldelade medel	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Utfall/Prognos	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Avvikelse från anslag	0	0	0	0	0
Avvikelse från tilldelade medel	0	0	0	0	0
Högsta anslagskredit	0	0	0 ³	0 ³	0 ³
Tillgängliga medel	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 55 miljoner kronor, vilket överensstämmer med anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bidrag kan ges till anordnare av företagshälsovård för köp av medicinsk service. Med medicinsk service avses undersökning och analys inom laboratoriemedicin, radiologi samt klinisk fysiologi, som utgör ett led i bedömningen av en anställds arbetsförmåga.

Analys

Hela anslaget på 55 miljoner kronor förbrukades under 2020. Största delen av anslagsbelastningen utgörs av utbetalningar till anordnare av företagshälsovård inom sektorn företag och organisationer, som fick cirka 53 miljoner kronor. Resten, det vill säga ungefär 2 miljoner kronor betalades ut till anordnare inom statliga myndigheter, regioner och kommuner och kommunala bolag. Nedan visas tabell över fördelningen av utbetalningarna efter typ av sektor för åren 2017–2019.

Utbetalningar av medicinsk service fördelat på sektorer för åren 2018–2020

Tusen kronor

	2018	2019	2020
Företag och organisationer	48 337	53 003	53 251
Statliga myndigheter	399	272	93
Regioner	2 835	1 112	1 108
Kommuner och kommunala bolag	1 233	613	548
Totalt	52 804	55 000	55 000

Anslaget bedöms förbrukas i sin helhet för samtliga år under prognosperioden. Eftersom anslagna medel inte får överskridas är endast en lägre utbetalning möjlig. Utifrån tidigare års erfarenhet av utbetalningar till medicinsk service är det sannolikt att alla medlen eller en stor del av medlen kommer att förbrukas.

Jämförelse med föregående prognos

Prognosen är oförändrad jämfört med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	21 039 858	7 300 000	961 000 ³	1 170 000 ³	1 178 000 ³
Tilldelade medel	21 039 858	7 300 000	961 000	1 170 000	1 178 000
Utfall/Prognos	17 675 437	7 949 000	944 000	1 152 000	1 164 000
Avvikelse från anslag	3 364 421	-649 000	17 000	18 000	14 000
Avvikelse från tilldelade medel	3 364 421	-649 000	17 000	18 000	14 000
Högsta anslagskredit	59 492	230 000	48 050 ³	58 500 ³	58 900 ³
Tillgängliga medel	21 099 350	7 530 000	1 009 050	1 228 500	1 236 900
Överskridande av anslagskredit	0	419 000	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 7,9 miljarder kronor, vilket är 649 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel. Detta innebär att anslagskrediten överskrids med 419 miljoner kronor. Försäkringskassan avser att i en särskild skrivelse begära tilläggsanslag motsvarande avvikelsen från tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Ersättning för höga sjuklönekostnader är en kompensation för den del av sjuklönekostnaden som överstiger en viss andel av arbetsgivarens totala lönekostnad. Syftet med ersättningen är att minska den börda som arbetsgivarens sjuklönekostnader kan utgöra. Det är särskilt de mindre arbetsgivarna med höga sjuklönekostnader som ska avlastas. I spåren av coronapandemin har riksdagen beslutat att alla arbetsgivare ska kompenseras för sina förhöjda sjuklönekostnader under delar av 2020. Detta har skett i flera steg. Sammanlagt höjdes anslaget för år 2020 till drygt 21 miljarder kronor. I prop 2020/21:84 föreslår regeringen att anslaget för år 2021 höjs med 2,7 miljarder kronor. Anslaget har höjts till 7,3 miljarder kronor. Regeringen har beslutat om en förlängning t.o.m. februari 2021. Regeringen bedömer att ersättningen för kostnader för sjuklön utöver det normala bör förlängas t.o.m. 30 april 2021.

Analys

Utfallet för 2020 blev 17,7 miljarder kronor. Jämfört med utfallet för 2019 på 1,1 miljarder kronor är det en ökning med ungefär 1 600 procent. Den mycket kraftiga ökningen i utgifterna beror på de satsningar som gjorts på grund av coronapandemin. Riksdagen beslutade under delar av 2020 att arbetsgivare skulle kompenseras för sina förhöjda sjuklönekostnader. Det har skett i flera steg. Totalt höjdes anslaget till drygt 21 miljarder kronor. Även anslaget för 2021 höjdes och det har nu beslutats om en viss ökad kompensation också för januari och februari.

Utgifterna för den ordinarie ersättningen var ungefär 1,1 miljarder kronor 2020.

Före 2020 ökade utgifterna med i genomsnitt 11 procent årligen sedan införandet 2015. Vi vet i dagsläget inte vad som ligger bakom ökningen. Motsvarande ökning återfinns inte vare sig i sjukfrånvaron ersatt av socialförsäkringen eller i SCB:s sjuklönestatistik för tidsperioden. En möjlig förklaring till utgiftsökningen är att arbetsgivares kännedom om ersättningen var låg inledningsvis, men att de successivt fått ökad kunskap om förmånen och hur sjuklönekostnaden ska rapporteras i arbetsgivardeklarationen.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	16 884 694	2 388 000	1 154 178	1 169 536	1 178 123
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-1 600	+2 000	+6 000
Volym- och strukturförändringar	+790 744	+1 661 000	-21 000	-19 536	-20 123
Regelförändringar	-	+3 900 000	-187 578	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	17 675 437	7 949 000	944 000	1 152 000	1 164 000
Differens i 1000-tal kronor	+790 744	+5 561 000	-210 178	-17 536	-14 123
Differens i procent	+4,7	+232,9	-18,2	-1,5	-1,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Till följd av Konjunkturinstitutets prognosrevidering av antalet sysselsatta har förändringstakten sänkts för 2022 och höjts för åren 2023 och 2024. Det sänker prognosen för 2022 och höjer den för åren 2023 och 2024.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för 2020 blev 791 miljoner kronor högre än prognosen som lämnades till regeringen i oktober 2020. Det gör att även prognosen för 2021 höjs. Utfallet för den ordinarie ersättningen blev lägre än beräknat och det sänker prognosen för åren 2022–2024.

Regelförändringar

Regeringen har beslutat att tillfälligt ge viss ökad kompensation till arbetsgivare även för januari och februari 2021, vilket gör att prognosen höjs för 2021. Prognosen för 2022 sänks då de arbetsgivare som får ersättning för januari och februari 2021 får det i år istället.

Förändring av prognosmodell

För januari 2021 finns ett utfall på nästan två miljarder kronor. Första beräkningen av ersättningen för december 2020 har gjorts. Resultatet blev ungefär 1,8 miljarder kronor. Det belastar anslaget i februari. Utfallen för mars och april bedöms bli ungefär 2 miljarder kronor månatligen.

2:1 Förvaltningsmedel

2:1 Förvaltningsmedel

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022 ²	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	2 638	252 351	-1 025	-40 190	71 645
Anslag*	9 390 593	9 212 424	9 140 535	9 217 435	9 328 437
Tilldelade medel	9 393 231	9 464 775	9 139 510	9 177 247	9 400 084
Utfall/Prognos	9 140 880	9 465 800	9 179 700	9 105 600	9 350 000
Avvikelse från anslag	249 713	-253 376	-39 165	111 835	-132 563
Avvikelse från tilldelade medel	252 351	-1 025	-40 190	71 645	-60 916
Högsta anslagskredit	281 717	276 372	274 216	276 523	276 523
Tillgängliga medel	9 674 948	9 741 147	9 413 726	9 453 770	9 565 607
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognos, osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Utgifterna för anslagsposten år 2021 beräknas bli 9,5 miljarder kronor, vilket är 253 miljoner kronor högre än anslaget och 1 miljon kronor högre än tilldelade medel.

I Försäkringskassans regleringsbrev för 2021 har det för förvaltningsanslaget förtydligats att den utgiftsprognos som myndigheten lämnar ska vara långsiktigt hållbar i förhållande till de medel som anvisats för innevarande år och beräknats för kommande år.

Analys

Försäkringskassans verksamhet har påverkats och påverkas på många sätt av pandemin och vi är övertygade om att vi ännu inte kan överblicka de konsekvenser som kommer att behöva hanteras till följd av pandemin. Vi vet redan nu att tillkommande licenskostnader till följd av pandemin kommer att vara kvar som en utökad kostnad på cirka 50 miljoner kronor de kommande tre åren. Omförhandling av flera licensavtal pågår och resultatet av förhandlingarna riskerar att bli betydligt högre kostnader än tidigare.

Det utökade anslaget Försäkringskassan erhöll för ersättning för höga sjuklönekostnader och slopat karensavdrag har nyttjats till att hantera tillkommande kostnader till följd av pandemin. I juni utökades anslaget med ytterligare 283 miljoner kronor för att hantera ersättning till riskgrupper. Söktrycket för den nya ersättningen till riskgrupper blev betydligt lägre än förväntat. Medlen har bland annat använts till förlängningar av reformerna höga sjuklönekostnader och slopat karensavdrag. De rekryteringar som gjordes för att hantera ersättning till riskgrupper har också bidragit i andra delar av verksamheten för att minska ärendebalanser.

Förmånerna omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning är även fortsatt delvis finansierade genom omprioriteringar från annan verksamhet utöver den utökade anslagsramen.

Försäkringskassan välkomnar den utökade anslagsramen till följd av satsningen för att motverka felaktiga utbetalningar och bidragsbrott, men kan också konstatera att även regeländringar och andra befogenheter för Försäkringskassan kommer att behövas för att nå större effekter av resurstillskottet.

Osäkerhetsanalys

Osäkerheterna i prognoserna kan bland annat hänföras till konjunkturläget, den korta ledtiden mellan politiska beslut och förväntat genomförande av nya och ändrade förmåner samt pandemins utveckling.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Jämförelse med föregående prognos. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	9 206 581	9 399 400	9 244 900	9 135 900	9 156 400
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-65 701	66 400	-65 200	-30 300	222 368
Ny prognos	9 140 880	9 465 800	9 179 700	9 105 600	9 350 000
Differens i 1000-tal kronor	-65 701	+66 400	-65 200	-30 300	+193 600
Differens i procent	-0,7	+0,7	-0,7	-0,3	+2,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Övrigt

Prognosen för år 2021 höjs med 66 miljoner kronor. Anslagssparandet från 2020 nyttjas i verksamheten under 2021. Det finns stora osäkerheter när det gäller vilka ekonomiska effekter pandemin kommer att få på lång sikt för Försäkringskassan.

En av de viktigaste aspekterna för att få en långsiktig hållbar ekonomi är att Försäkringskassan får rätt förutsättningar för nya och förändrade uppdrag. Att vid dessa tillfällen använda eventuellt anslagssparande är ingen framkomlig väg, då det är tillfälliga medel.

En av de största utmaningar som Försäkringskassan står inför är att genomföra ett säkert systemskifte av digitalisering för den egna handläggningen. Pandemin har försenat systemskiftet och den tekniska skulden som vi tog upp i budgetunderlaget 2021–2023 har blivit större. Digitalisering och informationsutbyte är även verktyg i samverkan med andra aktörer inom de svenska välfärdssystemen och i socialförsäkringssammanhang på EU-nivå. Skyddet av våra verksamhetskritiska it-system behöver öka liksom säkerheten för vår personal och våra byggnader.

En utökning av arbetet med att motverka bidragsbrott och minska felaktiga utbetalningar kan minska belastningen på andra utgiftsposter även om det innebär ökad belastning på Försäkringskassans förvaltningsanslag. Under 2020 begärde Försäkringskassan in drygt en

miljard kronor i form av återkrav och skadestånd samt förhindrade felaktiga utbetalningar med nästan 900 miljoner kronor. De medel som erhållits kommer att bidra till ytterligare återbetalningar.

Konjunkturläget och pandemin påverkar bland annat förmåner inom arbetsmarknadsstödet. Utgifterna för förmåner till deltagare i arbetsmarknadspolitiska program har ökat när pandemin har skapat en högre arbetslöshet och fler personer ansökt om och beviljats förmånerna.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

1:1 Barnbidrag

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	33 325 746	33 549 622	33 730 964	33 837 479	33 938 972
Därav					
1:1.1 Allmänt barnbidrag	29 301 034	29 496 090	29 650 429	29 739 454	29 824 445
1:1.2 Flerbarnstillägg	3 728 410	3 753 230	3 772 868	3 784 196	3 795 011
1:1.3 Förlängt barnbidrag	272 092	276 092	283 457	289 619	295 306
1:1.4 Tilläggsbelopp vid familjeförmån	24 210	24 210	24 210	24 210	24 210

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

1:1.1 Allmänt barnbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-30 843	0	0	0	0
Anslag ³	29 401 584	29 591 308	29 717 870 ³	29 807 097 ³	29 807 097 ³
Tilldelade medel	29 370 741	29 591 308	29 717 870	29 807 097	29 807 097
Utfall/Prognos	29 301 034	29 496 090	29 650 429	29 739 454	29 824 445
Avvikelse från anslag	100 550	95 218	67 441	67 643	-17 348
Avvikelse från tilldelade medel	69 707	95 218	67 441	67 643	-17 348
Högsta anslagskredit	1 470 079	1 479 565	1 485 893 ³	1 490 354 ³	1 490 354 ³
Tillgängliga medel	30 840 820	31 070 873	31 203 763	31 297 451	31 297 451
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 29,5 miljarder kronor, vilket är 95 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Allmänt barnbidrag betalas ut för barn från och med månaden efter barnets födelse. Allmänt barnbidrag är 1 250 kronor i månaden per barn och är skattefritt. Föräldrar har rätt till allmänt barnbidrag för barn som är bosatta i Sverige till och med det kvartal då barnet fyller 16 år.

Analys

Allmänt barnbidrag står för ungefär 88 procent av utgifterna för hela anslaget Barnbidrag. Utgifterna antas följa befolkningsutvecklingen för barn i åldrarna 0–16 år. Antalet barn beräknas öka varje år under hela prognosperioden enligt SCB:s befolkningsprognos, vilket medför att utgifterna för det allmänna barnbidraget i sin tur också förväntas öka.

Utgifterna för allmänt barnbidrag uppgick under 2020 till 29,3 miljarder kronor, vilket är 0,5 procent högre än 2019. Det är något långsammare ökning än befolkningsökningen i åldern 0–16 år, enligt SCB:s befolkningsprognos. Under 2020 betalades det i snitt ut 2,4 miljoner barnbidrag varje månad. Antalet barn som är berättigade till barnbidrag ökade under 2020 med ungefär 10 100 barn jämfört med 2019.

Det allmänna barnbidraget beräknas öka med 0,7 procent under 2021. På längre sikt förväntas utgifterna öka i takt med antal barn i SCB:s befolkningsprognos. Utgifterna för anslagsposten prognostiseras till 29 miljarder kronor för 2021 och till 30 miljarder kronor år 2024.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	29 367 680	29 563 180	29 717 870	29 807 097	29 892 282
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-66 646	-67 090	-67 441	-67 643	-67 837
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	29 301 034	29 496 090	29 650 429	29 739 454	29 824 445
Differens i 1000-tal kronor	-66 646	-67 090	-67 441	-67 643	-67 837
Differens i procent	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utgifterna för det allmänna barnbidraget blev under september-december 2020 67 miljoner kronor (0,7%) lägre än det prognostiserade värdet. Prognosen sänks med ungefär 67 miljoner kronor årligen för hela prognosperioden.

1:1.2 Flerbarnstillägg

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	-25 419	-50 914
Anslag ³	3 796 947	3 789 430	3 747 449 ³	3 758 701 ³	3 758 701 ³
Tilldelade medel	3 796 947	3 789 430	3 747 449	3 733 282	3 707 787
Utfall/Prognos	3 728 410	3 753 230	3 772 868	3 784 196	3 795 011
Avvikelse från anslag	68 537	36 200	-25 419	-25 495	-36 310
Avvikelse från tilldelade medel	68 537	36 200	-25 419	-50 914	-87 224
Högsta anslagskredit	189 847	189 471	187 372 ³	187 935 ³	187 935 ³
Tillgängliga medel	3 986 794	3 978 901	3 934 821	3 921 217	3 895 722
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 3,8 miljarder kronor, vilket är 36 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

En förälder som får allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag eller studiehjälp för två eller fler barn får också flerbarnstillägg. Flerbarnstillägget höjdes från och med 1 januari 2017 med 126 kronor per månad för det tredje barnet. Flerbarnstillägget är 150 kronor per månad för andra barnet, 580 kronor för det tredje barnet, 1 010 kronor för det fjärde barnet. Från och med det femte barnet lämnas 1 250 kronor för varje ytterligare barn.

Analys

Utgifterna för flerbarnstillägget antas följa befolkningsutvecklingen för barn i åldrarna 0–16 år. Antalet barn beräknas öka varje år under hela prognosperioden enligt SCB:s befolkningsprognos från april 2020. Det medför att utgifterna för flerbarnstillägget i sin tur också förväntas öka.

Utgifterna för flerbarnstillägget uppgick till 3,7 miljarder kronor under 2020, vilket motsvarar en minskning med nästan 4 miljoner kronor (0,1 procent) jämfört med året innan.

Flerbarnstillägget prognostiseras uppgå till drygt 3,7 miljarder kronor 2021 och öka till knappt 3,8 miljarder kronor år 2024.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	3 703 290	3 727 943	3 747 449	3 758 701	3 769 443
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+25 120	+25 287	+25 419	+25 495	+25 568
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	3 728 410	3 753 230	3 772 868	3 784 196	3 795 011
Differens i 1000-tal kronor	+25 120	+25 287	+25 419	+25 495	+25 568
Differens i procent	+0,7	+0,7	+0,7	+0,7	+0,7

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

I den föregående prognosen användes ökningstakten som observerats under perioden januari–september 2020 för att prognostisera utgifterna i sista kvartalet 2020. Vid utgången av 2020 visade sig ökningstakten vara 1,9 procentenheter högre. Därmed utfallsjusteras prognosen upp med 0,7 procent per år för hela prognosperioden.

1:1.3 Förlängt barnbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	274 739	276 882	283 935 ³	290 107 ³	290 107 ³
Tilldelade medel	274 739	276 882	283 935	290 107	290 107
Utfall/Prognos	272 092	276 092	283 457	289 619	295 306
Avvikelse från anslag	2 647	790	478	488	-5 199
Avvikelse från tilldelade medel	2 647	790	478	488	-5 199
Högsta anslagskredit	13 736	13 844	14 196 ³	14 505 ³	14 505 ³
Tillgängliga medel	288 475	290 726	298 131	304 612	304 612
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 276 miljoner kronor, vilket är 800 tusen kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Från och med kvartalet efter att barnet fyller 16 år kan föräldern få så kallat förlängt barnbidrag så länge barnet går i grundskolan eller motsvarande. Förlängt barnbidrag betalas även ut för barn som går i gymnasiesärskola eller specialskola.

Det finns ingen övre åldersgräns för rätten till förlängt barnbidrag. Bidraget är detsamma som för det allmänna barnbidraget på 1 250 kronor per barn och månad och betalas ut till och med den månad barnet slutför den utbildning som gett rätt till förlängt barnbidrag eller avbryter studierna.

Analys

De som får förlängt barnbidrag kan delas in i två grupper. Den första och största gruppen består av de som fyller 16 år under första kvartalet varje år och som istället för allmänt barnbidrag får förlängt barnbidrag tills de går ut grundskolan. Den andra gruppen består av ungdomar och unga vuxna som av olika skäl går kvar i grundskolan eller motsvarande, samt gymnasiesärskola eller specialskola. Majoriteten av dem är i åldrarna 17–21 år. Utgifterna för förlängt barnbidrag utgår från nuvarande nivåer av barn som fått förlängt barnbidrag. På längre sikt ökar utgifterna i takt med befolkningsutvecklingen för barn och unga vuxna mellan 16 och 20 år.

Utgifterna för det förlängda barnbidraget uppgick till ungefär 272 miljoner kronor år 2020, vilket är 1 procent högre än året innan. Utgifterna har ökat i nästan samma takt som SCB:s prognostiserade befolkningsökning för barn 16–21 år.

Utgifterna för anslagsposten prognostiseras till 276 miljoner kronor år 2021 och ökar successivt till 295 miljoner kronor år 2024.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	272 828	276 558	283 935	290 107	295 804
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-736	-466	-478	-488	-498
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	272 092	276 092	283 457	289 619	295 306
Differens i 1000-tal kronor	-736	-466	-478	-488	-498
Differens i procent	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

I den föregående prognosen användes ökningstakten som observerats för januari–september 2020 för att prognostisera utgifterna i sista kvartalet 2020. Vid utgången av 2020 visade sig ökningstakten vara 1,4 procentenheter lägre. Därmed utfallsjusteras prognosen ned marginellt för hela prognosperioden.

1:1.4 Tilläggsbelopp vid familjeförmån

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-4	-703	-1 684	-2 387	-3 090
Anslag ³	23 511	23 229	23 507 ³	23 507 ³	23 507 ³
Tilldelade medel	23 507	22 526	21 823	21 120	20 417
Utfall/Prognos	24 210	24 210	24 210	24 210	24 210
Avvikelse från anslag	-699	-981	-703	-703	-703
Avvikelse från tilldelade medel	-703	-1 684	-2 387	-3 090	-3 793
Högsta anslagskredit	1 033	1 161	1 175 ³	1 175 ³	1 175 ³
Tillgängliga medel	24 540	23 687	22 998	22 295	21 592
Överskridande av anslagskredit	0	0	1 212	1 915	2 618

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 24 miljoner kronor, vilket är 1000 tusen kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Anslaget Barnbidrag belastar tilläggsbeloppet vid EU-familjeförmåner som Försäkringskassan i vissa fall ska betala ut. De familjeförmåner som omfattas är allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag, flerbarnstillägg, de särskilda bidragen inom bostadsbidrag, studiebidrag och extra tillägg till studiebidrag samt efterlevandestöd.

Analys

Utgifterna för tilläggsbeloppet vid familjeförmåner uppgick under 2020 till 24 miljoner kronor, vilket är 5 procent högre än 2019.

I prognosen för 2021 beräknas utgifterna bli 24 miljoner kronor. Utgifterna för denna anslagspost har haft stora historiska variationer, och en svag korrelation med antalet barn i befolkningen. De stora variationerna beror på att utbetalningar inom tilläggsbeloppet kan betalas ut retroaktivt när ett beslut fattats. Variationerna över tid skapar osäkerhet i prognosen, och utgifterna hålls därför konstanta för hela prognosperioden 2021–2024.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	23 507	23 507	23 507	23 507	23 507
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	+703	+703	+703	+703	+703
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	24 210	24 210	24 210	24 210	24 210
Differens i 1000-tal kronor	+703	+703	+703	+703	+703
Differens i procent	+3,0	+3,0	+3,0	+3,0	+3,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallet för tilläggsbeloppet vid familjeförmåner blev under september–december högre än förväntat. Utfallet för perioden var cirka 8 procent högre än det prognostiserade värdet. Denna anslagspost varierar mycket per månad och osäkerheten är därför stor.

1:2 Föräldraförsäkring

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	46 125 193	45 390 911	48 394 954	49 407 348	51 172 784
Därav					
1:2.9 Föräldrapenning	32 057 571	32 717 022	35 357 621	36 333 607	37 525 023
1:2.11 Tillfällig föräldrapenning	9 018 664	7 699 160	8 050 761	8 258 848	8 579 564
1:2.12 Gravditetspenning	626 366	646 914	665 389	686 372	720 056
1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	956 630	856 517	749 275	736 366	821 226
1:2.4 Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	3 411 317	3 412 406	3 512 425	3 326 490	3 456 298
1:2.10 Statlig ålderspensionsavgift för gravditetspenning	54 645	58 892	59 483	65 665	70 617

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

1:2.9 Föräldrapenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-521 546	0	0	-613 054	-1 392 982
Anslag ³	34 243 451	34 812 947	34 744 567 ³	35 553 679 ³	36 677 657 ³
Tilldelade medel	33 721 905	34 812 947	34 744 567	34 940 625	35 284 675
Utfall/Prognos	32 057 571	32 717 022	35 357 621	36 333 607	37 525 023
Avvikelse från anslag	2 185 880	2 095 925	-613 054	-779 928	-847 366
Avvikelse från tilldelade medel	1 664 334	2 095 925	-613 054	-1 392 982	-2 240 348
Högsta anslagskredit	1 712 172	1 740 647	1 737 228 ³	1 777 683 ³	1 833 882 ³
Tillgängliga medel	35 434 077	36 553 594	36 481 795	36 718 308	37 118 557
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	406 466

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 32,7 miljarder kronor, vilket är 2,1 miljarder kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Föräldrapenning betalas ut i samband med ett barns födelse eller adoption, under upp till 480 dagar.

För barn födda från och med den 1 januari 2014 kan föräldrapenning tas ut fram till dess att barnet fyller 12 år eller när barnet slutar femte klass. Efter barnets fyraårsdag kan föräldrapenning tas ut under högst 96 dagar.

För föräldrar som har gemensam vårdnad om ett barn har föräldrarna rätt till hälften var av de 480 föräldrapenningdagarna. För barn födda från och med den 1 januari 2016 är det 90 dagar på sjukpenningnivå som inte kan avstås.

Föräldrapenning har tre ersättningsnivåer, lägsta-, grund- och sjukpenningnivå. Av de 480 föräldrapenningdagarna kan förmånen lämnas på sjukpenningnivå eller grundnivå för 390 dagar. För resterande 90 dagar utges föräldrapenning på lägstanivå, som uppgår till 180 kronor per dag. Ersättning på sjukpenningnivå baseras på föräldrarnas sjukpenninggrundande inkomst och har ett tak på 10 prisbasbelopp. Föräldrar som saknar sjukpenninggrundande inkomst, har för låg inkomst eller inte uppfyller vissa kvalificeringsvillkor, får föräldrapenning på grundnivå, som uppgår till 250 kronor per dag. Föräldrapenning kan betalas ut på hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels förmånsnivå.

Analys

Utgifterna för föräldrapenning drivs av antalet barn, 0–12 år, i befolkningen, antalet uttagna dagar på respektive ersättningsnivå samt av utvecklingen av timlön och prisbasbelopp.

Det totala antalet uttagna nettodagar har ökat varje år sedan år 2001, förutom de senaste två åren. Under januari–april 2020 blev antalet nettodagar 0,5 procent högre än motsvarande period 2019. För resterande period år 2020 var utfallet istället 8,1 procent lägre än 2019. Totalt sett minskade nettodagarna med 5,5 procent under förra året, vilket kan jämföras med 2019, då de endast minskade med 1,5 procent. De ovanligt låga månadsutfallen sedan i maj förra året är en indirekt effekt av utbrottet av covid-19. Det minskade uttaget av föräldrapenningdagar under pandemin skulle kunna förklaras av permitteringar och ökad arbetslöshet. Antalet föräldrar som tagit ut dagar någon gång under perioden maj–december år 2020 är 7,7 procent lägre än motsvarande period året innan. Antalet uttagna dagar per förälder som tagit ut dagar har samtidigt minskat med 0,8 procent.

Under perioden maj–december 2020 togs det ut färre föräldrapenningdagar för barn i alla åldrar än under motsvarande period året innan. Minskningen i genomsnittligt antal dagar per barn var störst för barn 5 år och äldre, men det är ändå dagar uttagna för gruppen 0–4 år som förklarar den största delen av minskningen, eftersom det är för dessa åldrar den stora majoriteten av dagarna tas ut.

Den sänkande effekten av pandemin på föräldrapenningen antas bestå till och med juni 2021. Under resten av 2021 förväntas en successiv återgång till en något lägre nettodagsnivå än före coronapandemin. Det innebär att dagarna prognostiseras att totalt sett minska även i år, från 52,9 till 52 miljarder dagar. Under nästa år förväntas de istället att öka i samma takt som innan pandemin, till 55,4 miljarder dagar, för att sedan öka svagt resten av prognosperioden. Det är först år 2024 som dagarna nästan är tillbaka på 2019 års nivå om 55,9 miljarder dagar – året innan vi hade en pandemi.

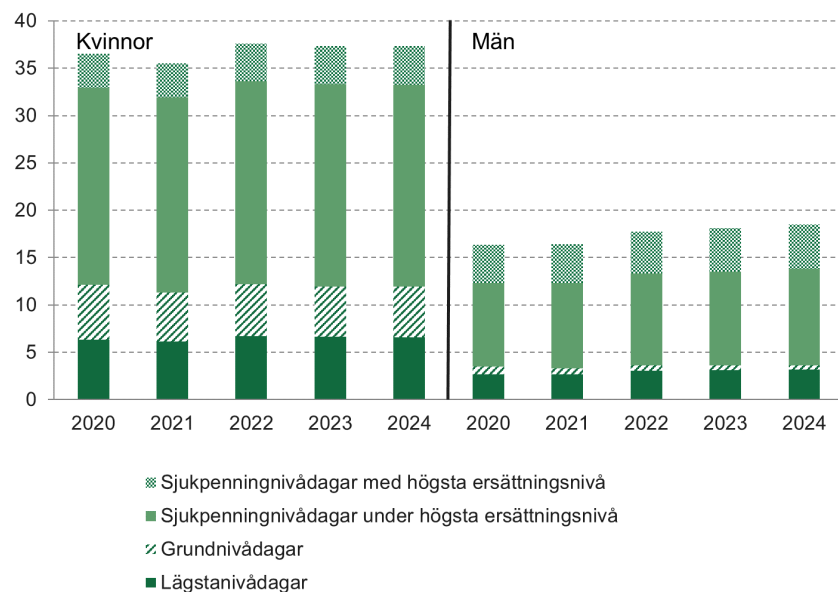
Under år 2020 minskade utgifterna för föräldrapenning med 1,9 procent till 32,1 miljarder kronor. Samtidigt minskade antalet uttagna nettodagar med 5,5 procent. Minskningen 2020 gäller alla ersättningsnivåer, men dagarna på sjukpenningnivå har minskat mest i antal dagar (1,4 miljoner, 4 procent) och grundnivådagarna mest i procent (1,2 miljoner, 15 procent). Grundnivådagarna hade en minskande trend redan före pandemin, medan lägstanivådagarna var på en konstant nivå och dagarna på sjukpenningnivå ökade i antal. De underliggande trenderna förväntas att bestå, men öknings- respektive minskningstakten för grundnivådagrar och dagar på sjukpenningnivå antas vara avtagande på lång sikt. De flesta av föräldrapenningdagarna tas ut på sjukpenningnivå och år 2020 stod dessa för 71 procent av dagarna. Lägsta- och grundnivådagarna uppgick till 17 respektive 12 procent av dagarna samma år. År 2024 beräknas motsvarande andelar att vara cirka 72, 17 respektive 10 procent.

Under prognosperioden beräknas utgifterna att öka från 32,1 miljarder kronor år 2020 till 37,5 miljarder kronor år 2024. Framst beror den stora ökningen mellan dessa år på att uttaget av föräldrapenningdagar var ovanligt lågt år 2020, till följd av pandemin. Det är dagar på sjukpenningnivå som beräknas öka mest, både för både kvinnor och män. I tillägg beräknas medelersättningen för sjukpenningnivådagrar på såväl högsta som under högsta ersättningsnivå att öka.

Föräldrapenningdagar uppdelade på kvinnor och män

Föräldrapenning används i störst omfattning av kvinnor, men männens andel av dagarna ökar, om än i långsam takt. Männens andel förväntas att öka från 31 procent 2020 till 33,1 procent 2024. I diagrammet nedan illustreras hur nettodagarna fördelade på ersättningsnivå såg ut föregående år och hur de förväntas utvecklas för kvinnor respektive män. Det totala antalet föräldrapenningdagar för kvinnor beräknas öka, från 36,5 till 37,4 miljoner dagar under perioden 2020–2024. Samtidigt prognostiseras männens dagar att öka från 16,4 till 18,5 miljoner dagar. Den särskilt stora ökningen av dagar för både kvinnor och män, mellan åren 2021 och 2022, beror på att uttaget åren 2020 och 2021 var ovanligt lågt till följd av covid-19 (se diagram nedan).

Medelersättningen för en dag på sjukpenningnivå under högsta ersättning för kvinnor beräknas att öka från 697 kronor år 2020 till 770 kronor år 2024. Samtidigt prognostiseras männens medelersättning för denna ersättningsnivå att öka från 773 till 854 kronor. Ersättningen för en nettodag på sjukpenningnivå med högsta ersättning följer utvecklingen för prisbasbeloppet och beräknas att öka från 1 006 kronor till 1 052 kronor under prognosperioden.

Antal nettodagar fördelade på ersättningsnivå och mottagarnas kön, 2020–2024

Osäkerhetsanalys

Det är osäkert under hur lång tid och i vilken grad pandemin kommer att påverka utgiften för föräldrapenning. Det är även ovisst om dagar som inte togs ut under pandemin kommer att tas ut senare och i så fall när i tiden. I föreliggande prognos har inget tillägg gjorts av ett senarelagt uttag av dagar.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	32 076 115	31 840 729	34 492 949	35 296 325	36 500 365
Överföring till/från andra anslagposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+67 818	-830	-104 001	-196 048
Volym- och strukturförändringar	-18 544	+808 475	+865 502	+1 141 283	+1 220 706
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	32 057 571	32 717 022	35 357 621	36 333 607	37 525 023
Differens i 1000-tal kronor	-18 544	+876 293	+864 672	+1 037 282	+1 024 658
Differens i procent	-0,1	+2,8	+2,5	+2,9	+2,8

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt prognosen för prisbasbeloppet 2022–2024, vilket innebär en sänkning av ersättningen för dagar på den högsta ersättningsnivån dessa år. De har även justerat upp prognosen för timlöneökningstakten 2021, vilket har en höjande effekt på

medelersättningen på sjukpenningnivå under högsta ersättningsnivå. För åren 2022–2024 har Konjunkturinstitutet istället sänkt prognosen för timlöneökningstakten, vilket har motsatt effekt. Sammantaget innebär dessa justeringar en höjning av utgiftsprognosen för år 2021 och en sänkning för åren 2022–2024.

Volym- och strukturförändringar

Utgifterna för perioden september–december blev 0,2 procent lägre än väntat. Samtidigt blev nettodagarna 0,8 procent fler än prognostiserat. Orsaken till att utgifterna ändå blev lägre än prognostiserat är att det gjorts en missbedömning av vilken månad vissa utgifter skulle redovisas i förhållande till när utbetalningarna förväntades göras.

Det är prognoserna för dagar på sjukpenningnivå som blev för låga och främst den för dagar på högsta ersättningsnivå. Prognoserna för nettodagar på sjukpenningnivå, under och med högsta ersättningsnivå har höjts för hela prognosperioden med anledning av de senaste månadsutfallen. Det innebär en höjning av utgiftsprognosen om 0,8–1,2 miljarder kronor respektive år.

1:2.11 Tillfällig föräldrapenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	9 721 911	7 865 293	8 176 146 ³	8 423 059 ³	8 707 589 ³
Tilldelade medel	9 721 911	7 865 293	8 176 146	8 423 059	8 707 589
Utfall/Prognos	9 018 664	7 699 160	8 050 761	8 258 848	8 579 564
Avvikelse från anslag	703 247	166 133	125 385	164 211	128 025
Avvikelse från tilldelade medel	703 247	166 133	125 385	164 211	128 025
Högsta anslagskredit	407 045	393 264	408 807 ³	421 152 ³	435 379 ³
Tillgängliga medel	10 128 956	8 258 557	8 584 953	8 844 211	9 142 968
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 7,7 miljarder kronor, vilket är 166 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

En förälder som behöver stanna hemma från sitt arbete för att tillfälligt vårda ett sjukt barn har rätt till tillfällig föräldrapenning.

Ersättningsnivån för tillfällig föräldrapenning är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Ersättningen kan betalas ut med hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels omfattning. Inkomsttaket för tillfällig föräldrapenning är 7,5 prisbasbelopp.

Tillfällig föräldrapenning vid vård av sjukt barn (VAB) kan betalas ut till den som avstår från att arbeta för att vårda ett sjukt barn som inte har fyllt 12 år (i vissa fall 16 år). Ersättningen kan betalas ut under maximalt 120 dagar för varje barn och år.

Föräldrar till ett allvarligt sjukt barn som inte fyllt 18 år kan få ersättning för ett obegränsat antal dagar.

Föräldrar till barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kan få tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar för ett barn som inte fyllt 16 år. Ersättningen betalas ut för högst 10 kontaktdagar per år tills barnet fyller 16 år.

I samband med barns födelse har den förälder som inte föder barnet rätt till 10 dagars ersättning när hen avstår från arbete. Vid adoption har föräldrarna rätt till fem dagar vardera om de inte kommer överens om annat.

Tillfällig föräldrapenning kan betalas ut under 10 dagar per förälder när ett barn under 18 år avlider. Flera föräldrar kan använda ersättningen samtidigt då de avstår från förvärvsarbete.

Analys

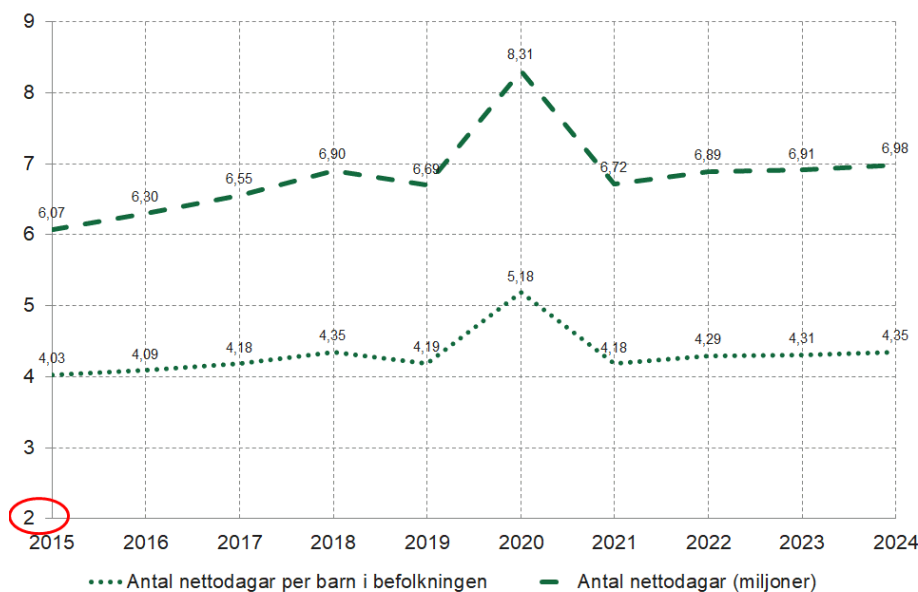
Utvecklingen av utgifterna inom tillfällig föräldrapenning drivs av antalet barn i olika åldrar, ersättningsnivån per dag och benägenheten att använda förmånen. Prognosen för antal barn hämtas från SCB:s befolkningsprognos och benägenheten mätt i antal dagar per barn skrivs fram med den historiska utvecklingen. För att prognostisera medelersättningen används Konjunkturinstitutets prognoser för timlöneutveckling och prisbasbelopp.

Sammantaget beräknas utgifterna för tillfällig föräldrapenning öka från 7,7 miljarder kronor 2021 till 8,6 miljarder kronor 2024. Utgiftsökningen beror på att antalet barn i befolkningen ökar och att medelersättningen beräknas öka under prognosperioden.

Nettodagar för olika typer av dagar

Utgifterna och nettodagarna i samband med vård av barn (VAB) beräknas utgöra 88,5 procent av både de totala utgifterna och det totala antalet nettodagar inom tillfällig föräldrapenning under prognosperioden. Prognosen för utvecklingen av dagarna beräknas med hjälp av ett antagande om benägenheten att använda förmånen (mätt i antal dagar per barn) och utvecklingen av antal barn, 0–12, år i befolkningen.

Antalet VAB-dagar ökade från 6,7 miljoner dagar 2019 till drygt 8,3 miljoner dagar 2020. Även utgifterna för 2020 var betydligt högre (1,7 miljarder kronor) än för 2019. Att både antalet dagar och utgifterna ökade kraftigt beror på den allmänna smittspridningen av viruset covid-19. På grund av coronapandemin har många förskolor och skolor skärpt sina regler kring barns hälsotillstånd när de vistas i förskola och skola. Det innebär att barn hålls hemma under längre perioder med mildare symptom än annars. Det medförde att benägenheten att ansöka om VAB, mätt i antal dagar per barn, ökade kraftigt under 2020. De skärpta restriktionerna från förskolor och skolor antas ligga kvar under en stor del av 2021 också. De antas även fortsättningsvis bidra till en större benägenhet att hålla barnen hemma. Antalet ansökningar om VAB-dagar beräknas därför också vara högre under 2021 än 2019, men lägre än 2020, för att sedan börja återgå till en normal nivå. Detta antagande är mycket osäkert eftersom det förutsätter att det inte blir en ny kraftig våg av viruset under 2021. Krispaketet som regeringen lagt fram till följd av pandemin har beaktats i den lagda prognosen. Däremot har eventuella nedstängningar av förskolor och skolor inte tagits med i beräkningen.

Antal utbetalda nettodagar och antal nettodagar per barn i befolkningen inom tillfällig föräldrapenning, utfall och prognos fr.o.m. 2021

Antalet VAB-dagar beräknas öka från drygt 6,7 miljoner dagar 2021 till 7 miljoner dagar år 2024. Att VAB-dagarna ökar svagt beror på att antalet barn i åldrarna 0–12 år beräknas öka långsamt under perioden. Antalet uttagna nettodagar varierar över tid och beror till stor del på hur omfattande säsongsinfluensan och andra infektioner har varit under enskilda år. Det genomsnittliga antalet uttagna nettodagar per barn i befolkningen blev drygt 5,2 dagar under 2020. Den kraftiga ökningen under 2020 beror på utbrottet av covid-19. För perioden 2021–2024 förväntas antal uttagna dagar per barn i befolkningen gå från drygt 4,2 till 4,4 dagar.

Antalet nettodagar i samband med barns födelse eller adoption utgör drygt 11 procent av det totala antalet nettodagar inom tillfällig föräldrapenning. Dessa dagar antas följa befolkningsutvecklingen för antal födda barn. De beräknas öka från 863 000 dagar i år till drygt 892 000 dagar 2024. Det är osäkert i vilken grad coronapandemin kommer att påverka dessa utgifter framöver. Om pandemin blir långvarig kan den leda till förhöjd arbetslöshet och allmän lågkonjunktur. Det kan i sin tur medföra minskat barnafödande på längre sikt. Konsekvensen av detta skulle bli färre uttagna dagar i samband med barns födelse eller adoption och även färre uttagna VAB-dagar på längre sikt.

Antalet nettodagar i samband med kontaktdagar för barn som omfattas av LSS utgör en liten del (0,2 procent) av det totala antalet nettodagar. Antalet sådana dagar har skrivits fram med den genomsnittliga ökningstakten från de tre senaste åren. Dagar som tas ut i samband med att ett barn avlidit utgör den minsta andelen (0,1 procent) av det totala antalet nettodagar inom tillfällig föräldrapenning. Antalet dagar på grund av detta beräknas följa utvecklingen av antalet avlidna barn, 0–18 år, i befolkningen.

Influensasäsongen

Det är ännu för tidigt att göra en meningsfull bedömning av hur intensiv den kommande influensasäsongen kommer att vara. Det är alltid mycket svårt att förutse hur intensiv influensaperioden kommer att bli, och när influensan kommer att börja spridas. Därför antas i prognosen att influensaaktiviteten under prognosperioden kommer att ligga på en för säsongen normal nivå.

Enligt influensarapporten⁴³ för veckorna 40–4 från Folkhälsomyndigheten är influensaaktiviteten fortsatt mycket låg i hela Sverige. Säsongens topp väntas nå under februari eller mars, men det är ännu för tidigt att förutspå hur intensiv säsongen kommer att bli. Även samtal till Vårdguiden och webbsökningar gällande feber hos barn visar på mycket låg influensaaktivitet, som är lägre jämfört motsvarande veckor under föregående säsonger. Influensaaktiviteten är hittills lägre än förväntat vilket kan bero på att rekommendationerna för att minska spridningen av covid-19 även minskar smittspridningen av influensa.⁴⁴

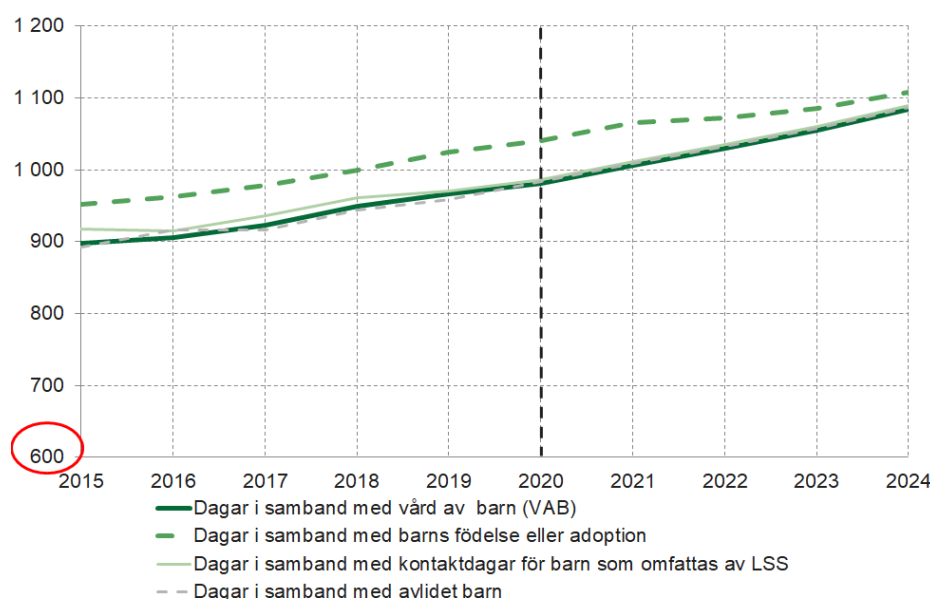
Medelersättning för olika typer av dagar

Den genomsnittliga ersättningen per dag för tillfällig föräldrapenning har ökat över tid. Medelersättningen för kvinnor är generellt lägre än för män. Skillnaden i medelersättning mellan olika typer av dagar inom tillfällig föräldrapenning förklaras av inkomstskillnaden mellan könen. Medelersättningen för dagar i samband med barns födelse eller adoption är generellt högre än för de andra dagstyperna. Detta beror på att nästan 99 procent av dessa dagar tas ut av män, som i genomsnitt har en högre lön än kvinnor.

Medelersättningen för samtliga dagstyper har skrivits fram med Konjunkturinstitutets prognos över timlöneökningen och prisbasbeloppet. Den totala medelersättningen per dag under år 2021 beräknas till 1 013 kronor. Därefter förväntas den öka successivt till 1 087 kronor per dag år 2024. I diagrammet nedan illustreras medelersättningen för olika typer av dagar inom tillfällig föräldrapenning under perioden 2015–2024.

Medelersättning per dag för olika typer av dagar inom tillfällig föräldrapenning, utfall och prognos fr.o.m. 2020.

Kronor

⁴³ Influensarapporterna från Folkhälsomyndigheten som sammanfattar läget i Sverige och omvärlden publiceras varje torsdag under influensasäsongen, vilken pågår mellan vecka 40 på hösten och vecka 20 på våren.

⁴⁴ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/statistik-a-o/sjukdomsstatistik/influensa-veckorapporter/>

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	9 011 473	7 940 937	8 165 368	8 417 357	8 736 278
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+22 332	+6 688	-17 091	-44 733
Volym- och strukturförändringar	+7 191	-264 109	-121 295	-141 418	-111 981
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	9 018 664	7 699 160	8 050 761	8 258 848	8 579 564
Differens i 1000-tal kronor	+7 191	-241 777	-114 607	-158 509	-156 714
Differens i procent	+0,1	-3,0	-1,4	-1,9	-1,8

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har höjt prognosen för timlöneökningen för 2021 men sänkt den för 2022–2024. De har även sänkt prognosen för prisbasbeloppet för åren 2022–2024. Detta innebär att medelersättningen förväntas öka långsammare än tidigare beräknat, och detta har en sänkande effekt på utgifterna under 2023–2024.

Volym- och strukturförändringar

Utfallen för tillfällig föräldrapenning under oktober–december 2020 blev 7 miljoner kronor högre än vad som prognostiserades i föregående prognos. Avvikelsen beror främst på en underskattning av antalet nettodagar i samband med barns födelse eller adoption och av medelersättningen för antalet dagar i samband med att ett barn avlidit.

Med anledningen av ett lägre antal ansökningar om VAB-dagar under de senaste två månaderna än väntat samt en mycket låg influensaaktivitet under senaste perioden, har antalet VAB-dagar justerats ned. Detta har en sänkande effekt på utgifterna under prognosperioden.

Regelförändringar

Från och med den 15 december 2020 ändras tidsgränsen för intyg när det gäller tillfällig föräldrapenning tillfälligt. Det innebär att intyg kommer begäras in först från och med dag 22. Detta gäller från och med den 15 december 2020 till och med den 30 april 2021. Syftet är att avlasta sjukvården och underlätta för allmänheten, med anledning av den svåra situation som samhället nu befinner sig i. Ändringen av läkarintyget från dag 8 till dag 21 bedöms påverka utgifterna för tillfällig föräldrapenning marginellt på kort sikt. Detta beror på att det är barnens ohälsa som driver kostnaderna, inte läkarintyget.

1:2.12 Graviditetspenning

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	-1 179	-9 691	-16 574
Anslag ³	640 808	645 735	656 877 ³	679 489 ³	712 906 ³
Tilldelade medel	640 808	645 735	655 698	669 798	696 332
Utfall/Prognos	626 366	646 914	665 389	686 372	720 056
Avvikelse från anslag	14 442	-1 179	-8 512	-6 883	-7 150
Avvikelse från tilldelade medel	14 442	-1 179	-9 691	-16 574	-23 724
Högsta anslagskredit	32 040	32 286	32 843 ³	33 974 ³	35 645 ³
Tillgängliga medel	672 848	678 021	688 541	703 772	731 977
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 647 miljoner kronor, vilket är 1 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel, men rymms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Graviditetspenning kan betalas ut om den försäkrade har ett fysiskt ansträngande arbete eller risker i arbetsmiljön som gör att hen inte kan arbeta under graviditeten. Ersättningsnivån för graviditetspenning är knappt 80 procent av den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst. Den kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning. Inkomsttaket för graviditetspenning uppgår till 7,5 prisbasbelopp.

Analys

Det finns tre drivande faktorer som påverkar utgifterna för graviditetspenning; utvecklingen av antalet mottagare, utvecklingen av antalet nettodagar per mottagare och utvecklingen av medelersättningen. Antalet mottagare och medelersättningen förväntas öka svagt, medan antalet nettodagar beräknas ligga stabilt på 39 dagar per mottagare hela prognosperioden. Utgifterna för graviditetspenning blev cirka 626 miljoner år 2020, vilket är en ökning med 3 procent (20 miljoner) jämfört med 2019. Antalet mottagare under 2020 var samma som under 2019, medan både nettodagarna och medelersättningen ökade.

Datinhämtning

Ett problem med dataöverföring mellan olika system har medfört att utfallen för nettodagar och antal mottagare för perioden oktober–december 2020 inte kunnat hämtas. I prognosen är dessa värden därför skattade med hjälp av historiska säsongsmönster och utifrån utgifterna som hämtats från ett annat system. Det finns ingen anledning att tro att dessa skattningar skulle göra prognosen opålitlig, då graviditetspenning är en förmån med starka säsongsmönster och trögrörliga förändringar. Däremot kan utfallen för helåret 2020 angående mottagare och nettodagar komma att justeras i efterhand.

Osäkerhetsanalys med anledning av utbrottet av covid-19

Inom Försäkringskassans verksamhet kan man ännu inte se några stora förändringar inom graviditetspenningen som med säkerhet kan kopplas till utbrottet av covid-19. Svåra tider har historiskt påverkat antalet födda barn i Sverige, framförallt benägenheten att skaffa ett första barn. Om den ekonomiska kris som är att vänta i kölvattnet av pandemin blir djup och långvarig kan det påverka benägenheten att skaffa barn och därmed graviditetspenning mycket kraftigt. Dessa faktorer är däremot trögrörliga och även om de kan komma att påverka graviditetspenning mycket, så är det en förändring som i så fall skulle ske över en lång tidshorisont.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	618 023	636 314	655 551	678 088	713 904
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	+2 010	+988	-870	-3 485
Volym- och strukturförändringar	+8 343	+8 590	+8 850	+9 154	+9 637
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	626 366	646 914	665 389	686 372	720 056
Differens i 1000-tal kronor	+8 343	+10 600	+9 838	+8 284	+6 152
Differens i procent	+1,3	+1,7	+1,5	+1,2	+0,9

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt sin prognos för prisbasbeloppet för åren 2022–2024, vilket har en sänkande effekt på prognosen. KI har höjt prognosen för timlöneökning för 2021, vilket har en höjande effekt på prognosen.

Volym- och strukturförändringar

Utgifterna för graviditetspenning var något högre än prognostiserat de under sista kvartalet 2020. Detta gör att prognosen justeras upp ungefär med mellan 0,9–1,7 procent under prognosperioden.

1:3 Underhållsstöd

1:3 Underhållsstöd

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	-8 446	-73 370	-124 487	-213 280
Anslag ³	2 627 264	2 593 662	2 701 059 ³	2 672 532 ³	2 672 532 ³
Tilldelade medel	2 627 264	2 585 216	2 627 689	2 548 045	2 459 252
Utfall/Prognos	2 635 710	2 658 586	2 752 176	2 761 325	2 772 002
Avvikelse från anslag	-8 446	-64 924	-51 117	-88 793	-99 470
Avvikelse från tilldelade medel	-8 446	-73 370	-124 487	-213 280	-312 750
Högsta anslagskredit	131 363	129 683	135 052 ³	133 626 ³	133 626 ³
Tillgängliga medel	2 758 627	2 714 899	2 762 741	2 681 671	2 592 878
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	79 654	179 124

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 2,7 miljarder kronor, vilket är 65 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och 73 miljoner kronor högre än tilldelade medel, men ryms inom medgiven anslagskredit.

Bakgrundsfakta

Anslaget för underhållsstöd består av fullt underhållsstöd, underhållsstöd vid växelvist boende, utfyllnadsbidrag och förlängt underhållsstöd.

Underhållsstöd betalas ut för barn med särlevande föräldrar där den bidragsskyldiga av olika anledningar inte betalar underhållsbidrag eller betalar ett belopp som är lägre än nivån för underhållsstödet. Detta gäller även om föräldrarna har gemensam vårdnad. Underhållsstöd betalas också ut för barn där en förälder ensam adopterat barnet eller när faderskapet inte är fastställt trots att modern medverkat i att få det fastställt.

Underhållsstöd betalas ut för barn yngre än 18 år och förlängt underhållsstöd betalas ut för studerande ungdomar från 18 år till och med juni det år då de fyller 20 år, om hen bedriver studier som ger rätt till förlängt barnbidrag eller till studiehjälp.

När underhållsstöd betalas ut som fullt underhållsstöd ska den bidragsskyldige föräldern återbetala en beräknad del av underhållsstödet till staten. Betalningsskyldigheten beräknas på inkomster enligt den senaste taxeringen. Underhållsstödet är:

- 1 523 kronor (1 673 kronor från och med juli 2021) i månaden till och med månaden när barnet fyller 11 år,
- 1 723 kronor (1 823 kronor från och med juli 2021) i månaden till och med månaden när barnet fyller 15 år och
- 2 073 kronor (2 223 kronor från och med juli 2021) från och med månaden efter att barnet har fyllt 15 år.

I mars 2018 sänktes underhållsstödet vid växelvist boende med 200 kronor per månad och barn. Ytterligare sänkningar på 200 kronor ska göras varje år till och med 2020. Sista utbetalningen görs i december 2020 och avser underhållsstöd för januari 2021. År 2021 ska det avskaffas helt.

Underhållsstöd finansieras delvis genom statsbudgeten, via detta anslag och delvis via inbetalningar från bidragsskyldiga.

Analys

Utgifterna för underhållsstöd drivs av antal barn med underhållsstöd, hur mycket pengar som betalas ut per barn samt hur mycket som betalas in till Försäkringskassan. Inbetalningarna kommer dels direkt från de bidragsskyldiga och dels från Kronofogden.

Antal barn

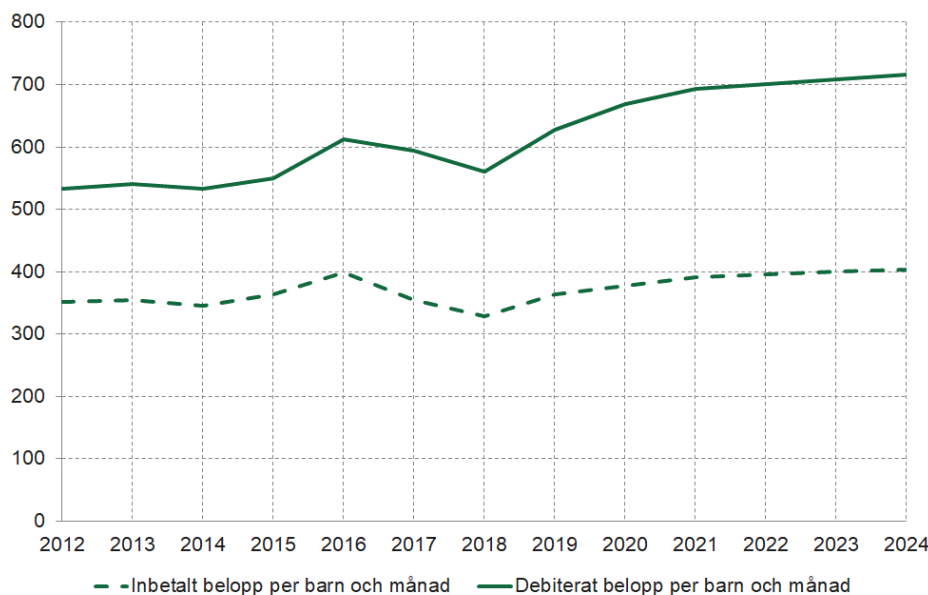
Antal barn med underhållsstöd har minskat kontinuerligt sedan 1999 och förväntas fortsätta minska. Under de senaste tre åren minskade antalet barn med underhållsstöd i genomsnitt 5,5 procent per år. Mellan 2019 och 2020 sjönk antalet barn med underhållsstöd med 2,6 procent. Det totala antalet barn med underhållsstöd förväntas bli 170 500 i år och gradvis minska till 166 000 år 2024. Minskningen antas framförallt bero på att fler föräldrar kommer att sköta underhållsbidraget utan Försäkringskassans inblandning, men också på att underhållsstöd vid växelvist boende har fasats ut och upphörde i sin helhet i januari 2021.

Utbetalningar och inbetalningar

Under 2020 betalades drygt 3 766 miljoner kronor ut i underhållsstöd. Utbetalningarna minskade med knappt 50 miljoner kronor jämfört med 2019, vilket beror på att det var färre barn med underhållsstöd under 2020. Det genomsnittliga utbetalningsbeloppet per barn och månad, oavsett barnets ålder, har historiskt ökat på grund av en ökande andel barn med fullt underhållsstöd och höjda ersättningsnivåer. Utbetalningsbeloppet per barn och månad förväntas fortsätta att öka kraftigt från och med juli 2021. Det beror på nya regeländringar som medför en höjd ersättningsnivå per barn och månad (se Bakgrundsfakta). Beloppet beräknas öka från 1 798 kronor per barn och månad år 2020 till 1 943 kronor år 2024.

Den direkta inbetalningen från bidragsskyldiga och debiterat belopp i genomsnitt per barn och månad, utfall t.o.m. 2020 och prognos.

Kronor

De direkta inbetalningarna till Försäkringskassan och debiterat belopp per barn och månad minskade mellan 2016 och 2018, vilket är en effekt av att fler gör upp om underhållsbidrag själva och därmed inte uppbär underhållsstöd. Antalet barn med underhållsstöd minskade med 10 000 barn per år mellan 2017 och 2019. Den direkta inbetalningen från bidragsskyldiga till Försäkringskassan beräknas öka i genomsnitt från 364 kronor per barn och månad 2020 till 373 kronor år 2024. Inbetalningarna uppskattas till cirka 755 miljoner kronor i genomsnitt per år under prognosperioden. Det debiterade beloppet hos bidragsskyldiga beräknas öka från 669 kronor per barn och månad under 2020 till 703 kronor år 2024 och uppskattas till cirka 1,4 miljarder kronor per år under prognosperioden.

Inbetalningsgraden (den andel av det debiterade belopp som blir inbetalat) av det debiterade beloppet från bidragsskyldiga beräknas bli 55,4 procent under prognosperioden. Inbetalningsgraden har minskat från 66 procent år 2012 till 56,4 procent år 2020.

Inbetalningarna från Kronofogden utgörs av de fordringar som går vidare till Kronofogden. Det kan alltså röra sig om gamla skulder som betalas i efterhand och där själva skulden (debiteringen) härstammar från tidigare år. Bidragsskyldigas inbetalningar av skulder till Kronofogden uppskattas till 368 miljoner kronor per år under prognosperioden.

Sammantaget beräknas utgifterna för underhållsstödet öka från och med 2021. Anledningen är den höjda ersättningsnivån per barn och månad som träder ikraft från och med första juni 2021.

Det är osäkert till vilken grad pandemin kommer att påverka utgifterna för underhållsstödet på lång sikt. Om pandemin blir långvarig kan den leda till förhöjd arbetslöshet och allmän lågkonjunktur. Det kan i sin tur leda till att de bidragsskyldigas förmåga att betala tillbaka barnets underhåll försämras på längre sikt. Konsekvensen av detta skulle bli lägre intäkter från bidragsskyldiga till följd av ett lägre debiterat belopp.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	2 645 941	2 636 608	2 731 004	2 700 177	2 661 752
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-10 231	+21 978	+21 172	+61 148	+110 250
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	2 635 710	2 658 586	2 752 176	2 761 325	2 772 002
Differens i 1000-tal kronor	-10 231	+21 978	+21 172	+61 148	+110 250
Differens i procent	-0,4	+0,8	+0,8	+2,3	+4,1

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Utfallen för underhållsstöd var under september – december 2020 drygt 10 miljoner kronor lägre än vad som prognostiserades i föregående prognos. Avvikelsen beror på att utbetalt belopp per barn och månad blev lägre. Däremot blev det debiterade belopp och inbetalningarna från Kronofogden högre än prognostiserat.

För perioden 2021–2024 har antalet barn med underhållsstöd justerats upp vilket föranleder en ökning av utgifterna under prognosperioden. Antal barn med underhållsstöd har minskat kontinuerligt sedan 1999 och förväntas fortsätta minska men minskningstakten beräknas avta under prognosperioden.

1:4 Adoptionsbidrag

1:4 Adoptionsbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Anslag ³	20 184	14 784	14 784 ³	14 784 ³	14 784 ³
Tilldelade medel	20 184	14 784	14 784	14 784	14 784
Utfall/Prognos	8 925	7 200	8 460	9 120	9 184
Avvikelse från anslag	11 259	7 584	6 324	5 664	5 600
Avvikelse från tilldelade medel	11 259	7 584	6 324	5 664	5 600
Högsta anslagskredit	605	443	443 ³	443 ³	443 ³
Tillgängliga medel	20 789	15 227	15 227	15 227	15 227
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 7 miljoner kronor, vilket är 8 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Adoptionsbidrag betalas ut till föräldrar för att täcka en del av kostnaden för att adoptera ett barn yngre än 10 år från ett annat land. För att kunna ansöka om adoptionsbidrag ska adoptionen vara förmedlad av en organisation som är auktoriserad av Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd. Bidraget är på 75 000 kronor.

Analys

Utgifterna för adoptionsbidraget beror på hur många barn som adopteras från andra länder till Sverige och när föräldrarna ansöker om bidraget. Under 2020 betalades 119 bidrag ut, vilket är 70 bidrag (37 procent) färre än under 2019. Det innebär även en minskning med 37 procent för utgifterna. Samtidigt har antalet barn som kommit till Sverige via en auktoriserad organisation minskat till 92 barn under 2020, jämfört med 169 barn som kom 2019. Det innebär att antalet barn som anlant minskat med 46 procent under samma period som utgifterna minskat med 37 procent.

Det tyder på att det under pandemin har varit vanligare att ansöka om bidraget omgående, istället för att vänta någon eller några månader (man kan vänta upp till ett år). Under normala omständigheter beräknas de adoptivföräldrar som fått sitt barn att ansöka om bidraget i en sådan jämn takt att antalet anlända barn och bidrag brukar ligga på ungefär samma nivå. Denna tendens att ansöka om bidrag snabbare innebär egentligen bara initialt en större skillnad i antal barn och bidrag. Eftersom bidraget är möjligt att söka högst ett år från det att barnet anlant innebär det att från och med nu kan de som senast fick sitt barn i januari 2020

kan ansöka nu. Det innebär att nästan alla de som har förändrat sin ansökningstakt på grund av pandemin har inkommit med sin ansökan. Nu beräknas de försäkrade ansöka i snabbare takt, och antalet bidrag och antalet barn beräknas återigen ligga på ungefär samma nivå resten av prognosperioden.

Adoptionsorganisationerna ser att de trots rådande läge och reserestriktioner har lyckats förmedla ett större antal adoptioner än de beräknat kunna göra under 2020. Organisationerna beräknar att antalet anlända barn 2021 kommer vara detsamma som 2020, vilket medför en sänkning av prognosen. Utöver det beräknas merparten av de som fick sina barn under 2020 redan ansökt om och fått bidraget under 2020. I föregående prognos beräknades antalet anlända barn öka snabbare, men både de senaste månadernas utfall och adoptionsorganisationernas observationer indikerar nu att ökningstakten kommer att vara lägre.

Prognosen för 2020 sänks på grund av att färre barn än beräknat anlant till Sverige. För 2021 sänks prognosen kraftigt med cirka 22 procent, medan prognosen sänks med cirka 7 procent för 2022. Prognosen för 2023–2024 sänks med 2,4 procent per år. De yttre faktorerna som påverkar utgifterna för adoptionsbidraget har påverkats kraftigt av pandemiutbrottet och beskrivs mer utförligt i följande kapitel om osäkerhetsanalys.

Osäkerhetsanalys till följd av pandemiutbrottet av covid-19

Internationella adoptioner har minskat stadigt de senaste 10 åren, från en nivå på 750 barn per år 2009 till 169 anlända barn år 2019. I dagens läge med globala och omfattande reserestriktioner beräknas internationella adoptioner i Sverige minska ännu mer. En internationell adoptionsprocess tar tid att genomföra och innebär oftast en hel del resande för adoptivföräldrarna. Adoptionsprocesserna försvåras och försenas när resandet länder emellan begränsas. Däremot ser de organisationer som har hand om internationella adoptioner inget minskat intresse för att adoptera internationellt. När reserestriktioner lättas upp beräknas därför antalet internationella adoptioner återhämta sig till samma nivå eller nästan samma som före pandemin. Att förutse när globala reserestriktioner kommer att lättas upp är oerhört svårt. Osäkerheten i prognosen är därför mycket stor.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	9 600	9 193	8 888	9 723	10 116
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-675	-1 993	-428	-603	-932
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	8 925	7 200	8 460	9 120	9 184
Differens i 1000-tal kronor	-675	-1 993	-428	-603	-932
Differens i procent	-7,0	-21,7	-4,8	-6,2	-9,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Under 2020 har ansökningstakten i adoptionsbidrag ökat, vilket inneburit att bidragen har betalats ut snabbare än tidigare beräknat. Från och med 2021 förväntas ansökningstakten stabilisera sig så att antalet utbetalda bidrag motsvarar antalet anlända barn. I tillägg beräknas antalet adoptioner öka långsammare än tidigare prognostiserat. Det innebär att prognosen sänks 2021–2024.

1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag

Prognos anslag. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Hela anslaget	3 960 359	5 090 030	5 894 846	6 110 280	6 146 117
Därav					
1:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	1 959 849	1 161 714	245 401	113 731	0
1:6.2 Omvårdnadsbidrag	1 601 157	3 464 943	5 170 189	5 519 570	5 632 214
1:6.3 Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	202 248	198 355	49 654	-25 094	-119 122
1:6.1 Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	197 105	265 018	429 602	502 073	633 025

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Detaljerade uppgifter om den statliga ålderspensionsavgiften återfinns i bilaga 4. Där finns förutom anslagsbelastning även uppgifter om preliminär avgift, reglering avseende förhållandena tre år tidigare, prognostiserad avgift för respektive år samt en jämförelse med föregående prognos.

Analys

Övergångsperioden mellan vårdbidrag och omvårdnadsbidrag

Samtidigt som omvårdnadsbidraget infördes den 1 januari 2019 upphörde vårdbidraget, vilket har inneburit ett högt ansökningstryck och hög arbetsbelastning på verksamheten. Uppdraget har varit att handlägga en ny ersättning samtidigt som en gammal ska upphöra med befintliga förvaltningsresurser. Kapaciteten har inte räckt till för att hantera alla ansökningar och handläggningstiderna har ökat under 2019. Detta har skett trots att ett stort antal handläggare rekryterats och att en rad effektiviseringsåtgärder har införts. När handläggningstiden för omvårdnadsbidraget ökat samtidigt som vårdbidraget upphört har många försäkrade mottagare drabbats ekonomiskt. De försäkrade får retroaktiv utbetalning för den perioden de väntat på ersättning om de beviljas omvårdnadsbidrag. Trots det försätter den tid de står utan ersättning många försäkrade i ekonomiska svårigheter.

Den 1 juli 2020 trädde nya övergångsbestämmelser för vårdbidraget i kraft. De nya bestämmelserna gjorde det möjligt för Försäkringskassan att förlänga vårdbidrag som upphör eller har upphört. Förlängningen får gälla som längst till och med juni 2022. Syftet med övergångsbestämmelserna är att de försäkrade ska slippa få uppehåll i sin utbetalning medan ansökan om omvårdnadsbidrag utreds. Sedan de nya övergångsreglerna trädde i kraft har cirka 14 200 mottagare av vårdbidraget fått (eller ska få) sina bidrag förlängda, i väntan på att deras ansökningar om omvårdnadsbidraget handläggs. Det har inneburit att färre mottagare står utan vårdbidrag eller omvårdnadsbidrag under den tid som verksamheten arbetar ner balansen av ansökningar.

1:6.2 Omvårdnadsbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	-1 720 620	-2 688 955
Anslag ³	1 990 957	2 676 955	3 449 569 ³	4 551 235 ³	4 551 235 ³
Tilldelade medel	1 990 957	2 676 955	3 449 569	2 830 615	1 862 280
Utfall/Prognos	1 601 157	3 464 943	5 170 189	5 519 570	5 632 214
Avvikelse från anslag	389 800	-787 988	-1 720 620	-968 335	-1 080 979
Avvikelse från tilldelade medel	389 800	-787 988	-1 720 620	-2 688 955	-3 769 934
Högsta anslagskredit	99 547	133 847	172 478 ³	227 561 ³	227 561 ³
Tillgängliga medel	2 090 504	2 810 802	3 622 047	3 058 176	2 089 841
Överskridande av anslagskredit	0	654 141	1 548 142	2 461 394	3 542 373

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 3,5 miljarder kronor, vilket är 788 miljoner kronor högre än anslagsbeloppet och tilldelade medel. Detta innebär att anslagskrediten överskrids med 654 miljoner kronor. Försäkringskassan avser att i en särskild skrivelse begära tilläggsanslag motsvarande avvikelsen från tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bestämmelserna om omvårdnadsbidrag trädde i kraft den 1 januari 2019.

Föräldrar till barn med funktionsnedsättning kan få omvårdnadsbidrag. Bidraget baseras på den omvårdnad och tillsyn som barnet behöver utöver vad som är vanligt för barn i samma ålder utan funktionsnedsättning. Omvårdnadsbidrag betalas ut längst till och med juni månad det år barnet fyller 19 år.

Omvårdnadsbidraget kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Hel förmån motsvarar 2,5 prisbasbelopp. Om bidraget avser flera barn kan mer än ett helt omvårdnadsbidrag utgå. När den ansökande har fått ett beslut om omvårdnadsbidrag får hen en retroaktiv betalning för perioden sedan ansökan gjordes.

Analys

Utgiftsprognoserna för omvårdnadsbidrag och vårdbidrag påverkas stort av regeländringen om övergångsregler och osäkerheten i båda prognoserna ökar därmed. Vårdbidragsutgifterna minskade fram till och med juni 2020 men ökade markant redan i juli 2020.

Vårdbidragsutgifterna var högre under perioden juli till augusti men sjönk därefter och har stabiliserats på en jämn nivå men något sjunkande nivå under sista kvartalet 2020. Det avvikande mönstret med en uppgång av utgifter under sommaren beror helt på effekterna av förlängningarna. Under 2021 beräknas utgifterna för vårdbidrag att fortsätta sjunka då verksamheten nu skiftar fokus från att förlänga vårdbidrag till att handlägga omvårdnadsbidraget. Utgifterna beräknas fortsätta sjunka succesivt 2022 och 2023 i takt med

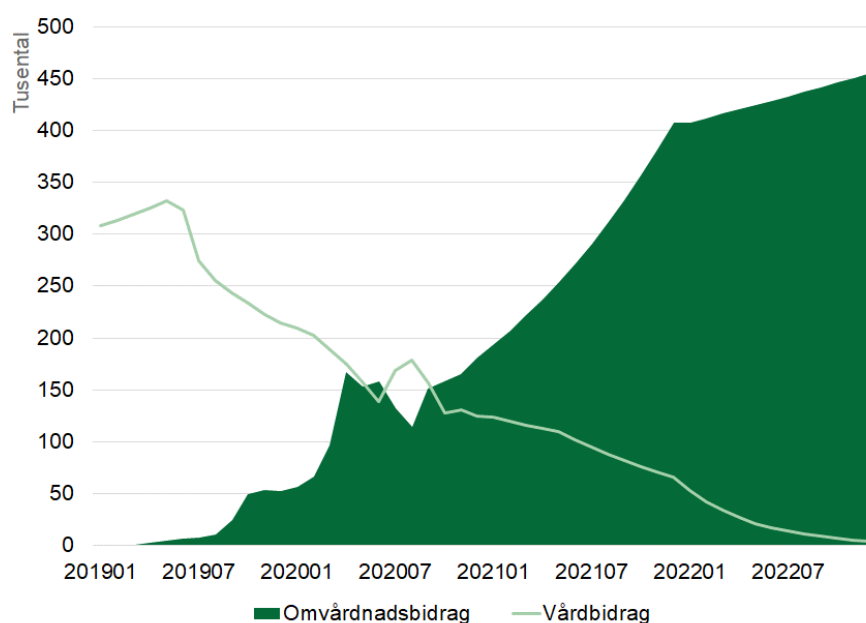
att mottagarna fasas ut och/eller övergår till omvårdnadsbidraget. År 2024 beräknas vårbidraget ha upphört i sin helhet.

Omvårdnadsbidragets tillfälliga nedgång av utgifter under sommaren 2020 kan tillskrivas den lägre produktionstakten som är möjlig under sommaren, och prioriteringen av vårbidragets förlängningar. Att minskningen blev så markant beror på att omvårdnadsbidragets retroaktiva del fortfarande har en väsentlig påverkan på utgifterna vilket blir särskilt tydligt under sommaren.

Under 2021 kommer en rad effektiviseringsåtgärder sjasättas för att öka produktionstakten för handläggningen av omvårdnadsbidraget. Bland dessa åtgärder återfinns exempelvis nyrekryteringar, omfördelade resurser och prioriteringsordningar. Ökningstakten för omvårdnadsbidraget beräknas därmed att bli större och ske snabbare än tidigare beräknat. Detta innebär en tidigareläggning av utgifter, jämfört med föregående prognoser, och medför stora prognosjusteringar.

Utgifter för omvårdnadsbidrag och vårbidrag 2020–2022

Tusental kronor. Utfall till och med december 2020 (preliminärt decemberutfall). Prognos från januari 2021 och framåt.

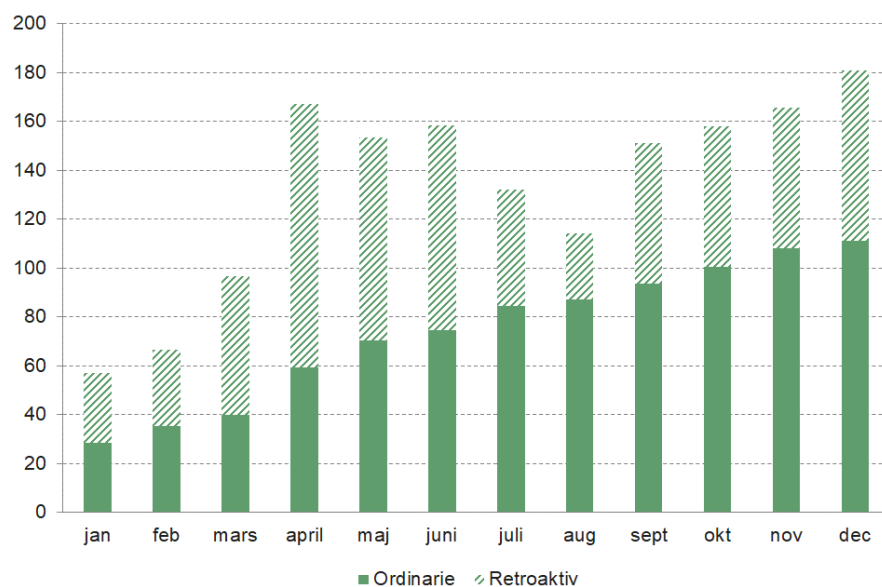

Första halvåret 2021 beräknas utgifterna för omvårdnadsbidraget öka i samma takt som under slutet av 2020. I takt med att effektiviseringsåtgärderna införs och börjar ge effekt beräknas utgifterna för omvårdnadsbidrag öka successivt under andra halvan av 2021 och sedan plana ut något under 2022. På längre sikt (2023–2024) beräknas omvårdnadsutgifterna ha samma ökningstakt som de historiska vårbidragets utgifter.

Sammantaget kan det konstateras att det förkommer stora justeringar i utgiftsprognosen för både omvårdnadsbidraget och vårbidraget i den lagda prognosen. Det är värt att notera att dessa handlar om förändringar i takten på övergången mellan vårbidraget och omvårdnadsbidraget, snarare än på förändrade omvärldsfaktorer. Prognosjusteringarna för anslagsposten som helhet är väsentligt mindre.

Utgifter för omvårdnadsbidrag under 2020 fördelade på ordinarie och retroaktiva utbetalningar.

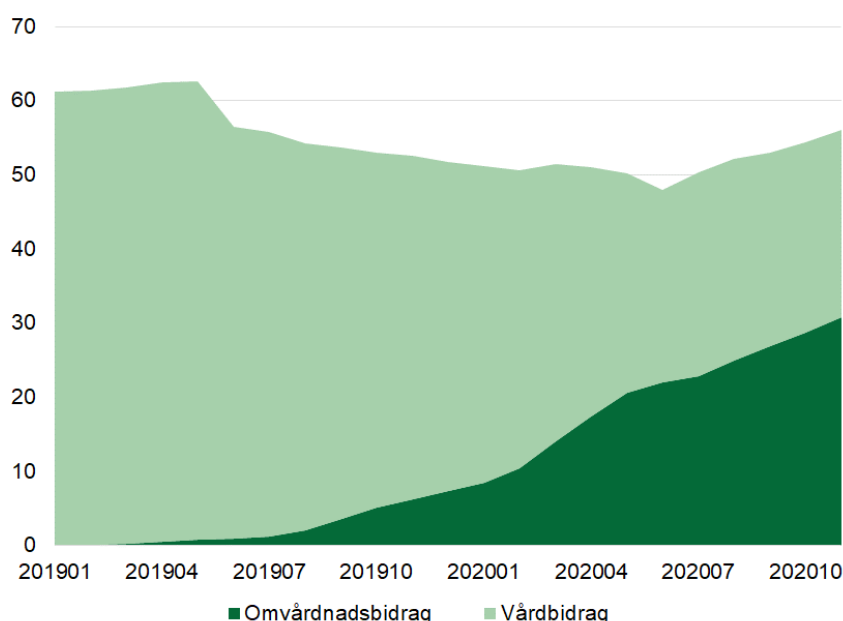
Tusental kronor.

Omvårdnadsbidragets utgifter drivs mycket av storleken på de utbetalningar som sker retroaktivt. Hittills har de långa handläggningssköerna orsakat stora retroaktiva utbetalningar vilket syns på de streckade staplarna i diagrammet. Under helåret 2020 utgjorde de retroaktiva utbetalningarna i genomsnitt 45 procent av utgifterna för omvårdnadsbidraget. I diagrammet ovan syns att andelen retroaktiva utbetalningar succesivt har minskat under året som gått. I april månad utgjorde de 65 procent av månadsutgiften, men har gradvis sjunkit till att utgöra i genomsnitt ungefär en tredjedel av utgifterna för årets sista månader. Variationen i de retroaktiva utbetalningarna har varit stor medan ökningstakten för de ordinarie utbetalningarna varit mycket jämnare hela året.

Antal mottagare av vårdbidrag och omvårdnadsbidrag 2019–2020

Mottagare i tusental. Utfall januari 2019–december 2020.

Det sammanlagda beståndet av mottagare av både vårdbidraget och omvårdnadsbidrag i december 2020 är 56 032, jämfört med 61 329 i maj 2019. Beståndet förväntas öka till 2024 och uppnå liknande antal som i maj 2019.

Antalet mottagare av vårdbidraget var som högst i maj 2019 och sjönk successivt fram till och med juni 2020. Sedan regelförändringen av vårdbidraget infördes 1 juli 2020 har antalet vårdbidragsmottagare börjat öka igen. Antalet vårdbidragsmottagare förväntas stabiliseras på en plåtå år 2021, för att sedan börja minska igen. Regeländringen i övergångsreglerna gör att variationer i antalet mottagare av vårdbidraget är svårt att beräkna och medför osäkerhet i prognosen för både mottagare och utgifter.

Antal mottagare av omvårdnadsbidraget ökade långsamt det första halvåret 2019 för att sedan öka snabbare under de sista månaderna av 2019. Under 2020 ökade de i en högre och mer stabil takt och denna jämna ökningstakt förväntas hålla i sig tills övergången mellan vårdbidrag och omvårdnadsbidrag är genomförd.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	1 677 689	2 676 955	3 463 972	4 598 252	5 391 768
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-14 403	-37 614	-43 220
Volym- och strukturförändringar	-76 532	+787 988	+1 720 620	+958 932	+283 666
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	1 601 157	3 464 943	5 170 189	5 519 570	5 632 214
Differens i 1000-tal kronor	-76 532	+787 988	+1 706 217	+921 318	+240 446
Differens i procent	-4,6	+29,4	+49,3	+20,0	+4,5

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt sin prognos för prisbasbeloppet 2022–2024, vilket har en sänkande effekt på prognosen för de åren.

Volym- och strukturförändringar

Övergången mellan vårdbidrag och omvårdnadsbidrag beräknas nu gå snabbare än tidigare prognostiserat. Det innebär att utgifterna för omvårdnadsbidrag ökar snabbare och tidigare än förut beräknat. De markanta höjningarna för prognosåren 2021–2023 kan tillskrivas denna förändring. Prognosen för 2024 baseras på historisk förändringstakt.

1:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-16 952	0	0	0	0
Anslag ³	2 301 081	2 226 528	1 785 949 ³	601 220 ³	601 220 ³
Tilldelade medel	2 284 129	2 226 528	1 785 949	601 220	601 220
Utfall/Prognos	1 959 849	1 161 714	245 401	113 731	0
Avvikelse från anslag	341 232	1 064 814	1 540 548	487 489	601 220
Avvikelse från tilldelade medel	324 280	1 064 814	1 540 548	487 489	601 220
Högsta anslagskredit	115 054	111 326	89 297 ³	30 061 ³	30 061 ³
Tillgängliga medel	2 399 183	2 337 854	1 875 246	631 281	631 281
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 1,2 miljarder kronor, vilket är 1,1 miljarder kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Vårdbidraget avskaffades den 1 januari 2019 och ersattes med omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning. Bidraget baserades på en sammanvägning av såväl barnets behov av omvårdnad och särskild tillsyn som merkostnader. Bedömningen gjordes i förhållande till vad som är vanligt för barn i samma ålder utan funktionsnedsättning. Vårdbidraget betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Hel förmån motsvarar 2,5 prisbasbelopp. Om bidraget avser flera barn kan mer än ett helt omvårdnadsbidrag utgå.

Den 1 juli 2020 trädde nya övergångsregler om vårdbidrag i kraft. De nya reglerna innebär att Försäkringskassan får förlänga vårdbidrag som har upphört eller kommer att upphöra på grund av de äldre övergångsreglerna. Den försäkrade måste ha inkommit med en ansökan om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning för barn. De förhållanden som gör den försäkrade berättigad till vårdbidrag måste vara oförändrade. Förlängningen får gälla som längst till och med juni 2022.

Analys

Se analysavsnittet för Omvårdnadsbidrag ovan.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	2 108 546	2 226 528	1 793 406	607 431	0
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-7 457	-4 969	-
Volym- och strukturförändringar	-148 697	-1 064 814	-1 540 548	-488 731	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	1 959 849	1 161 714	245 401	113 731	0
Differens i 1000-tal kronor	-148 697	-1 064 814	-1 548 005	-493 700	0
Differens i procent	-7,1	-47,8	-86,3	-81,3	0,0

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Ändrade makroekonomiska antaganden

Konjunkturinstitutet har sänkt sin prognos för prisbasbeloppet 2022–2023, vilket har en sänkande effekt på prognoserna för de åren.

Volym- och strukturförändringar

Vårdbidraget beräknas fasas ut successivt under 2021–2023, i takt med att de försäkrade flödar ut eller övergår till omvårdnadsbidraget. Utfasningstakten beräknas nu gå snabbare än tidigare prognostiserats, vilket är anledningen till de markanta sänkningarna för prognosåren 2021–2023.

1:8 Bostadsbidrag

1:8 Bostadsbidrag

Prognos anslagspost. Beloppen anges i tusental kronor

	2020 ¹	2021	2022	2023 ²	2024 ²
Ingående överföringsbelopp	-107 516	0	0	0	0
Anslag ³	5 837 176	5 180 666	4 653 978 ³	4 416 454 ³	4 416 454 ³
Tilldelade medel	5 729 660	5 180 666	4 653 978	4 416 454	4 416 454
Utfall/Prognos	5 283 596	4 676 222	4 513 712	4 382 721	4 220 329
Avvikelse från anslag	553 580	504 444	140 266	33 733	196 125
Avvikelse från tilldelade medel	446 064	504 444	140 266	33 733	196 125
Högsta anslagskredit	237 308	259 033	232 698 ³	220 822 ³	220 822 ³
Tillgängliga medel	5 966 968	5 439 699	4 886 676	4 637 276	4 637 276
Överskridande av anslagskredit	0	0	0	0	0

¹ Utfall.

² Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

³ Enligt budgetversion VP21:1

Utgifterna för anslagsposten 2021 beräknas bli 4,7 miljarder kronor, vilket är 504 miljoner kronor lägre än anslagsbeloppet och tilldelade medel.

Bakgrundsfakta

Bostadsbidraget betalas ut till barnfamiljer samt ungdomar som fyllt 18 men inte 29 år. Syftet med bidraget är att ge ekonomiskt svaga hushåll möjlighet att hålla sig med goda och tillräckligt rymliga bostäder. Beroende på vilken grupp man tillhör består bidraget av olika delar. Bostadsbidragets storlek bestäms av såväl bostadens storlek och kostnad som hushållets inkomst och sammansättning.

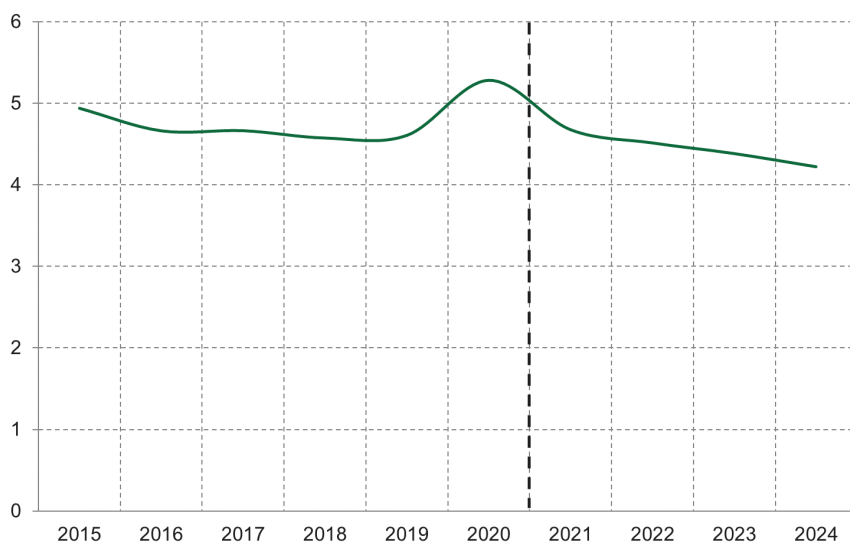
Bostadsbidrag för barnfamiljer består dels av ett bidrag till kostnaden för bostaden, dels av särskilda bidrag för hemmavarande barn eller barn som bor växelvis samt umgängesbidrag för tidvis boende barn. Bostadsbidrag till hushåll utan barn (ungdomshushåll) består däremot endast av bidrag för kostnaden för bostaden.

Analys

Utgifterna för bostadsbidrag under 2020 blev cirka 5,3 miljarder kronor, vilket är 15 procent högre än utgiften under 2019. Orsaken till detta var främst det tilläggsbidrag som gjorde att barnfamiljer fick 25 procent högre bidrag under andra halvåret. Dessutom gjorde coronapandemin att fler fick rätt till bostadsbidrag. Kostnaden för tilläggsbidraget blev 580 miljoner kronor under 2020. På grund av eftersläpningar i handläggningen kan det tillkomma ytterligare mindre utbetalningar av tilläggsbidraget även under 2021. De totala utgifterna väntas sjunka under 2021 till 4,7 miljarder kronor. För kommande år sjunker sedan utgifterna ytterligare till 4,2 miljarder för 2024, se diagram nedan.

Utgifter för bostadsbidrag

Miljarder kronor, årsdata 2015–2024

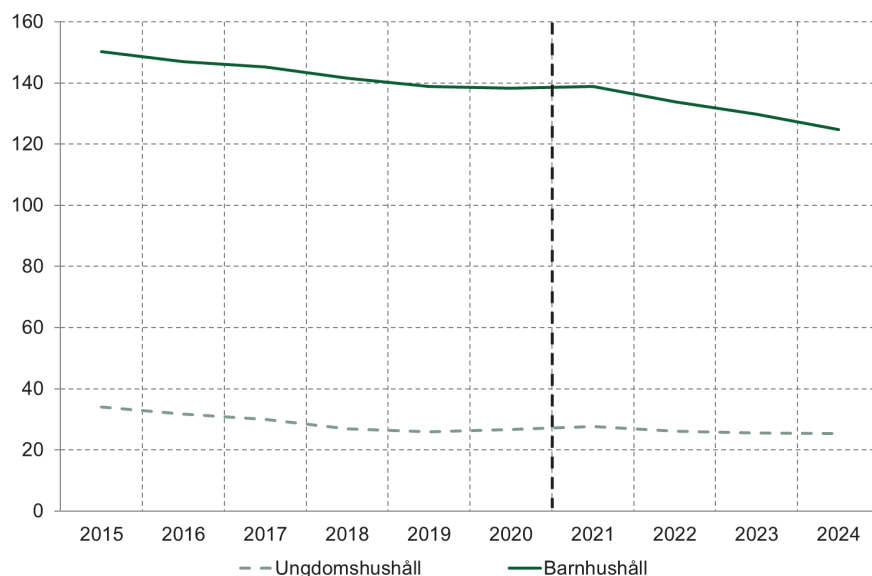
Den största delen av bostadsbidraget betalas ut till barnfamiljer. Av utbetalt preliminärt bostadsbidrag beräknas 94 procent i år gå till barnhushåll och resterande del till ungdomshushåll utan barn.

Medelersättningen beräknas 2021 till 2 907 kronor per månad för barnhushåll och 986 kronor per månad för ungdomshushåll. Jämfört med 2020 beräknas medelersättningen minska med 390 kronor (12 procent) för barnhushåll. Minskningen är ungefär lika stor som den del som tilläggsbidraget stod för. För ungdomshushållen ökar däremot medelersättningen med 26 kronor (3 procent), vilket kan bero på att ungdomsarbetslösheten väntas bli högre i år än ifjol. Under 2022 till 2024 är det i stort sett oförändrad nivå för barnhushållen och en svag ökning för ungdomshushållen.

Antalet hushåll med bostadsbidrag beräknas vara i genomsnitt 167 000 under 2021, fördelat på 139 000 barnhushåll och 28 000 ungdomshushåll. Jämfört med 2020 beräknas antalet hushåll öka med 1 procent, där ungdomshushållen står för den största ökningen. Därefter väntas antalet hushåll minska igen med ungefär 4 procent per år fram till 2024. För hushållens långsiktiga utveckling se diagrammet nedan.

Antal hushåll med bostadsbidrag

Tusental, årsdata 2015–2024

Osäkerhetsanalys

I denna prognos har vi antagit att pandemiutbrottet fortsätter under första halvåret av 2021. Skulle pandemin däremot bli långvarig och många blir arbetssökande under en längre tid så kan antalet som har rätt till bostadsbidrag fortsätta att ligga kvar på en hög nivå.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020. Beloppen anges i tusental kronor.

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	5 743 550	5 033 799	4 819 905	4 615 259	4 597 231
Överföring till/från andra anslagposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-459 954	-357 577	-306 193	-232 538	-376 902
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	5 283 596	4 676 222	4 513 712	4 382 721	4 220 329
Differens i 1000-tal kronor	-459 954	-357 577	-306 193	-232 538	-376 902
Differens i procent	-8,0	-7,1	-6,4	-5,0	-8,2

¹ Prognoser är osäkra. Osäkerheten ökar ju längre tidshorisont som prognosen avser.

Volym- och strukturförändringar

Föregående prognos överskattade kraftigt antalet nya mottagare bland barnhushållen. Det gjorde att prognosen blev 460 miljoner kronor för hög. Detta medför att antalet mottagare för 2021–2024 hamnar på en klart lägre nivå än i den tidigare prognosen. Det gör att prognosen

sänks med 5–8 procent under hela prognosperioden. Prognosen för 2022–2024 har skrivits fram med hjälp av SCB:s FASIT-modell⁴⁵.

⁴⁵ FASIT 2018 v5

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2020

Belopp anges i tusentals kronor										
		Ingående överförings belopp 2019	Anslag 2020	Tilldelade medel 2020	Utfall 2020	Avvikelse från anslag	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslags- kredit	Tillgängliga medel	Över- skridande av anslags- kredit
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg										
1.4	1.4.1	-30 821	7 061 281	7 030 460	5 955 696	1 105 585	1 074 764	353 064	7 383 524	0
1.6		0	578 363	578 363	126 617	451 746	451 746		578 363	
1.6	1.6.3									
	7	0	527 000	527 000	75 254	451 746	451 746	0	527 000	0
	1.6.2									
	7	0	51 363	51 363	51 363	0	0		51 363	
1.7	1.7	-27 086	548 187	521 101	495 370	52 817	25 731	44 840	565 941	0
4.3	4.3	0	263 395	263 395	136 212	127 183	127 183	13 169	276 564	0
4.4	4.4	0	24 450 971	24 450 971	23 528 449	922 522	922 522	1 222 548	25 673 519	0
	Summa	-57 907	32 902 197	32 844 290	30 242 344	2 659 853	2 601 946	1 633 621	34 477 911	0
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning										
1.1		-506 696	49 341 977	48 835 281	42 356 430	6 985 547	6 478 851	1 702 448	50 537 729	11 828
	1.1.2									
	1	-506 255	43 913 000	43 406 745	36 940 885	6 972 115	6 465 860	1 633 500	45 040 245	0
	1.1.1									
	9	0	677 000	677 000	668 931	8 069	8 069	33 850	710 850	0
	1.1.2									
	0	0	150 100	150 100	130 285	19 815	19 815	7 505	157 605	0
	1.1.1									
	5	0	175 000	175 000	164 317	10 683	10 683	8 750	183 750	0
	1.1.8	-441	174 340	173 899	177 521	-3 181	-3 622	8 717	182 616	0
	1.1.5	0	202 537	202 537	224 491	-21 954	-21 954	10 126	212 663	11 828
	1.1.1									
	8	0	4 034 000	4 034 000	4 034 000	0	0		4 034 000	
	1.1.1									
	7	0	0	0	0	0	0		0	
	1.1.1									
	6	0	16 000	16 000	16 000	0	0		16 000	
1.2		-169 423	42 150 170	41 980 747	42 610 678	-460 508	-629 931	1 847 708	43 828 455	0
1.2	1.2.5	-78 779	31 920 000	31 841 221	32 324 651	-404 651	-483 430	1 596 000	33 437 221	0
1.2	1.2.6	-90 644	5 002 000	4 911 356	5 060 089	-58 089	-148 733	250 100	5 161 456	0
1.2	1.2.7	0	32 170	32 170	29 938	2 232	2 232	1 608	33 778	0
1.2	1.2.8	0	5 196 000	5 196 000	5 196 000	0	0		5 196 000	0
1.3		0	1 408 000	1 408 000	1 299 730	108 270	108 270	70 400	1 478 400	0
1.3	1.3.1	0	1 265 000	1 265 000	1 188 029	76 971	76 971	63 250	1 328 250	0
1.3	1.3.2	0	143 000	143 000	111 701	31 299	31 299	7 150	150 150	0
1.4		0	2 608 000	2 608 000	2 566 931	41 069	41 069		2 728 750	0
1.4	1.4.5	0	2 415 000	2 415 000	2 373 931	41 069	41 069	120 750	2 535 750	0
1.4	1.4.4	0	193 000	193 000	193 000	0	0		193 000	0
1.5		-1 479	36 923	35 444	36 581	342	-1 137		37 202	0
1.5	1.5.3	-1 479	35 174	33 695	34 832	342	-1 137	1 758	35 453	0
1.5	1.5.4	0	1 749	1 749	1 749	0	0		1 749	0
1.6		0	2 463 000	2 463 000	2 136 085	326 915	326 915	0	2 463 000	0
1.6	1.6.3	0	339 000	339 000	336 930	2 070	2 070	0	339 000	0
1.6	1.6.4	0	55 000	55 000	55 000	0	0	0	55 000	0
1.6	1.6.5	0	700 000	700 000	615 993	84 007	84 007	0	700 000	0
1.6	1.6.8	0	175 000	175 000	53 871	121 129	121 129	0	175 000	0
1.6	1.6.9	0	250 000	250 000	191 242	58 758	58 758	0	250 000	0
1.6	1.6.1	0	944 000	944 000	883 049	60 951	60 951	0	944 000	0
1.7	1.7	0	21 039 858	21 039 858	17 675 437	3 364 421	3 364 421	59 492	21 099 350	0
	Summa	-677 598	119 047 928	118 370 330	108 681 872	10 366 056	9 688 458	3 802 556	122 172 886	11 828
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn										
1.1		-30 847	33 493 943	33 463 096	33 325 746	168 197	137 350	1 674 695	35 137 791	2 508
	1.1.1	-30 843	29 401 584	29 370 741	29 301 034	100 550	69 707	1 470 079	30 840 820	0
	1.1.2	0	3 796 947	3 796 947	3 728 410	68 537	68 537	189 847	3 986 794	0
	1.1.3	0	274 739	274 739	272 092	2 647	2 647	13 736	288 475	0
	1.1.4	-4	20 673	20 669	24 210	-3 537	-3 541	1 033	21 702	2 508
1.2		-521 546	49 028 762	48 507 216	46 125 193	2 903 569	2 382 023	2 151 257	50 658 473	0
	1.2.9	-521 546	34 243 451	33 721 905	32 057 571	2 185 880	1 664 334	1 712 172	35 434 077	0
	1.2.1									
	1	0	9 721 911	9 721 911	9 018 664	703 247	703 247	407 045	10 128 956	0
	1.2.1									
	2	0	640 808	640 808	626 366	14 442	14 442	32 040	672 848	0
	1.2.8	0	956 630	956 630	956 630	0	0		956 630	0
	1.2.4	0	3 411 317	3 411 317	3 411 317	0	0		3 411 317	0
	1.2.1									
	0	0	54 645	54 645	54 645	0	0		54 645	0
1.3	1.3	0	2 627 264	2 627 264	2 635 710	-8 446	-8 446	131 363	2 758 627	0
1.4	1.4	0	20 184	20 184	8 925	11 259	11 259	605	20 789	0
1.6		-16 952	4 691 391	4 674 439	3 960 359	731 032	714 080	214 601	4 889 040	0
1.6	1.6.4	-16 952	2 301 081	2 284 129	1 959 849	341 232	324 280	115 054	2 399 183	0
1.6	1.6.3	0	1 990 957	1 990 957	1 601 157	389 800	389 800	99 547	2 090 504	0
1.6	1.6.2	0	202 248	202 248	202 248	0	0		202 248	0
1.6	1.6.1	0	197 105	197 105	197 105	0	0		197 105	0
1.8	1.8	-107 516	5 837 176	5 729 660	5 283 596	553 580	446 064	237 308	5 966 968	0
	Summa	-676 861	95 698 720	95 021 859	91 339 529	4 359 191	3 682 330	4 409 829	99 431 688	2 508
Totalt		-1 412 366	247 648 845	246 236 479	230 263 745	17 385 100	15 972 734	9 846 006	256 082 485	14 336

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2021

Belopp anges i tusentals kronor										
		Ingående överförings belopp 2020	Anslag 2021	Tilldelade medel 2021	Prognos 2021	Avvikelse från anslag	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslagskredit	Tillgängliga medel	Överskridande av anslagskredit
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg										
1.4	1.4.1	0	7 286 296	7 286 296	6 565 953	720 343	720 343	364 314	7 650 610	0
1.6		0	460 048	460 048	353 873	106 175	106 175		460 048	
1.6	1.6.3	0	459 746	459 746	353 571	106 175	106 175	0	459 746	0
	7									
	1.6.2	0	302	302	302	0	0		302	
1.7	1.7	0	513 238	513 238	479 155	34 083	34 083	25 661	538 899	0
4.3	4.3	0	263 395	263 395	183 151	80 244	80 244	13 169	276 564	0
4.4	4.4	0	24 475 898	24 475 898	24 376 382	99 516	99 516	1 223 794	25 699 692	0
	Summa	0	32 998 875	32 998 875	31 958 514	1 040 361	1 040 361	1 626 938	34 625 813	0
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning										
1.1		-3 622	39 518 912	39 515 290	39 773 284	-254 372	-257 994	1 729 645	41 244 935	1 594
	1.1.2	0	34 701 000	34 701 000	34 975 282	-274 282	-274 282	1 657 550	36 358 550	0
	1									
	1.1.1	0	677 000	677 000	691 477	-14 477	-14 477	33 850	710 850	0
	9									
	1.1.2	0	150 100	150 100	132 100	18 000	18 000	7 505	157 605	0
	0									
	1.1.1	0	191 000	191 000	168 880	22 120	22 120	9 550	200 550	0
	5									
	1.1.8	-3 622	192 441	188 819	185 012	7 429	3 807	9 622	198 441	0
	1.1.5	0	231 371	231 371	244 533	-13 162	-13 162	11 568	242 939	1 594
	8									
	1.1.1	0	3 325 000	3 325 000	3 325 000	0	0		3 325 000	
	8									
	1.1.1	0	32 000	32 000	32 000	0	0		32 000	
	7									
	1.1.1	0	19 000	19 000	19 000	0	0		19 000	
	6									
1.2		-632 163	40 472 849	39 840 686	40 663 169	-190 320	-822 483	1 788 950	41 629 636	0
1.2	1.2.5	-483 430	30 748 849	30 265 419	30 952 789	-203 940	-687 370	1 537 550	31 802 969	0
1.2	1.2.6	-148 733	5 028 000	4 879 267	5 014 380	13 620	-135 113	251 400	5 130 667	0
	1.2.7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.2.8	0	4 696 000	4 696 000	4 696 000	0	0	4 696 000		
1.3		0	1 355 000	1 355 000	1 332 000	23 000	23 000	67 750	1 422 750	0
1.3	1.3.1	0	1 115 000	1 115 000	1 085 000	30 000	30 000	55 750	1 170 750	0
1.3	1.3.2	0	240 000	240 000	247 000	-7 000	-7 000	12 000	252 000	0
1.4		0	2 421 000	2 421 000	2 393 670	27 330	27 330		2 533 600	
1.4	1.4.5	0	2 252 000	2 252 000	2 224 670	27 330	27 330	112 600	2 364 600	0
	1.4.4	0	169 000	169 000	169 000	0	0		169 000	
1.5		-1 137	36 868	35 731	37 164	-296	-1 433		37 472	
1.5	1.5.3	-1 137	34 826	33 689	35 122	-296	-1 433	1 741	35 430	0
	1.5.4	0	2 042	2 042	2 042	0	0		2 042	
1.6		0	2 438 000	2 438 000	2 438 000	0	0	0	2 438 000	0
	1.6.3	0	339 000	339 000	339 000	0	0	0	339 000	0
	1.6.4	0	55 000	55 000	55 000	0	0	0	55 000	0
	1.6.5	0	700 000	700 000	700 000	0	0	0	700 000	0
	1.6.8	0	150 000	150 000	150 000	0	0	0	150 000	0
	1.6.9	0	250 000	250 000	250 000	0	0	0	250 000	0
	1.6.1	0	944 000	944 000	944 000	0	0	0	944 000	0
	0									
1.7	1.7	0	7 300 000	7 300 000	7 949 000	-649 000	-649 000	230 000	7 530 000	419 000
	Summa	-636 922	93 542 629	92 905 707	94 586 287	-1 043 658	-1 680 580	3 930 686	96 836 393	420 594
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn										
1.1		0	33 680 849	33 680 849	33 549 622	131 227	131 227	1 684 041	35 364 890	0
	1.1.1	0	29 591 308	29 591 308	29 496 090	95 218	95 218	1 479 565	31 070 873	0
	1.1.2	0	3 789 430	3 789 430	3 753 230	36 200	36 200	189 471	3 978 901	0
	1.1.3	0	276 882	276 882	276 092	790	790	13 844	290 726	0
	1.1.4	0	23 229	23 229	24 210	-981	-981	1 161	24 390	0
1.2		0	47 651 790	47 651 790	45 390 911	2 260 879	2 260 879	2 166 197	49 817 987	0
	1.2.9	0	34 812 947	34 812 947	32 717 022	2 095 925	2 095 925	1 740 647	36 553 594	0
	1.2.1	0	7 865 293	7 865 293	7 699 160	166 133	166 133	393 264	8 258 557	0
	1									
	1.2.1	0	645 735	645 735	646 914	-1 179	-1 179	32 286	678 021	0
	2									
	1.2.8	0	856 517	856 517	856 517	0	0		856 517	0
	1.2.4	0	3 412 406	3 412 406	3 412 406	0	0		3 412 406	0
	1.2.1	0	58 892	58 892	58 892	0	0		58 892	0
	0									
1.3	1.3	-8 446	2 593 662	2 585 216	2 658 586	-64 924	-73 370	129 683	2 714 899	0
1.4	1.4	0	14 784	14 784	7 200	7 584	7 584	443	15 227	0
1.6		0	5 366 856	5 366 856	5 090 030	276 826	276 826	245 173	5 612 029	654 141
1.6	1.6.4	0	2 226 528	2 226 528	1 161 714	1 064 814	1 064 814	111 326	2 337 854	0
	1.6.2	0	2 676 955	2 676 955	3 484 943	-787 988	-787 988	133 847	2 810 802	654 141
	1.6.3	0	198 355	198 355	198 355	0	0		198 355	
	1.6.1	0	265 018	265 018	265 018	0	0		265 018	
1.8	1.8	0	5 180 666	5 180 666	4 676 222	504 444	504 444	259 033	5 439 699	0
	Summa	-8 446	94 488 607	94 480 161	91 372 571	3 116 036	3 107 590	4 484 570	98 964 731	654 141
Totalt		-645 368	221 030 111	220 384 743	217 917 372	3 112 739	2 467 371	10 042 194	230 426 937	1 074 735

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2022

Belopp anges i tusentals kronor										
		Ingående överförings belopp 2021	Anslag 2022	Tilldelade medel 2022	Prognos 2022	Avvikelse från anslag	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslags-kredit	Tillgängliga medel	Över-skridande av anslags-kredit
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg										
1.4	1.4.1	0	7 062 698	7 062 698	6 896 953	165 745	165 745	353 134	7 415 832	0
1.6		0	8 275	8 275	4 563	3 712	3 712	0	8 275	0
1.6	1.6.37	0	8 000	8 000	4 344	3 656	3 656	0	8 000	0
1.6.27		0	275	275	219	56	56	0	275	0
1.7	1.7	0	518 278	518 278	512 118	6 160	6 160	25 913	544 191	0
4.3	4.3	0	263 395	263 395	190 898	72 497	72 497	13 169	276 564	0
4.4	4.4	0	24 367 716	24 367 716	24 883 222	-515 506	-515 506	1 218 385	25 886 101	0
	Summa	0	32 220 362	32 220 362	32 487 754	-267 392	-267 392	1 610 601	33 830 963	0
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning										
1.1		-288 759	36 616 887	36 328 128	38 221 235	-1 604 348	-1 893 107	1 667 994	37 996 122	158 905
1.1.21		-274 282	31 940 000	31 665 718	33 387 472	-1 447 472	-1 721 754	1 597 000	33 262 718	124 754
1.1.19		-14 477	658 000	643 523	695 478	-37 478	-51 955	32 900	678 423	19 055
1.1.20		0	139 100	139 100	134 100	5 000	5 000	6 955	146 055	0
1.1.15		0	197 000	197 000	180 729	16 271	16 271	9 850	206 850	0
1.1.8		0	196 120	196 120	187 884	8 236	8 236	9 806	205 926	0
1.1.5		0	229 667	229 667	256 246	-26 579	-26 579	11 483	241 150	15 096
1.1.18		0	3 196 000	3 196 000	3 316 418	-120 418	-120 418	3 196 000	0	0
1.1.17		0	42 000	42 000	45 616	-3 616	-3 616	0	42 000	0
1.1.16		0	19 000	19 000	17 292	1 708	1 708	0	19 000	0
1.2		-822 483	38 622 000	37 799 517	38 993 012	-371 012	-1 193 495	1 712 150	39 511 667	0
1.2.5		-687 370	29 243 000	28 555 630	29 597 483	-354 483	-1 041 853	1 462 150	30 017 780	0
1.2.6		-135 113	5 000 000	4 864 887	4 940 043	59 957	-75 156	250 000	5 114 887	0
1.2.7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.8		0	4 379 000	4 379 000	4 455 486	-76 486	-76 486	4 379 000	0	0
1.3		-7 000	1 370 000	1 363 000	1 383 000	-13 000	-20 000	68 500	1 431 500	58 560
1.3.1		0	1 041 000	1 041 000	986 000	55 000	55 000	52 050	1 093 050	0
1.3.2		-7 000	329 000	322 000	397 000	-68 000	-75 000	16 450	338 450	58 560
1.4		0	2 298 000	2 298 000	2 267 748	30 252	30 252	2 405 200	0	0
1.4.5		0	2 144 000	2 144 000	2 116 844	27 156	27 156	107 200	2 251 200	0
1.4.4		0	154 000	154 000	150 904	3 096	3 096	0	154 000	0
1.5		-1 433	36 027	34 594	36 581	-554	-1 987	0	36 314	0
1.5.3		-1 433	34 408	32 975	34 679	-271	-1 704	1 720	34 695	0
1.5.4		0	1 619	1 619	1 902	-283	-283	0	1 619	0
1.6		0	1 494 000	1 494 000	1 494 000	0	0	0	1 494 000	0
1.6.3		0	339 000	339 000	339 000	0	0	0	339 000	0
1.6.4		0	55 000	55 000	55 000	0	0	0	55 000	0
1.6.5		0	700 000	700 000	700 000	0	0	0	700 000	0
1.6.8		0	150 000	150 000	150 000	0	0	0	150 000	0
1.6.9		0	250 000	250 000	250 000	0	0	0	250 000	0
1.6.10		0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.7		0	961 000	961 000	944 000	17 000	17 000	48 050	1 009 050	0
	Summa	-1 119 675	81 397 914	80 278 239	83 339 576	-1 941 662	-3 061 337	3 605 614	83 883 853	217 455
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn										
1.1		-981	33 772 761	33 771 780	33 730 964	41 797	40 816	1 688 636	35 460 416	509
1.1.1		0	29 717 870	29 717 870	29 650 429	67 441	67 441	1 485 893	31 203 763	0
1.1.2		0	3 747 449	3 747 449	3 772 868	-25 419	-25 419	187 372	3 934 821	0
1.1.3		0	283 935	283 935	283 457	478	478	14 196	298 131	0
1.1.4		-981	23 507	22 526	24 210	-703	-1 684	1 175	23 701	509
1.2		-1 179	47 876 095	47 874 916	48 394 954	-518 859	-520 038	2 178 878	50 053 794	0
1.2.9		0	34 744 567	34 744 567	35 357 621	-613 054	-613 054	1 737 228	36 481 795	0
1.2.11		0	8 176 146	8 176 146	8 050 761	125 385	125 385	408 807	8 584 953	0
1.2.12		-1 179	656 877	655 698	665 389	-8 512	-9 691	32 843	688 541	0
1.2.8		0	766 518	766 518	749 275	17 243	17 243	0	766 518	0
1.2.4		0	3 472 947	3 472 947	3 512 425	-39 478	-39 478	0	3 472 947	0
1.2.10		0	59 040	59 040	59 483	-443	-443	0	59 040	0
1.3		-73 370	2 701 059	2 627 689	2 752 176	-51 117	-124 487	135 052	2 762 741	0
1.4		0	14 784	14 784	8 460	6 324	6 324	443	15 227	0
1.6		0	5 700 197	5 700 197	5 894 846	-194 649	-194 649	261 775	5 961 972	1 548 142
1.6.4		0	1 785 949	1 785 949	245 401	1 540 548	1 540 548	89 297	1 875 246	0
1.6.2		0	3 449 569	3 449 569	5 170 189	-1 720 620	-1 720 620	172 478	3 622 047	1 548 142
1.6.3		0	202 316	202 316	49 654	152 662	152 662	0	202 316	0
1.6.1		0	262 363	262 363	429 602	-167 239	-167 239	0	262 363	0
1.8		0	4 653 978	4 653 978	4 513 712	140 266	140 266	232 698	4 886 676	0
	Summa	-75 530	94 718 874	94 643 344	95 295 112	-576 238	-651 768	4 497 482	99 140 826	1 548 651
Totalt		-1 195 205	208 337 150	207 141 945	211 122 442	-2 785 292	-3 980 497	9 713 697	216 855 642	1 766 106

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2023

Belopp anges i tusentals kronor										
		Ingående överförings belopp 2022	Anslag 2023	Tilldelade medel 2023	Prognos 2023	Avvikelse från anslag	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslags-kredit	Tillgängliga medel	Över-skriddande av anslags-kredit
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg										
1.4	1.4.1	0	7 274 136	7 274 136	7 103 862	170 274	170 274	363 706	7 637 842	0
1.6		0	8 613	8 613	4 474	4 139	4 139	0	8 613	0
1.6	1.6.37	0	8 000	8 000	4 474	3 526	3 526	0	8 000	0
1.6	1.6.27	0	613	613	0	613	613	0	613	0
1.7	1.7	0	525 353	525 353	529 648	-4 295	-4 295	26 267	551 620	0
4.3	4.3	0	264 395	264 395	193 144	71 251	71 251	13 219	277 614	0
4.4	4.4	-515 506	24 201 400	23 685 894	24 932 792	-731 392	-1 246 898	1 210 070	24 895 964	36 828
	Summa	-515 506	32 273 897	31 758 391	32 763 920	-490 023	-1 005 529	1 613 262	33 371 653	36 828
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning										
1.1		-3 949 980	37 245 597	33 295 617	39 694 590	-2 448 993	-6 398 973	1 696 979	34 992 596	4 576 604
	1.1.21	-3 796 011	32 483 000	28 686 989	34 691 082	-2 208 082	-6 004 093	1 624 150	30 311 139	4 379 943
	1.1.19	-91 395	667 000	575 605	711 091	-44 091	-135 486	33 350	608 955	102 136
	1.1.20	0	143 100	143 100	138 100	5 000	5 000	7 155	150 255	0
	1.1.15	0	208 000	208 000	187 084	20 916	20 916	10 400	218 400	0
	1.1.8	0	203 928	203 928	191 261	12 667	12 667	10 196	214 124	0
	1.1.5	-62 574	234 569	171 995	278 248	-43 679	-106 253	11 728	183 723	94 525
	1.1.18	0	3 219 000	3 219 000	3 410 804	-191 804	-191 804	3 219 000	0	0
	1.1.17	0	66 000	66 000	70 932	-4 932	-4 932	66 000	0	0
	1.1.16	0	21 000	21 000	15 988	5 012	5 012	21 000	0	0
1.2		-1 535 430	37 962 000	36 426 570	38 972 563	-1 010 563	-2 545 993	1 695 850	38 122 420	771 760
1.2	1.2.5	-1 502 722	28 843 000	27 340 278	29 554 188	-711 188	-2 213 910	1 442 150	28 782 428	771 760
	1.2.6	-32 708	5 074 000	5 041 292	5 046 432	27 568	-5 140	253 700	5 294 992	0
	1.2.7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.2.8	0	4 045 000	4 045 000	4 371 943	-326 943	-326 943	4 045 000	0	0
1.3		-207 000	1 423 000	1 216 000	1 524 000	-101 000	-308 000	71 150	1 287 150	381 900
1.3	1.3.1	0	901 000	901 000	801 000	100 000	100 000	45 050	946 050	0
	1.3.2	-207 000	522 000	315 000	723 000	-201 000	-408 000	26 100	341 100	381 900
1.4		0	2 412 000	2 412 000	2 292 884	119 116	119 116	2 523 150	0	0
1.4	1.4.5	0	2 223 000	2 223 000	2 124 683	98 317	98 317	111 150	2 334 150	0
	1.4.4	0	189 000	189 000	168 201	20 799	20 799	189 000	0	0
1.5		-2 263	34 156	31 893	35 902	-1 746	-4 009	32 487	33 547	1 457
1.5	1.5.3	-2 263	33 096	30 833	33 944	-848	-3 111	1 654	32 487	1 457
	1.5.4	0	1 060	1 060	1 958	-898	-898	1 060	0	0
1.6		0	1 494 000	1 494 000	1 494 000	0	0	1 494 000	0	0
	1.6.3	0	339 000	339 000	339 000	0	0	339 000	0	0
	1.6.4	0	55 000	55 000	55 000	0	0	55 000	0	0
	1.6.5	0	700 000	700 000	700 000	0	0	700 000	0	0
	1.6.8	0	150 000	150 000	150 000	0	0	150 000	0	0
	1.6.9	0	250 000	250 000	250 000	0	0	250 000	0	0
	1.6.10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.7	1.7	0	1 178 000	1 178 000	1 164 000	14 000	14 000	58 900	1 236 900	0
	Summa	-5 694 673	81 748 753	76 054 080	85 177 939	-3 429 186	-9 123 859	3 635 683	79 689 763	5 731 721
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn										
1.1		-53 301	33 879 412	33 826 111	33 938 972	-59 560	-112 861	1 693 969	35 520 080	1 915
	1.1.1	0	29 807 097	29 807 097	29 824 445	-17 348	-17 348	1 490 354	31 297 451	0
	1.1.2	-50 914	3 758 701	3 707 787	3 795 011	-36 310	-87 224	187 935	3 895 722	0
	1.1.3	0	290 107	290 107	295 306	-5 199	-5 199	14 505	304 612	0
	1.1.4	-2 387	23 507	21 120	24 210	-703	-3 090	1 175	22 295	1 915
1.2		-1 409 556	50 661 869	49 252 313	51 172 784	-510 915	-1 920 471	2 304 906	51 557 219	406 466
	1.2.9	-1 392 982	36 677 657	35 284 675	37 525 023	-847 366	-2 240 348	1 833 882	37 118 557	406 466
	1.2.11	0	8 707 589	8 707 589	8 579 564	128 025	128 025	435 379	9 142 968	0
	1.2.12	-16 574	712 906	696 332	720 056	-7 150	-23 724	35 645	731 977	0
	1.2.8	0	862 051	862 051	821 226	40 825	40 825	862 051	0	0
	1.2.4	0	3 631 088	3 631 088	3 456 298	174 790	174 790	3 631 088	0	0
	1.2.10	0	70 578	70 578	70 617	-39	-39	70 578	0	0
1.3	1.3	-213 280	2 672 532	2 459 252	2 772 002	-99 470	-312 750	133 626	2 592 878	179 124
1.4	1.4	0	14 784	14 784	9 184	5 600	5 600	443	15 227	0
1.6		-2 688 955	5 608 214	2 919 259	6 146 117	-537 903	-3 226 858	257 622	3 176 881	3 542 373
1.6	1.6.4	0	601 220	601 220	0	601 220	601 220	30 061	631 281	0
	1.6.2	-2 688 955	4 551 235	1 862 280	5 632 214	-1 080 979	-3 769 934	227 561	2 089 841	3 542 373
	1.6.3	0	38 423	38 423	-119 122	157 545	157 545	38 423	0	0
	1.6.1	0	417 336	417 336	633 025	-215 689	-215 689	417 336	0	0
1.8	1.8	0	4 416 454	4 416 454	4 220 329	196 125	196 125	220 822	4 637 276	0
	Summa	-4 365 092	97 253 265	92 888 173	98 259 388	-1 006 123	-5 371 215	4 611 388	97 499 561	4 129 878
Totalt		-11 310 958	211 564 092	200 253 134	216 547 682	-4 983 590	-16 294 548	9 874 743	210 127 877	10 679 185

Sammanfattande tabell över anslagsuppföljning inom Försäkringskassans ansvarsområde 2024

Belopp anges i tusentals kronor			Ingående överförings belopp 2023	Anslag 2024	Tilldelade medel 2024	Prognos 2024	Avvikelse från anslag	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslagskredit	Tillgängliga medel	Överskridande av anslagskredit
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg											
1.4	1.4.1	Statlig tandvårdsstöd	0	7 523 763	7 523 763	7 316 978	206 785	206 785	376 188	7 899 951	0
1.6		Bidrag till folkhälsa och sjukvård	0	8 613	8 613	40 737	-32 124	-32 124	0	8 613	0
1.6	1.6.37	Smittbärapenning	0	8 000	8 000	4 603	3 397	3 397	0	8 000	0
	1.6.27	Statlig ålderspensionsavgift för smittbärapenning	0	613	613	36 134	-35 521	-35 521	0	613	0
1.7	1.7	Sjukvård i internationella förhållanden	-4 295	535 903	531 608	547 871	-11 968	-16 263	26 795	558 403	0
4.3	4.3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	0	266 395	266 395	195 311	71 084	71 084	13 319	279 714	0
4.4	4.4	Kostnader för statlig assistansersättning	-1 246 898	24 227 400	22 980 502	25 009 458	-782 058	-2 028 956	1 211 370	24 191 872	817 586
		Summa	-1 251 193	32 562 074	31 310 881	33 110 355	-548 281	-1 799 474	1 627 672	32 938 553	817 586
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning											
1.1		Sjukpenning och rehabilitering m.m.	-3 949 980	37 245 597	33 295 617	39 694 590	-2 448 993	-6 398 973	1 696 979	34 992 596	4 576 604
	1.1.21	Sjukpenning	-3 796 011	32 483 000	28 686 989	34 691 082	-2 208 082	-6 004 093	1 624 150	30 311 139	4 379 943
	1.1.19	Rehabiliteringspenning	-91 395	667 000	575 605	711 091	-44 091	-135 486	33 350	608 955	102 136
	1.1.20	Arbetslöshetsbidrag m.m.	0	143 100	143 100	138 100	5 000	5 000	7 155	150 255	0
	1.1.15	Närstående penning	0	208 000	208 000	187 084	20 916	20 916	10 400	218 400	0
	1.1.8	Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	0	203 928	203 928	191 261	12 667	12 667	10 196	214 124	0
	1.1.5	Boendestöd	-62 574	234 569	171 995	278 248	-43 679	-106 253	11 728	183 723	94 525
	1.1.18	Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	0	3 219 000	3 219 000	3 410 804	-191 804	-191 804	0	3 219 000	0
	1.1.17	Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	0	66 000	66 000	70 932	-4 932	-4 932	0	66 000	0
	1.1.16	Statlig ålderspensionsavgift för närstående penning	0	21 000	21 000	15 988	5 012	5 012	0	21 000	0
1.2		Aktivitets- och sjukersättning m.m.	-1 535 430	37 962 000	36 426 570	38 972 563	-1 010 563	-2 545 993	1 695 850	38 122 420	771 760
1.2	1.2.5	Aktivitets- och sjukersättning	-1 502 722	28 843 000	27 340 278	29 554 188	-711 188	-2 213 910	1 442 150	28 782 428	771 760
	1.2.6	Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättning	-32 708	5 074 000	5 041 292	5 046 432	27 568	-5 140	253 700	5 294 992	0
	1.2.7	Kostnader för vissa personer med aktivitets- och sjukersättning	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.2.8	Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättning	0	4 045 000	4 045 000	4 371 943	-326 943	-326 943	0	4 045 000	0
1.3		Merkostnadsersättning och handikappersättning	-207 000	1 423 000	1 216 000	1 524 000	-101 000	-308 000	71 150	1 287 150	381 900
1.3	1.3.1	Handikappersättning	0	901 000	901 000	801 000	100 000	100 000	45 050	946 050	0
	1.3.2	Merkostnadsersättning	-207 000	522 000	315 000	723 000	-201 000	-408 000	26 100	341 100	381 900
1.4		Arbetskedersättning m.m.	0	2 412 000	2 412 000	2 292 884	119 116	119 116	0	2 523 150	0
1.4	1.4.5	Arbetskedelivranta	0	2 223 000	2 223 000	2 124 683	98 317	98 317	111 150	2 334 150	0
	1.4.4	Statlig ålderspensionsavgift för arbetskedelivranta	0	189 000	189 000	168 201	20 799	20 799	0	189 000	0
1.5		Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	-2 263	34 156	31 893	35 902	-1 746	-4 009	0	33 547	0
1.5	1.5.3	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	-2 263	33 096	30 833	33 944	-848	-3 111	1 654	32 487	1 457
	1.5.4	Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	0	1 060	1 060	1 958	-898	-898	0	1 060	0
1.6		Bidrag för sjukvårdsprocessen	0	1 494 000	1 494 000	1 494 000	0	0	0	1 494 000	0
	1.6.3	Finansstöd samordning genom samordningsförbund	0	339 000	339 000	339 000	0	0	0	339 000	0
	1.6.4	Medicinsk service	0	55 000	55 000	55 000	0	0	0	55 000	0
	1.6.5	Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	0	700 000	700 000	700 000	0	0	0	700 000	0
	1.6.8	Arbetsplatsinriktad rehabiliteringsstöd	0	150 000	150 000	150 000	0	0	0	150 000	0
	1.6.9	Forsäkringsmedicinska utredningar	0	250 000	250 000	250 000	0	0	0	250 000	0
	1.6.10	Bidrag till hälso- och sjukvården	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.7	1.7	Ersättning för höga sjukvårdskostnader	0	1 178 000	1 178 000	1 164 000	14 000	14 000	58 900	1 236 900	0
		Summa	-5 694 673	81 748 753	76 054 080	85 177 939	-3 429 186	-9 123 859	3 635 683	79 689 763	5 731 721
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn											
1.1		Barnbidrag	-981	33 772 761	33 771 780	33 730 964	41 797	40 816	1 688 636	35 460 416	509
	1.1.1	Allmänt barnbidrag	0	29 717 870	29 717 870	29 650 429	67 441	67 441	1 485 893	31 203 763	0
	1.1.2	Flerbarnstillägg	0	3 747 449	3 747 449	3 772 868	-25 419	-25 419	187 372	3 934 821	0
	1.1.3	Förtänt barnbidrag	0	283 935	283 935	283 457	478	478	14 196	298 131	0
	1.1.4	Tilläggsbelopp vid familjeförmån	-981	23 507	22 526	24 210	-703	-1 684	1 175	23 701	509
1.2		Föräldraförsäkring	-1 179	47 876 095	47 874 916	48 394 954	-518 859	-520 038	2 178 878	50 053 794	0
	1.2.9	Föräldrapenning	0	34 744 567	34 744 567	35 357 621	-613 054	-613 054	1 737 228	36 481 795	0
	1.2.11	Tillfällig föräldrapenning	0	8 176 146	8 176 146	8 050 761	125 385	125 385	408 807	8 584 953	0
	1.2.12	Gravidtetspenning	-1 179	656 877	655 698	665 389	-8 512	-9 691	32 843	688 541	0
	1.2.8	Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	0	766 518	766 518	749 275	17 243	17 243	0	766 518	0
	1.2.4	Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	0	3 472 947	3 472 947	3 512 425	-39 478	-39 478	0	3 472 947	0
	1.2.10	Statlig ålderspensionsavgift för gravidtetspenning	0	59 040	59 040	59 483	-443	-443	0	59 040	0
1.3	1.3	Underhållsstöd	-73 370	2 701 059	2 627 689	2 752 176	-51 117	-124 487	135 052	2 762 741	0
1.4	1.4	Adoptionsbidrag	0	14 784	14 784	8 460	6 324	6 324	443	15 227	0
1.6		Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	0	5 700 197	5 700 197	5 894 846	-194 649	-194 649	261 775	5 961 972	1 548 142
1.6	1.6.4	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	0	1 785 949	1 785 949	245 401	1 540 548	1 540 548	89 297	1 875 246	0
	1.6.2	Omvårdnadsbidrag	0	3 449 569	3 449 569	5 170 189	-1 720 620	-1 720 620	172 478	3 622 047	1 548 142
	1.6.3	Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	0	202 316	202 316	49 654	152 662	152 662	0	202 316	0
	1.6.1	Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	0	262 363	262 363	429 602	-167 239	-167 239	0	262 363	0
1.8	1.8	Bostadsbidrag	0	4 653 978	4 653 978	4 513 712	140 266	140 266	232 698	4 886 676	0
		Summa	-75 530	94 718 874	94 643 344	95 295 112	-576 238	-651 768	4 497 482	99 140 826	1 548 651
Totalt											

Utgifter inom socialförsäkringen m.m.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Statligt tandvårdsstöd

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	5 955 696	6 565 953	6 896 953	7 103 862	7 316 978
Högekostnadsskydd	4 036 515	4 405 755	4 694 756	4 868 987	5 049 446
Allmänt tandvårdsbidrag	1 873 905	2 101 105	2 138 056	2 166 678	2 195 093
Särskilt tandvårdsbidrag	48 405	59 094	64 142	68 197	72 438

Bidrag till folkhälsa och sjukvård

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	126 617	353 873	4 563	4 474	40 737
Smittbärappening, tkr	75 254	353 571	4 344	4 474	4 603
Statlig ålderspensionsavgift för smittbärappening	51 363	302	219	0	36 134

Sjukvård i internationella förhållanden. Anslagspost 1, Sjukvård i internationella förhållanden

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	495 370	479 155	512 118	529 648	547 871
Konventionsvård, tkr	154 704	162 150	170 257	178 770	187 709
Turistvård, tkr	36 283	12 366	37 097	37 097	37 097
Pensionärvård, tkr	296 146	296 330	296 330	305 220	314 377
Sjuk- och tandvårdstjänster, tkr	8 236	8 310	8 434	8 561	8 689

Bilstöd till personer med funktionsnedsättning

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	136 212	183 151	190 898	193 144	195 311
Grundbidrag	13 887	18 063	18 063	18 063	18 063
Anskaffningsbidrag	3 453	4 826	4 996	5 152	5 318
Anpassningsbidrag	93 995	118 571	125 480	126 903	128 571
Tilläggsbidrag	24 827	41 691	42 359	43 026	43 359
Övrigt (återkrav)	50				

Kostnader för statlig assistansersättning

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	23 528 449	24 376 382	24 883 222	24 932 792	25 009 458
Inbetalningar från kommunerna, tkr	4 452 662	4 547 010	4 560 929	4 547 063	4 539 123
Total utbetald assistansersättning, tkr	27 981 111	28 923 392	29 444 151	29 479 855	29 548 581
Antal personer, årsgenomsnitt	13 940	13 798	13 595	13 355	13 136
Assistanstimmar/vecka och person, årsgenomsnitt	130	130	131	132	132
Assistanstimmar/månad och person, årsgenomsnitt	562	565	568	570	572
Medelersättning/tim (inkl admkostn), årsgenomsnitt	307	318	323	328	333

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Sjukpenning och rehabilitering m.m.

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	42 356 430	39 773 284	38 221 235	38 348 824	39 694 590
Sjukpenning, tkr	36 940 885	34 975 282	33 387 472	34 220 257	34 691 082
Sjukpenningstalet	9,3	8,9	8,8	8,7	8,7
Ohälsotalet	22,6	21,6	20,7	20,3	20,0
Antal nettodagar	53 249 249	52 147 183	51 854 177	51 689 728	51 758 495
Medelersättning, kr/dag	628	637	644	651	660
Rehabiliteringspenning, tkr	668 931	691 477	695 478	701 440	711 091
Antal nettodagar	1 286 651	1 319 508	1 312 094	1 307 933	1 309 673
Medelersättning, kr/dag	516	524	530	536	543
Arbetshjälpmedel m.m.	130 285	132 100	134 100	136 100	138 100
Närståendepenning, tkr	164 317	168 880	180 729	183 149	187 084
Antal ersättningsdagar med närståendepenning.	159 640	162 726	172 908	172 908	172 908
Medelersättning/dag i närståendepenning, kr.	1 029	1 038	1 045	1 059	1 082
Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall, tkr	177 521	185 012	187 884	189 877	191 261
Boendetillägg, tkr	224 491	244 533	256 246	267 431	278 248
Statlig ålderspensionsavgift sjukpenning	4 034 000	3 325 000	3 316 418	2 574 345	3 410 804
Statlig ålderspensionsavgift rehabiliteringspenning	0	32 000	45 616	59 677	70 932
Statlig ålderspensionsavgift närståendepenning	16 000	19 000	17 292	16 548	15 988

Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	42 610 678	40 663 169	38 993 012	38 420 899	38 972 563
Aktivitets- och sjukersättning, tkr	32 324 651	30 952 789	29 597 483	29 396 869	29 554 188
Medelantal personer med AE	32 324 651	30 952 789	29 597 483	29 396 869	29 554 188
Antal personer med AE i december	31 313	30 403	29 770	29 133	28 523
Inflöde AE	30 941	30 321	29 695	29 064	28 514
Utflöde AE	7 626	7 864	7 959	7 949	7 949
Medelantal personer med SE	7 859	8 530	8 587	8 585	8 182
Antal personer med SE i december	240 954	227 055	215 006	210 748	207 506
Inflöde SE	234 274	221 393	209 637	212 385	202 498
Utflöde SE	8 768	8 432	8 341	8 521	8 401
Medelantal inkomstrel	22 455	20 609	20 014	4 656	19 438
Anslagsbelastning inkomstrel	185 580	175 486	166 842	163 505	160 880
Bostadstillägg till personer med SA, tkr	18 904 590	19 185 711	17 869 280	17 247 537	16 864 174
Bostadstillägg SA, tkr	5 060 089	5 014 380	4 940 043	5 001 552	5 046 432
Antal personer med BT i december	5 060 089	5 014 380	4 940 043	5 001 552	5 046 432
Kostnader för vissa personer med SA, tkr	113 851	111 977	108 752	110 184	106 954
Statlig ålderspensionsavgift, tkr	29 938	0	0	0	0

Merkostnadsersättning och handikappersättning

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	1 299 730	1 332 000	1 383 000	1 446 000	1 524 000
Handikappersättningar, tkr	1 188 029	1 085 000	986 000	891 000	801 000
Antal personer med handikappersättning, årsgenomsnitt	1 188 029	1 085 000	986 000	891 000	801 000
Antal personer med handikappersättning 69%, dec	55 476	50 712	45 948	41 184	36 420
Antal personer med handikappersättning 53%, dec	10 039	8 999	7 959	6 919	5 879
Antal personer med handikappersättning 36%, dec	8 595	7 743	6 891	6 039	5 187
Genomsnittligt antal Pbb per handikappersättning, årsgenomsnitt	34 658	31 786	28 914	26 042	23 170
Merkostnadsersättningar, tkr	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44

Arbetskadeersättningar m.m.

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	2 566 931	2 393 670	2 267 748	2 290 623	2 292 884
Ersättningar enligt LAF+YFL +Övriga totalt, tkr	2 373 931	2 224 670	2 116 844	2 128 781	2 124 683
Arbetskadeförsäkring (LAF), tkr	2 029 125	1 903 389	1 815 019	1 845 419	1 858 790
Yrkesskadeförsäkring (YFL), tkr	237 748	220 815	206 647	193 471	181 291
Övriga ersättningar enligt LAF och YFL, tkr	107 057	100 466	95 178	89 890	84 602
Statlig ålderspensionsavgift, tkr	193 000	169 000	150 904	161 842	168 201

Ersättning inom det statliga personskadeskyddet

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	36 581	37 164	36 581	36 173	35 902
Förmånerna totalt, tkr	34 832	35 122	34 679	34 312	33 944
Lag om statligt personskadeskydd (LSP), tkr	15 236	16 397	16 984	17 646	18 308
Äldre skador, tkr	18 589	17 734	16 680	15 626	14 572
Skadeståndslivräntor, tkr	1 007	991	1 016	1 040	1 064
Statlig ålderspensionsavgift, tkr	1 749	2 042	1 902	1 861	1 958

Bidrag för sjukskrivningsprocessen

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	2 136 085	2 438 000	1 494 000	1 494 000	1 494 000
Finansiell samordning genom samordningsförbund, tkr	336 930	339 000	339 000	339 000	339 000
Medicinsk service, tkr	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan FK och AF, tkr	615 993	700 000	700 000	700 000	700 000
Finansiell samordning genom samordningsförbund, tkr	53 871	150 000	150 000	150 000	150 000
Arbetsplatsnära stöd, tkr	191 242	250 000	250 000	250 000	250 000
Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd, tkr	883 049	944 000	0	0	0
Försäkringsmedicinska utredningar, tkr	2 136 085	2 438 000	1 494 000	1 494 000	1 494 000
Bidrag till hälso- och sjukvården, tkr	336 930	339 000	339 000	339 000	339 000

Ersättning för höga sjuklönekostnader

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	17 675 437	7 949 000	944 000	1 152 000	1 164 000

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Barnbidrag

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	33 325 746	33 549 622	33 730 964	33 837 479	33 938 972
Allmänt barnbidrag	29 301 034	29 496 090	29 650 429	29 739 454	29 824 445
Flerbarnstillägg	3 728 410	3 753 230	3 772 868	3 784 196	3 795 011
Förlängt barnbidrag	272 092	276 092	283 457	289 619	295 306
Tilläggsbelopp vid familjeförmån	24 210	24 210	24 210	24 210	24 210

Föräldraförsäkring

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	46 125 193	45 390 911	48 394 954	49 407 348	51 172 784
Föräldrapenning, tkr	32 057 571	32 717 022	35 357 621	36 333 607	37 525 023
Antal nettodagar	52 896 872	51 963 171	55 350 626	55 483 469	55 823 352
Antal nettodagar, män	16 382 858	16 422 511	17 769 310	18 110 295	18 471 204
Antal nettodagar, kvinnor	36 514 014	35 540 660	37 581 316	37 373 174	37 352 149
Medelersättning, kr/dag	610	629	638	654	671
Medelersättning, män, kr/dag	718	741	751	771	791
Medelersättning, kvinnor, kr/dag	564	580	587	601	615
Tillfällig föräldrapenning, tkr	9 018 664	7 699 160	8 050 761	8 258 848	8 579 564
Antal ersättningsdagar med tillfällig föräldrapenning.	9 185 109	7 598 263	7 780 244	7 803 371	7 892 652
Medelersättning/dag i tillfällig föräldrapenning, kr.	982	1 013	1 035	1 058	1 087
Graviditetspenning, tkr	956 630	856 517	749 275	736 366	821 226
Antal nettodagar	626 366	646 914	665 389	686 372	720 056
Medelersättning, kr	979 583	986 528	991 568	998 735	1 019 314
Statlig ålderspensionsavgift, tillfällig föräldrapenning, tkr	639	656	671	687	706
Statlig ålderspensionsavgift, föräldrapenning, tkr	956 630	856 517	749 275	736 366	821 226
Statlig ålderspensionsavgift, graviditetspenning, tkr	3 411 317	3 412 406	3 512 425	3 326 490	3 456 298

Underhållsstöd

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	2 635 710	2 658 586	2 752 176	2 761 325	2 772 002
Bruttoutbetalning, tkr	3 766 336	3 802 470	3 882 052	3 877 193	3 873 862
Inbetalningar från återbetalningsskyldiga, tkr	763 094	776 352	762 344	748 336	734 328
Inbetalningar från Kronofogdemyndigheten, tk	367 532	367 532	367 532	367 532	367 532
Antal barn med underhållsstöd (inkl förlängt stöd)	174 513	170 499	168 624	167 106	166 104
Genomsnittligt bidrag, utbetalt per barn och månad, kr	1 798	1 858	1 918	1 933	1 943
Debiterat per barn och år, kr	8 027	8 216	8 307	8 383	8 433
Återbetalningsgrad (exkl. från KFM), andel av debiterad inbetalning	0,54	0,55	0,54	0,53	0,52

Adoptionsbidrag

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	8 925	7 200	8 460	9 120	9 184
Antal adoptionsbidrag	119	96	113	122	122
Medelersättning, kr	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000

Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	3 960 359	5 090 030	5 894 846	6 110 280	6 146 117
Vårdbidrag, tkr	1 959 849	1 161 714	245 401	113 731	0
Omvårdnadsbidrag, tkr	1 601 157	3 464 943	5 170 189	5 519 570	5 632 214
Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag, tkr	202 248	198 355	49 654	-25 094	-119 122
Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag, tkr	197 105	265 018	429 602	502 073	633 025

Bostadsbidrag

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslaget totalt, tkr	5 283 596	4 676 222	4 513 712	4 382 721	4 220 329
Preliminärt bostadsbidrag, Barnhushåll, tkr	4 835 762	4 787 300	4 648 529	4 521 504	4 347 750
Preliminärt bostadsbidrag, Hushåll utan barn, tkr	320 422	340 075	329 935	327 090	327 314
Summa preliminärt bostadsbidrag, tkr	5 156 184	5 127 375	4 978 464	4 848 594	4 675 064
Antal barnhushåll, i genomsnitt under året	138 307	138 928	133 878	129 818	124 848
Antal hushåll utan barn, i genomsnitt under året	26 681	27 613	26 170	25 610	25 298
Summa Antal hushåll, i genomsnitt under året	164 988	166 541	160 049	155 428	150 146
Genomsnittligt utbetalat bidrag/bidragsmånad, Barnhushåll, kr	3 262	2 872	2 893	2 902	2 902
Genomsnittligt bidrag per bidragsmånad, Hushåll utan barn, kr	1 001	1 026	1 051	1 064	1 078
Utbetalningar av överskjutande belopp, tkr	184 712	184 393	189 454	192 584	195 392
Återbetalningar inkl. kvitningar under året, tkr	-667 339	-667 350	-670 914	-674 472	-678 029
Övrigt (förtida återb., returer, lokala utb., bortskrivning, eftergift), tkr	31 986	31 804	16 708	16 015	27 902
Tilläggsbidrag	578 053	0	0	0	0

Antaganden

Uppgifter från Konjunkturinstitutet. Prognos från december 2020

	2020	2021	2022	2023	2024
Timplöneökning	1,90	2,55	2,33	2,41	2,79
Prisbasbelopp (Pbb)	47 300	47 600	47 900	48 500	49 500
Ränta statsskuldväxlar, 6 mån	-0,15	-0,12	-0,09	-0,07	0,09
Antal sysselsatta, 1 000-tal	5 052	5 059	5 154	5 239	5 293
Antal arbetslösa enligt ILO, 1 000-tal	468	500	451	415	403
Arbetskraften enligt ILO, 1 000-tal	5 520	5 560	5 604	5 654	5 696
Befolkning 15-74 år, 1000-tal	7 541	7 581	7 611	7 641	7 673
Hyrer	1,54				
KPI, skuggindex	336	339	344	350	359

Prognosdatabasen och lathundar finns på konj.se

Uppgifter från Pensionsmyndigheten

	2020	2021	2022	2023	2024
Inkomstindex	183	187	189	197	202

Uppgifter från Statistiska centralbyrån

Befolkningsprognos från april 2020. [Statistikdatabasen och lathundar finns på scb.se](http://statistikdatabasen.se)

Utgifter inom socialförsäkringen m.m. år 2021

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
1.4	1.4.1	359 701	526 514	653 717	489 178	501 927	571 327	475 612	464 512	603 452	602 346	724 750	592 917	6 565 953
1.6		60 025	60 025	60 025	60 025	38 597	30 025	21 454	8 597	4 311	4 311	4 311	2 168	353 873
1.6	1.6.37	60 000	60 000	60 000	60 000	38 571	30 000	21 429	8 571	4 286	4 286	4 286	2 143	353 571
	1.6.27	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	302
1.7	1.7	31 135	31 135	31 135	31 135	31 135	31 135	31 135	31 135	31 135	136 672	31 135	31 135	479 156
4.3	4.3	12 833	13 383	13 933	14 483	14 850	16 133	16 683	10 267	17 967	18 333	18 150	16 133	183 151
4.4	4.4	1 980 909	2 009 165	2 039 515	2 039 120	2 039 252	2 039 275	2 039 630	2 040 057	2 039 842	2 038 459	2 036 467	2 034 692	24 376 382

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
1.1		3 316 445	3 310 415	3 316 000	3 313 435	3 316 215	3 312 164	3 312 499	3 310 619	3 313 935	3 318 929	3 320 003	3 312 623	39 773 284
	1.1.21	3 196 007	3 305 995	3 301 659	3 185 937	2 925 848	2 623 657	2 574 156	2 629 519	2 702 701	2 808 700	2 922 295	2 798 807	34 975 282
	1.1.19	57 520	58 615	59 817	57 557	56 660	54 652	55 079	55 816	57 143	59 236	61 081	58 301	691 477
	1.1.20	14 210	10 125	12 987	12 363	11 188	10 786	10 662	6 287	10 997	11 821	11 399	9 277	132 100
	1.1.15	13 204	10 998	13 380	11 629	15 649	11 904	12 377	15 067	13 851	17 732	19 319	13 768	168 880
	1.1.8	15 253	15 413	15 408	15 478	15 443	15 432	15 450	15 392	15 385	15 443	15 439	15 476	185 012
	1.1.5	20 214	20 316	20 662	20 402	20 372	20 479	20 447	20 310	20 139	20 370	20 283	20 539	244 533
	1.1.18	277 083	277 083	277 083	277 083	277 083	277 083	277 083	277 083	277 083	277 083	277 083	277 083	3 325 000
	1.1.17	2 667	2 667	2 667	2 667	2 667	2 667	2 667	2 667	2 667	2 667	2 667	2 667	32 000
	1.1.16	1 583	1 583	1 583	1 583	1 583	1 583	1 583	1 583	1 583	1 583	1 583	1 583	19 000
1.2		3 451 849	3 444 565	3 433 565	3 417 286	3 402 058	3 386 105	3 380 807	3 371 995	3 361 046	3 350 055	3 337 931	3 325 907	40 663 169
1.2	1.2.5	2 643 451	2 630 050	2 619 219	2 603 683	2 589 492	2 575 501	2 574 948	2 566 198	2 554 235	2 543 291	2 531 788	2 520 933	30 952 789
	1.2.6	417 064	423 182	423 013	422 270	421 233	419 270	414 525	414 464	415 478	415 430	414 810	413 641	5 014 380
	1.2.7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1.2.8	391 333	391 333	391 333	391 333	391 333	391 333	391 333	391 333	391 333	391 333	391 333	391 333	4 696 000
1.3		107 500	107 790	108 080	108 370	108 660	108 950	109 240	109 530	110 320	113 610	117 900	122 050	1 332 000
1.3	1.3.1	94 500	93 790	93 080	92 370	91 660	90 950	90 240	89 530	88 320	87 610	86 900	86 050	1 085 000
	1.3.2	13 000	14 000	15 000	16 000	17 000	18 000	19 000	20 000	22 000	26 000	31 000	36 000	247 000
1.4		203 470	202 109	201 463	200 988	200 637	199 856	199 102	198 444	197 638	197 051	196 548	196 363	2 393 670
1.4	1.4.5	189 387	188 026	187 379	186 905	186 554	185 773	185 019	184 361	183 554	182 968	182 465	182 280	2 224 670
	1.4.4	14 083	14 083	14 083	14 083	14 083	14 083	14 083	14 083	14 083	14 083	14 083	14 083	169 000
1.5		3 117	3 114	3 110	3 106	3 103	3 099	3 095	3 091	3 088	3 084	3 080	3 077	37 164
1.5	1.5.3	2 947	2 943	2 940	2 936	2 932	2 929	2 925	2 921	2 918	2 914	2 910	2 907	35 122
	1.5.4	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170	2 042
1.6		1 005 522	133 087	169 473	106 944	158 481	84 506	127 123	135 469	114 209	103 792	172 280	127 115	2 438 000
	1.6.3	11 486	69 406	3 213	31 690	48 883	3 227	32 082	52 279	477	33 207	52 126	924	339 000
	1.6.4	0	0	55 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55 000
	1.6.5	17 506	34 998	71 414	34 910	74 775	47 394	57 997	57 878	85 048	39 692	74 076	104 311	700 000
	1.6.8	13 645	14 049	19 193	22 147	14 402	11 076	8 852	11 522	9 976	10 845	7 602	6 692	150 000
	1.6.9	28 885	14 634	20 653	18 197	20 419	22 808	28 192	13 791	18 708	20 048	28 476	15 188	250 000
	1.6.10	934 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 000	0	944 000
1.7	1.7	1 821 000	1 950 000	2 228 000	1 950 000	0	0	0	0	0	0	0	0	7 949 000

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
1:1	Barnbidrag	2 786 400	2 786 705	2 798 706	2 812 157	2 832 035	2 844 668	2 710 575	2 727 539	2 752 067	2 908 232	2 804 633	2 805 904	33 549 622
1:1.1	Allmänt barnbidrag	2 440 223	2 450 838	2 463 691	2 439 442	2 457 888	2 469 209	2 445 476	2 458 974	2 476 808	2 454 163	2 465 116	2 474 263	29 496 090
1:1.2	Flerbarnstillägg	308 627	318 389	316 542	318 519	319 547	321 062	255 303	257 325	259 520	438 566	323 457	316 372	3 753 230
1:1.3	Förlängt barnbidrag	15 287	15 813	16 539	52 450	52 455	52 410	7 810	9 156	13 496	13 784	13 664	13 229	276 092
1:1.4	Tilläggsbelopp vid familjeförman	2 263	1 666	1 935	1 745	2 146	1 987	1 987	2 083	2 243	1 720	2 395	2 041	24 210
1:2	Föräldraförsäkring	3 886 151	3 432 147	3 598 143	3 649 483	3 607 307	3 762 683	4 209 011	4 854 418	3 705 095	3 393 648	3 688 550	3 604 275	45 390 911
1:2.9	Föräldrapenning	2 907 526	2 397 938	2 314 220	2 431 567	2 423 336	2 648 422	3 297 221	4 003 556	2 762 439	2 440 627	2 616 823	2 473 345	32 717 022
1:2.11	Tillfällig föräldrapenning	562 270	617 356	870 482	800 479	767 007	695 424	493 844	433 618	528 499	544 051	664 074	722 056	7 699 160
1:2.12	Gravidtetspenning	55 704	56 202	52 790	56 785	56 312	58 186	57 295	56 593	53 506	48 318	47 002	48 222	646 914
1:2.8	Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	71 376	71 376	71 376	71 376	71 376	71 376	71 376	71 376	71 376	71 376	71 376	71 376	856 517
1:2.4	Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	284 367	284 367	284 367	284 367	284 367	284 367	284 367	284 367	284 367	284 367	284 367	284 367	3 412 406
1:2.10	Statlig ålderspensionsavgift för gravidtetspenning	4 908	4 908	4 908	4 908	4 908	4 908	4 908	4 908	4 908	4 908	4 908	4 908	58 892
1:3	1:3 Underhållsstöd	212 650	218 865	213 314	223 534	208 469	206 511	201 772	230 338	235 427	238 162	233 004	236 540	2 658 586
1:4	1:4 Adoptionsbidrag	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	7 200
1:6	1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	355 983	365 832	376 741	388 773	401 997	412 106	423 996	437 715	453 323	470 887	490 482	512 196	5 090 030
1:6	1:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn	123 671	119 961	116 362	112 872	109 485	101 821	94 694	88 065	81 901	76 168	70 836	65 877	1 161 714
1:6	1:6.2 Omvårdnadsbidrag	193 697	207 256	221 764	237 287	253 898	271 670	290 687	311 035	332 808	356 104	381 032	407 704	3 464 943
1:6	1:6.3 Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	16 530	16 530	16 530	16 530	16 530	16 530	16 530	16 530	16 530	16 530	16 530	16 530	198 355
1:6	1:6.1 Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	22 085	22 085	22 085	22 085	22 085	22 085	22 085	22 085	22 085	22 085	22 085	22 085	265 018
1:8	1:8 Bostadsbidrag	400 623	579 761	362 438	347 810	341 211	384 741	364 268	374 007	388 214	378 748	382 350	372 050	4 676 222

Statliga ålderspensionsavgifter

Innehåll

1:6.27	Statlig ålderspensionsavgift för smittbärapenning	153
1:1.16	Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning	154
1:1.17	Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	155
1:1.18	Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	156
1:2.8	Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar	157
1:4.4	Statlig ålderspensionsavgift för arbetsskadelivränta	158
1:5.4	Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	159
1:2.4	Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	160
1:2.8	Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	161
1:2.10	Statlig ålderspensionsavgift för graviditetspenning	162
1:6.3	Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	163
1:6.1	Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	164

Vad är en statlig ålderspensionsavgift?

Från flera anslag i statsbudgeten betalas *statliga ålderspensionsavgifter* (SÅP) till ålderspensionssystemet. Den statliga ålderspensionsavgiften ersätter arbetsgivaravgiften/ egenavgiften vid utbetalning av olika ersättningar, till exempel sjukpenning.

Beräkning av statliga ålderspensionsavgifter

Prognoserna för statliga ålderspensionsavgifter tas fram genom en fast beräkning av utgiftsprognosen, räntan på statsskuldväxlar (6 månader) samt avgiftssatsen.

Regeringen fastställer beloppen som belastar anslagsposterna för de statliga ålderspensionsavgifterna i december året innan. Anslagsbeloppet för resten av prognosperioden består av två delar, dels en preliminär avgift för året, dels ett regleringsbelopp som avser tre år tidigare.

Den preliminära avgiften för transfereringar är i princip 10,21 procent av underlaget. Emellertid betalas inte statliga ålderspensionsavgifter för den del av ersättningen som ligger över ålderspensionssystemets avgiftstak. Därför blir den verkliga avgiftssatsen något lägre och har för de flesta åren den varit strax under 10 procent av de totala utbetalda ersättningarna.

Statliga ålderspensionsavgifter betalas även för pensionsgrundande belopp. Den preliminära avgiften är i dessa fall 18,5 procent av underlaget.

Regleringsbeloppet beräknas genom en avstämning med Pensionsmyndigheten under våren två år efter det år som avstämningen gäller. Vid avstämningen jämförs fastställda pensionsrätter för transfereringar och pensionsgrundande belopp med inbetalda preliminära statliga ålderspensionsavgifter för året. Skillnaden räknas upp med tre års ränta. Olika räntesatser används för de regleringsbelopp som ska föras till premiepensionssystemet respektive inkomstpensionssystemet. De räntesatser som används avser det år avstämningen gäller.

Vid avstämningen av 2018 års statliga ålderspensionsavgifter blev avgiftssatsen 9,84 procent för utbetalda transfereringar. Vid prognoserna tillämpas denna avgiftssats för samtliga år under prognosperioden från och med 2018. För inkomstgrundade aktivitets- och sjukersättningar blev avgiftssatsen 17,83 procent år 2018.

Anslagsposter med statliga ålderspensionsavgifter

Ett antal anslag i statsbudgeten belastas med statliga ålderspensionsavgifter. Försäkringskassan ansvarar för cirka hälften av dem. I de flesta fall redovisas de statliga ålderspensionsavgifterna på egna anslagsposter inom samma anslag som respektive ersättning. Några anslag har flera anslagsposter som avser statliga ålderspensionsavgifter.

Sammantaget ansvarar Försäkringskassan år 2021 för 12 anslagsposter som avser statliga ålderspensionsavgifter. Dessa kan delas in i två kategorier beroende på hur de statliga ålderspensionsavgifterna förhåller sig till den anslagspost där den ersättning som utgör underlag för avgiften redovisas. Tabellen nedan redovisar anslagsposterna fördelat på dessa kategorier.

Försäkringskassans anslagposter för SÅP	Anslagposter för motsvarande ersättningar
<i>Kategori 1</i>	
9-1:6.27 SÅP för Smittbärarpenning	9-1:6.37 Smittbärarpenning
10-1:1.18 SÅP för sjukpenning	10-1:1.21 Sjukpenning
10-1:1.17 SÅP för rehabiliteringspenning	10-1:1.19 Rehabiliteringspenning
10-1:1.16 SÅP för närståendepenning	10-1:1.15 Närståendepenning
12-1:2.4 SÅP för föräldrapenning	12-1:2.9 Föräldrapenning
12-1:2.8 SÅP för tillfällig föräldrapenning	12-1:2.11 Tillfällig föräldrapenning
12-1:2.10 SÅP för graviditetspenning	12-1:2.12 Graviditetspenning
12-1:6.1 SÅP för omvårdnadsbidrag	12-1:6.2 Omvårdnadsbidrag
<i>Kategori 2</i>	
10-1:2.8 SÅP för aktivitets- och sjukersättningar	10-1:2.5 Aktivitets- och sjukersättningar
10-1:4.4 SÅP för arbetsskadelivränta	10-1:4.5 Arbetsskadelivränta
10-1:5.4 SÅP för ersättning för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	10-1:5.3 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet
12-1:6.3 SÅP för vårdbidrag för funktionshindrade barn	12-1:6.4 Vårdbidrag för funktionshindrade barn

Kategori 1 utgörs av 8 anslagposter med statliga ålderspensionsavgifter. I dessa fall finns en motsvarande anslagspost för en pensionsgrundande ersättning. Hela eller nästan hela anslagsposten utgör underlag för den statliga ålderspensionsavgiften. Därmed kommer utgiftsprognosen för den statliga ålderspensionsavgiften, bortsett från regleringsbeloppet, att följa utgiftsprognosen för anslagsposten. Till denna kategori hör statliga ålderspensionsavgifter för smittbärarpenning, sjukpenning, rehabiliteringspenning, närståendepenning, föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning.

Kategori 2 utgörs av fyra anslagposter med statliga ålderspensionsavgifter. I dessa fall finns anslagposter för motsvarande pensionsgrundande ersättningar men dessa anslagposter belastas också med ersättningar som inte är pensionsgrundande. Därför är det inte säkert att utgiftsprognosen för den statliga ålderspensionsavgiften och utgiftsprognosen för anslagsposten för ersättningen kommer att följas åt. Till kategori 2 hör statliga ålderspensionsavgifter för arbetsskadelivränta, ersättning för det statliga personskadeskyddet och vårdbidrag för funktionshindrade barn. För arbetsskador och det statliga personskadeskyddet är det i stort sett bara egenlivräntor och sjukpenning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring respektive lagen om statligt personskadeskydd som är pensionsgrundande. Efterlevandelivräntor och vårdersättningar är inte pensionsgrundande. Inte heller egenlivräntor enligt äldre regler som till exempel lagen om yrkesskadeförsäkring är pensionsgrundande. Vad gäller vårdbidrag är det bara den skattepliktiga delen av ersättningen som är pensionsgrundande. Även statliga ålderspensionsavgifter för aktivitets- och sjukersättningar kan räknas till kategori 2. Endast de inkomstgrundande förmånerna är pensionsgrundande, inte garantiersättningarna. Dessutom finns ett pensionsgrundande belopp som påverkar den statliga ålderspensionsavgiften men som inte ingår i anslagsposten för ersättningen.

Tabellförklaringar

Avsnitten om anslagsposterna med statliga ålderspensionsavgifter inleds med tabellen *Översikt av anslagspost*. Nedan beskrivs strukturen på den tabellen.

Prognos anslagspost. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	A	A	E ²	E ²	E ²
Preliminäravgift	B	B	-	-	-
Reglering, avser förhållanden tre år tidigare	C	C	F	F	F
Prognostiserad avgift för respektive år	D	D	G	G	G
Prognos	-	-	H	H	H
Avvikelse från anslag	-	-	I	I	I

För åren 2020 och 2021 anges fastställd anslagsbelastning (A), preliminär avgift för året (B) och ett regleringsbelopp som avser år 2017 respektive 2018 (C). Beloppet A är summan av beloppen B och C. Dessutom redovisas den prognostiserade avgiften för året (D).

För åren 2022–2024 anges regleringsbelopp (F), prognostiserad avgift för respektive år (G) samt Försäkringskassans prognoser för statliga ålderspensionsavgifter (H). Beloppen (E) är anslag.

Beloppen (I) är skillnaden mellan Försäkringskassans prognoser för statliga ålderspensionsavgifter (H) och anslag (E).

I avsnitten redovisar vi även tabellen Prognosjämförelse där den nya prognosen jämförs med närmast föregående prognos, vilken illustreras nedan. I tabellen delas prognosförändringen upp på olika komponenter. Föregående prognos för anslagsbelastningen anges med (K). Ny prognos är lika med (H) från tabellen ovan. För innevarande år är prognos densamma som anslag och någon prognosjämförelse görs inte.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Föregående prognosbelopp	K	K	K	K	K
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	-	-	-	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	-	-	-	-	-
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	H	H	H	H	H
Differens i 1000-tal kronor	-	-	-	-	-
Differens i procent	-	-	-	-	-

1:6.27 Statlig ålderspensionsavgift för smittbärarpennning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	51 363	302	275	613	613
Preliminär avgift	51 427	416	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-64	-114	-208	-45 694	35 681
Prognostiserad avgift för respektive år	7 405	34 791	427	440	453
Prognos	51 363	302	219	0	36 134
Avvikelse från anslag	0	0	56	0	-35 521

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	51 363	302	219	-49 999	453
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	-	-	+45 254	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	+4 745	+35 681
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	51 363	302	219	0	36 134
Differens i 1000-tal kronor	0	0	0	+49 999	+35 681
Differens i procent	0,0	0,0	0,0	+100,0	+7876,6

1:1.16 Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	16 000	19 000	19 000	21 000	21 000
Preliminär avgift	17 589	18 950	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-1 589	50	-492	-1 474	-2 421
Prognostiserad avgift för respektive år	16 169	16 618	17 784	18 022	18 409
Prognos	16 000	19 000	17 292	16 548	15 988
Avvikelse från anslag	0	0	1 708	4 452	5 012

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	16 000	18 844	18 755	20 586	20 499
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-80	-162	-164
Volym- och strukturförändringar	-	-	-1 383	-1 644	-1 926
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-2 232	-2 421
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	16 000	19 000	17 292	16 548	15 988
Differens i 1000-tal kronor	0	0	-1 463	-4 038	-4 511
Differens i procent	0,0	0,0	-7,8	-19,6	-22,0

1:1.17 Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	0	32 000	42 000	55 000	66 000
Preliminär avgift	74 826	67 116	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-74 826	-35 116	-22 819	-9 345	960
Prognostiserad avgift för respektive år	65 823	68 041	68 435	69 022	69 971
Prognos	0	32 000	45 616	59 677	70 932
Avvikelse från anslag	0	0	-3 616	-4 677	-4 932

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	0	28 961	41 749	54 887	65 577
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	+66	-	-97
Volym- och strukturförändringar	-	-	+3 801	+4 102	+4 491
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	+688	+961
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	0	32 000	45 616	59 677	70 932
Differens i 1000-tal kronor	0	0	+3 867	+4 790	+5 355
Differens i procent	0,0	0,0	+9,3	+8,7	+8,2

1:1.18 Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	4 034 000	3 325 000	3 196 000	2 478 000	3 219 000
Preliminär avgift	4 398 905	3 444 263	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-364 905	-119 263	31 091	-792 929	-2 798
Prognostiserad avgift för respektive år	3 634 983	3 441 568	3 285 327	3 367 273	3 413 602
Prognos	4 034 000	3 325 000	3 316 418	2 574 345	3 410 804
Avvikelse från anslag	0	0	-120 418	-96 345	-191 804

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	3 939 000	3 045 813	3 130 770	2 408 619	3 148 117
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	+3 153	+7	-4 643
Volym- och strukturförändringar	-	-	+182 495	+196 938	+215 604
Regelförändringar	-	-	-	+53 784	+54 524
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-85 003	-2 798
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	4 034 000	3 325 000	3 316 418	2 574 345	3 410 804
Differens i 1000-tal kronor	0	0	+185 648	+165 726	+262 687
Differens i procent	0,0	0,0	+5,9	+6,9	+8,3

1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	5 196 000	4 696 000	4 379 000	4 353 000	4 045 000
Preliminär avgift	5 228 360	4 869 070	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-32 360	-173 070	-124 214	-397 876	49 840
Prognostiserad avgift för respektive år	4 845 039	4 917 087	4 579 700	4 420 354	4 322 103
Prognos	5 196 000	4 696 000	4 455 486	4 022 478	4 371 943
Avvikelse från anslag	0	0	-76 486	330 522	-326 943

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	5 196 000	4 689 218	4 398 179	4 256 742	3 969 115
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-19 122	-35 336	-32 673
Volym- och strukturförändringar	-	-	+76 429	+87 172	+106 869
Regelförändringar	-	-	-	+135 869	+278 792
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-421 969	+49 840
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	5 196 000	4 696 000	4 455 486	4 022 478	4 371 943
Differens i 1000-tal kronor	0	0	+57 307	-234 264	+402 828
Differens i procent	0,0	0,0	+1,3	-5,5	+10,1

1:4.4 Statlig ålderspensionsavgift för arbetskadellivränta

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	193 000	169 000	154 000	163 000	189 000
Preliminär avgift	202 969	188 427	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-9 969	-19 427	-20 380	-13 853	-10 260
Prognostiserad avgift för respektive år	189 623	178 543	171 284	175 695	178 460
Prognos	193 000	169 000	150 904	161 842	168 201
Avvikelse från anslag	0	0	3 096	1 158	20 799

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	193 000	161 722	154 518	156 506	174 815
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	+766	-122	-346
Volym- och strukturförändringar	-	-	-4 380	-4 527	-11 868
Regelförändringar	-	-	-	+9 003	+15 859
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	+982	-10 259
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	193 000	169 000	150 904	161 842	168 201
Differens i 1000-tal kronor	0	0	-3 614	+5 336	-6 614
Differens i procent	0,0	0,0	-2,3	+3,4	-3,8

1:5.4 Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	1 749	2 042	1 619	1 549	1 060
Preliminär avgift	1 379	1 463	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	370	579	231	125	156
Prognostiserad avgift för respektive år	1 499	1 613	1 671	1 736	1 802
Prognos	1 749	2 042	1 902	1 861	1 958
Avvikelse från anslag	0	0	-283	-312	-898

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	1 749	2 165	1 846	1 798	1 674
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-	-	-
Volym- och strukturförändringar	-	-	+56	+91	+128
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-28	+156
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	1 749	2 042	1 902	1 861	1 958
Differens i 1000-tal kronor	0	0	+56	+63	+284
Differens i procent	0,0	0,0	+3,0	+3,5	+17,0

1:2.4 Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	3 411 317	3 412 406	3 472 947	3 272 971	3 631 088
Preliminär avgift	3 394 102	3 446 880	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	17 215	-34 474	33 235	-248 737	-236 164
Prognostiserad avgift för respektive år	3 154 465	3 219 355	3 479 190	3 575 227	3 692 462
Prognos	3 411 317	3 412 406	3 512 425	3 326 490	3 456 298
Avvikelse från anslag	0	0	-39 478	-53 519	174 790

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	3 411 317	3 098 654	3 427 341	3 226 316	3 591 636
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-82	-10 234	-19 291
Volym- och strukturförändringar	-	-	+85 166	+112 302	+120 117
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-1 894	-236 164
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	3 411 317	3 412 406	3 512 425	3 326 490	3 456 298
Differens i 1000-tal kronor	0	0	+85 084	+100 174	-135 338
Differens i procent	0,0	0,0	+2,5	+3,1	-3,8

1:2.8 Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	956 630	856 517	766 518	756 844	862 051
Preliminär avgift	960 950	779 759	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-4 320	76 758	-42 920	-76 304	-23 003
Prognostiserad avgift för respektive år	887 437	757 597	792 195	812 671	844 229
Prognos	956 630	856 517	749 275	736 366	821 226
Avvikelse från anslag	0	0	17 243	20 478	40 825

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	956 630	858 146	760 553	751 229	859 650
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	+658	-1 682	-4 402
Volym- och strukturförändringar	-	-	-11 935	-13 913	-11 019
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	+734	-23 003
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	956 630	856 517	749 275	736 366	821 226
Differens i 1000-tal kronor	0	0	-11 278	-14 863	-38 424
Differens i procent	0,0	0,0	-1,5	-2,0	-4,5

1:2.10 Statlig ålderspensionsavgift för graviditetspenning

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	54 645	58 892	59 040	64 543	70 578
Preliminär avgift	63 440	63 884	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-8 795	-4 992	-5 991	-1 874	-237
Prognostiserad avgift för respektive år	61 634	63 656	65 474	67 539	70 854
Prognos	54 645	58 892	59 483	65 665	70 617
Avvikelse från anslag	0	0	-443	-1 122	-39

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	54 645	57 621	58 515	63 998	70 248
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	+97	-86	-343
Volym- och strukturförändringar	-	-	+871	+901	+949
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	+852	-237
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	54 645	58 892	59 483	65 665	70 617
Differens i 1000-tal kronor	0	0	+968	+1 667	+369
Differens i procent	0,0	0,0	+1,7	+2,6	+0,5

1:6.3 Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	202 248	198 355	202 316	38 423	38 423
Preliminär avgift	227 807	229 077	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	-25 559	-30 722	25 507	-36 285	-119 122
Prognostiserad avgift för respektive år	192 849	114 313	24 147	11 191	0
Prognos	202 248	198 355	49 654	-25 094	-119 122
Avvikelse från anslag	0	0	152 662	63 517	157 545

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	202 248	188 368	201 978	38 673	0
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-734	-489	-
Volym- och strukturförändringar	-	-	-151 590	-48 091	-
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-15 187	-119 122
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	202 248	198 355	49 654	-25 094	-119 122
Differens i 1000-tal kronor	0	0	-152 324	-63 767	-119 122
Differens i procent	0,0	0,0	-75,4	-164,9	0,0

1:6:1 Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag

Prognos statlig ålderspensionsavgift. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Anslag (=tillgängliga medel = anslagsbelastning)	197 105	265 018	262 363	417 336	417 336
Preliminär avgift	197 105	265 018	0	0	0
Reglering, avser förhållanden tre år tid	0	0	-79 144	-41 053	78 816
Prognostiserad avgift för respektive år	157 554	340 950	508 747	543 126	554 210
Prognos	197 105	265 018	429 602	502 073	633 025
Avvikelse från anslag	0	0	-167 239	-84 737	-215 689

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2020.

Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2020	2021	2022	2023 ¹	2024 ¹
Föregående prognosbelopp	197 105	263 412	261 711	419 232	530 550
Överföring till/från andra anslagsposter	-	-	-	-	-
Ändrade makroekonomiska antaganden	-	-	-1 417	-3 701	-4 253
Volym- och strukturförändringar	-	-	+169 308	+94 358	+27 913
Regelförändringar	-	-	-	-	-
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år	-	-	-	-7 816	+78 815
Övrigt	-	-	-	-	-
Ny prognos	197 105	265 018	429 602	502 073	633 025
Differens i 1000-tal kronor	0	0	+167 891	+82 841	+102 475
Differens i procent	0,0	0,0	+64,2	+19,8	+19,3

Handläggningstidsmål

Avdelning	Förmån	Mål	2019	2020	2020 12 R12	2020 12
BF	Barnbidrag	80% hanteras innan bryt	77,66%	78,63%	78,63%	74,87%
	Bostadsbidrag	80% inom 30 dagar	58,3%	58,1%	58,1%	64,82%
	Föräldrapenning	90% inom 30 dagar	94,68%	97,62%	97,62%	98,79%
	Graviditetspenning	75% inom 30 dagar	68,37%	79,84%	79,84%	
	Tillfällig föräldrapenning	85% utbetalt den 25:e	84%	91,18%	91,18%	91,2%
FV	Underhållsstöd	75% inom 40 dagar	31,45%	64,67%	64,67%	67,59%
	Aktivitetsersättning	Medel 80 dagar	79,93	64,33	64,33	62,29
	Arbetshjälpmedel	Medel 30 dagar	29,41	30,11	30,11	27,83
	Arbetskadelivränta	Medel 120 dagar	119,09	148,65	148,65	140,11
	Assistansersättning	Medel 140 dagar	149,82	125,63	125,63	108,6
	Bilstöd	Medel 60 dagar	49	45,52	45,52	37,3
	Bostadstillägg	Medel 30 dagar	39,18	19,8	19,8	16,24
	Handikappersättning	Medel 90 dagar	172,21	78,98	78,98	70,65
	Merkostnadsersättning	Medel 180 dagar	188,09	280,67	280,67	292,27
	Omvårdnadsbidrag	Medel 180 dagar	202,36	273,34	273,34	266,8
	Sjukersättning	Medel 90 dagar	90,34	79,81	79,81	75,82
	Vårdbidrag	Medel XX dagar	190,99	506,25	506,25	725
	GF	FTH_LAG	Medel 115 dagar	115,42	65,73	65,73
FTH_REG		Medel 102 dagar	101,78	86,31	86,31	54,97
Omprövning		Andel inom 42 dagar	57,05%	67,83%	67,83%	78,87%
NA	SGI SU	Medel 41 dagar	40,85	29,43	29,43	23,55
	Återkrav	75% inom 55 dagar	78,97%	83,72%	83,72%	87,47%
	ASUEEE	96% utbetalt den 25:e	96,85%	96,74%	96,74%	95,78%
	Bostadsersättning	87% inom 30 dagar	86,07%	88,39%	88,39%	89,03%
	Etableringstillägg	97% inom 30 dagar	96,88%	97,81%	97,81%	97,29%
SF	Internationell vård	90% inom 90 dagar	66,36%	66,72%	66,72%	66,69%
	Sjukpenning	Medel 30 dagar	27,14	19,84	19,84	18,59

Förteckning över kontaktpersoner

Ansvarsområde	Kontaktperson	E-post
Prognoschef	Renée Blomberg	renee.blomberg@fk.se
Prognossamordnare	Maria Corin	maria.corin@fk.se
Statligt tandvårdsstöd	Jonas Erlandsson	jonas.erlandsson1@fk.se
Smittbärrpenning	Richard Baltander	richard.baltander@fk.se
Sjukvård i internationella förhållanden	Ryan Rasoul	ryan.rasoul@fk.se
Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	Jonas Erlandsson	jonas.erlandsson1@fk.se
Kostnader för statlig assistansersättning	Elin Stenbacka	elin.stenbacka@fk.se
Sjuk- och rehabiliteringspenning	Bo Larsson Axel Arvidsson	bo.larsson@fk.se axel.arvidsson@fk.se
Närståendepenning	Axel Arvidsson	axel.arvidsson@fk.se
Boendetillägg	Bo Larsson	bo.larsson@fk.se
Sjukpenning och rehabiliteringspenning I särskilda fall	Bo Larsson	bo.larsson@fk.se
Arbetshjälpmedel m.m.	Richard Baltander	richard.baltander@fk.se
Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	Hampus Granberg	hampus.granberg@fk.se
Merkostnadsersättning och handikappersättning	Richard Baltander	richard.baltander@fk.se
Arbetskadeföränta	Love Fieber Lundell	love.fieber.lundell@fk.se
Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	Love Fieber Lundell	love.fieber.lundell@fk.se
Bidrag för sjukskrivningsprocessen	Ryan Rasoul	ryan.rasoul@fk.se
Ersättning för höga sjuklönekostnader	Richard Baltander	richard.baltander@fk.se
Förvaltningsmedel	Inger Vilavan	inger.vilavan@fk.se
Barnbidrag	Ryan Rasoul	ryan.rasoul@fk.se
Föräldrapenning	Maria Corin	maria.corin@fk.se
Tillfällig föräldrapenning	Osman Mahmoudi	osman.mahmoudi@fk.se
Graviditetspenning	My Järnefelt	my.jarnefelt@fk.se
Underhållsstöd	Osman Mahmoudi	osman.mahmoudi@fk.se
Adoptionsbidrag	My Järnefelt	my.jarnefelt@fk.se
Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	My Järnefelt	my.jarnefelt@fk.se
Bostadsbidrag	Jonas Erlandsson	jonas.erlandsson1@fk.se
Handläggningstider	Ingrid Pallin	ingrid.pallin@fk.se